

MILIEUGIDS VOOR SCHOLEN

De milieuwetgeving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toegepast op scholen

Versie juli 2008

Meer informatie :

www.leefmilieubrussel.be
> professionelen

02 775 75 75

SCHOLEN

LEEFMILIEU BRUSSEL
BIM - BRUSSELS INSTITUUT VOOR MILIEUBEHEER

Auteurs : Johan Leon, Evy Trogh

Naleescomité : Sophie Vansever, Rik De Laet (Leefmilieu Brussel –BIM) en Paul Renders (VGC)

Wettelijk Depot : D/5762/2008/19

Ver. Uitgev. : J.-P. Hannequart & E. Schamp, Leefmilieu Brussel – Gulledele 100 à 1200 Brussel

Inhoud

Hoofdstuk 1 : De milieuregelgeving, een beetje theorie	7
1.1. Een milieuvergunning ... waarom, wanneer, hoe ?	7
1.2. Welke milieuregels zijn belangrijk voor scholen in het Brussels Gewest ?	9
Hoofdstuk 2 : Procedure om een milieuvergunning te verkrijgen	12
2.1. Procedure milieuvergunningsaanvraag ... de grote lijnen	12
2.2. De aanvraag	13
2.3. Van aanvraag tot beslissing	16
2.4. Beslissing afgeleverd ... wat nu ?	18
2.5. Wetgeving	21
Hoofdstuk 3 : Afval	24
3.1. Het beheer van de verschillende afvalstromen op school	24
3.2. Stedelijk afval	26
3.3. Gevaarlijk en bijzonder afval	31
3.4. Ozonaantastende stoffen	36
3.5. Bouw- en sloopafval	37
3.6. Asbest	37
3.7. Autowrakken	39
3.8. Tips om minder afval te produceren	39
Hoofdstuk 4 : Water	42
4.1. Water als primaire grondstof	42
4.2. Grondwater	42
4.3. Afvalwater	43
4.4. Heffing op huishoudelijk en industrieel afvalwater	44
4.5. Rationeel waterverbruik	45
4.6. Wetgeving	46
Hoofdstuk 5 : Bodem	49
5.1. Bodemproblematiek in Brussel	49
5.2. Een risicoactiviteit in uw school ?	49
5.3. Wanneer moet u een bodemonderzoek doen ?	51
5.4. Wie betaalt het bodemonderzoek ?	51
5.5. Ik moet een bodemonderzoek doen, wat nu ?	51
5.6. Wat bij accidentele verontreiniging ?	54
5.7. Inventaris van verontreinigde sites	54
5.8. Wetgeving	54
Hoofdstuk 6 : Energie	56
6.1. Wettelijke verplichtingen	56
6.2. Wat kunt u nog meer doen ?	57
6.3. Hulpmiddelen	59
6.4. Wetgeving	60
Hoofdstuk 7 : Ingedeelde inrichtingen	62
7.1. Transformatoren	62
7.2. Koelinstallaties	64
7.3. Verbrandingsinrichtingen	66
7.4. Stookolieopslag	69
7.5. Opslag gevaarlijk en/of ontvlambare producten, verf en vernis en gasflessen	73
7.6. Laboratoria	78
7.7. Ventilatoren	81
7.8. Parkings	83
7.9. Feestzalen	85
7.10. Andere werkruimten	87
Hoofdstuk 8 : Andere Regelgevingen	89
8.1. Inleiding	89
8.2. ARAB	89
8.3. Stedenbouw	89

8.4.	AREI	91
8.5.	Hygiëne op school	91
8.6.	Radioactive bronnen/afval	92
Hoofdstuk 9 : Nuttige gegevens		95
9.1.	Adressen/Diensten	95
9.2.	Internetadressen	96
9.3.	Andere nuttige diensten	97
Hoofdstuk 10 : Literatuuropgave		99
10.1.	Brochures, gidsen, ...	99
10.2.	Wetgeving	99
Hoofdstuk 11 : Bijlagen		100
Bijlage 1 : Lijst met de meest voorkomende ingedeelde inrichtingen in scholen		100
Bijlage 2 : Aanvraagformulier voor een klasse 2 milieuvergunning		101
Bijlage 3 : Aanvraagformulier voor een klasse 1B milieuvergunning		110
Bijlage 4 : Checklist gevraagde gegevens en bijlagen bij een aanvraag		129
Bijlage 5 : Schema met de maximumtermijnen		130
Bijlage 6 : Opslag gevaarlijk of ontvlambare alsook gasflessen		131
Hoofdstuk 12 : Afkortingen – Verklarende woordenlijst		136
12.1.	Afkortingen	136
12.2.	Verklarende woordenlijst	137

Voorwoord

Waarom?

Voor welke machines en activiteiten heeft mijn school een milieuvergunning nodig? Waar kan ik informatie vinden? Welke taksen moet de school betalen? Wat als er aanpassingen gebeuren aan de installaties? Hoe zit het nu juist met de controles van de stookolietanks? Waar kan ik terecht met gevaarlijk afval?

Deze en andere vragen duiken vaak op wanneer scholen willen nagaan of ze wel volledig in orde zijn met de milieuregelgeving en/of wanneer ze een milieuvergunning willen aanvragen. Met deze gids willen we u een antwoord geven op de belangrijkste milieuvragen.

Wat?

Het doel van deze gids is aangeven wat een school moet doen om zich in orde te stellen met de Brusselse milieuregelgeving. We bespreken de wettelijke context en geven tips over hoe scholen op een efficiënte en haalbare wijze kunnen voldoen aan de milieuregelgeving.

Deze gids is geen uitgebreid document waarin u alle informatie vindt in verband met milieuvergunningen. We behandelen enkel de hoofdlijnen van de meest voorkomende situaties die rechtstreeks betrekking hebben op scholen.

Evenmin is het de bedoeling om uitleg te geven over projecten i.v.m. milieueducatie. Leefmilieu Brussel ondersteunt scholen om milieubewust gedrag te ontwikkelen met diverse campagnes. Voor meer informatie of materiaal over dit onderwerp kunt u terecht bij de dienst sensibilisering van Leefmilieu Brussel. Neem een kijkje op onze website www.leefmilieubrussel.be bij de rubriek Scholen.

Voor wie?

Deze brochure is in de eerste plaats opgesteld voor scholen van het kleuter-, basis- en secundair onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De situaties in hogescholen of universiteiten zijn vaak te specifiek om ze hier te behandelen.

Opgelet!

De regelgeving evolueert, sinds het verschijnen van deze uitgave kan de regelgeving gewijzigd zijn. Om te weten of die wijzigingen van toepassing zijn op uw school kunt u contact opnemen de dienst "Vergunningen en Partnerschappen" van Leefmilieu Brussel (Tel: 02 755 75 44).

Op de website van Leefmilieu Brussel kunt u ook de recentste versie van de milieugids raadplegen.

Om u op de hoogte te houden van aanpassingen in de regelgeving publiceert Leefmilieu Brussel ook een informatietijdschrift 'Informatiebulletin Ondernemingen en Leefmilieu (IOL)' of de nieuwsbrief voor professionelen. Indien u deze publicaties wilt ontvangen dan kunt u zich inschrijven op onze website <http://www.leefmilieubrussel.be> → professionelen.

"Leefmilieu Brussel" is de benaming, naar het publiek toe, van het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM), de administratie voor leefmilieu en energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In alle administratieve en juridische handelingen moet echter de wettelijke benaming "BIM" worden gebruikt. Voor de leesbaarheid wordt in deze gids echter steeds "Leefmilieu Brussel" gehanteerd.

We hopen dat u na het lezen van deze gids voldoende op de hoogte bent of uw school voldoet aan de Brusselse milieuregelgeving en welke stappen uw school moet ondernemen indien dat niet het geval is.

Leeswijzer

Dit handboek bestaat uit tien hoofdstukken.

In **hoofdstuk één** 'De milieuregelgeving, een beetje theorie' kaderen we de Brusselse milieuregelgeving in. In de eerste paragraaf (§1.1) behandelen we wat het doel is van de milieuvergunning, wat ze wil bereiken of wanneer een school een milieuvergunning moet aanvragen. Voor welke machines en activiteiten de school een vergunning nodig heeft en hoe deze activiteiten ingedeeld zijn naargelang het risico dat ze vormen voor het milieu. Verder beschrijven we hoe de milieuvergunning haar doelstelling bereikt door o.a. exploitatievoorwaarden op te leggen. In de tweede paragraaf (§1.2) geven we kort aan wie het milieubeleid en zijn regels bepaalt. We wijzen op enkele belangrijke veranderingen in de regelgeving wat betreft de milieuvergunningen. Ten slotte geven we een lijstje van de belangrijkste regelgeving i.v.m. de milieuvergunningen in het Brussels Gewest.

In **hoofdstuk twee** komen de verschillende administratieve aspecten aan de orde. U krijgt een overzicht van de mogelijke situaties wanneer u tot actie moet overgaan en hoe u een milieuvergunning moet aanvragen.

De volgende hoofdstukken bespreken uitvoerig elk milieuthema inzake milieuvergunningen en aan welke verplichtingen u per thema dient te voldoen.

Zo geeft **hoofdstuk drie** meer uitleg over de verschillende afvalstromen op school en hoe deze correct te verzamelen, op te slagen en te verwijderen. Verder wordt omschreven wat stedelijk afval nu precies inhoudt en wat we onder gevaarlijk afval verstaan.

Hoofdstuk vier bespreekt het thema water als veelzijdige grondstof, hoe u een aanvraag kan indienen om grondwater te winnen en hoe de kostprijs van afvalwater wordt berekend. Bovendien bespreken we kort enkele eenvoudige tips om het waterverbruik op school te verminderen.

Hoofdstuk vijf gaat dieper in op de bodemproblematiek waarmee uw school geconfronteerd kan worden. Zo kunt u controleren of er een risico-activiteit op school aanwezig is en of u in de toekomst een bodemonderzoek moet uitvoeren. De verschillende stappen van een bodemonderzoek worden uit de doeken gedaan. Enkele tips om bodemverontreiniging te voorkomen helpen u om later eventuele dure saneringskosten te vermijden.

Hoofdstuk zes belicht de energievoorwaarden waaraan uw schoolgebouw moet voldoen als u verbouwt of renoveert. U kunt ook een beroep doen op energieprijzen wanneer u investeringen wenst te doen. Ten slotte kunt u gratis bij de energiefacilitator terecht voor al uw energievragen.

Hoofdstuk zeven is opgedeeld in verschillende kleinere hoofdstukken waarin de geklasseerde inrichtingen apart worden bekeken. Zo kunt u snel nakijken aan welke milieuvoorwaarden een inrichting moet voldoen. Bij sommige inrichtingen is een handige checklist toegevoegd met de belangrijkste uitbatingsvoorwaarden.

Hoofdstuk acht overloopt de belangrijkste andere wetgevingen zoals stedenbouw, het ARAB, het AREI, hygiëne op school, ... Deze wetgevingen staan meestal in verband met de milieuwetgeving.

In **hoofdstuk negen** vindt u een lijst met algemene nuttige gegevens zoals: adressen, internetlinks, plaatsen waar u bepaalde formulieren kan opvragen of diensten waar iedereen bijkomende informatie kan verkrijgen.

Hoofdstuk tien overloopt de belangrijkste gidsen en publicaties betreffende de milieuvergunning en de milieuwetgeving.

Als bijlagen vindt u o.a. de lijst met de in scholen meest voorkomende uitrustingen waarvoor een milieuvergunning of –aangifte vereist is alsook aanvraagformulieren.

Ten slotte geven we achteraan in de gids nog een lijst met vaak gebruikte afkortingen en moeilijke termen.

Hoofdstuk 1: De milieuregelgeving, een beetje theorie

1.1. Een milieuvergunning ... waarom, wanneer, hoe?

1.1.1. Doel van de milieuvergunning

De milieuvergunning is één van instrumenten waarover Leefmilieu Brussel beschikt om te waken over de kwaliteit van de leefomgeving in het Brussels gewest.

Doelstelling van de ordonnantie betreffende de milieuvergunning (art.2)

“... de bescherming waarborgen tegen elke vorm van gevaar, hinder of ongemak die een inrichting of een activiteit, rechtstreeks of indirect, zou kunnen veroorzaken ten opzichte van het leefmilieu, de gezondheid en de veiligheid van de bevolking, met inbegrip van elke persoon die zich in de ruimte van de inrichting bevindt zonder er als werknemer beschermd te kunnen zijn.”

De milieuvergunning wil m.a.w. garanderen dat:

- de school buurthinder voorkomt of beperkt tot een aanvaardbaar niveau.
- de veiligheid en de gezondheid van alle personen die zich in de school bevinden, gewaarborgd is. Opmerking: de bescherming van de werknemers en de studenten valt onder het ARAB, het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming (zie ook hoofdstuk 8).
- de school in het algemeen schade aan het leefmilieu voorkomt, beperkt of wegwerkt.

1.1.2. Wanneer heeft de school een milieuvergunning nodig?

De school moet een vergunning hebben of een aangifte doen voor de exploitatie van elke ‘ingedeelde inrichting’. Een school is geen inrichting op zich, maar verschillende installaties of activiteiten in een schoolgebouw zijn dit wel: stookolietanks, al dan niet overdekte garages/parkings, enz. In hoofdstuk 2 wordt het verschil tussen aangifte en milieuvergunning uitgelegd.

Ingedeelde inrichtingen

Wat is een ingedeelde inrichting?

Alle installaties, uitrustingen en activiteiten die gevaar, hinder of ongemak kunnen veroorzaken ten opzichte van het leefmilieu en/of de gezondheid en de veiligheid van personen.

Activiteiten, machines, constructies, enz. die hinder kunnen veroorzaken zijn opgenomen in de lijst van ingedeelde inrichtingen zoals vastgelegd door de ordonnantie van 22/04/1999 en het besluit van de Brusselse regering van 04/03/1999. De aan- of afwezigheid van een inrichting op die lijst bepaalt of een vergunning al dan niet verplicht is.

Er zijn inrichtingen van verschillende aard:

- installaties van een zeker vermogen: cv-ketel, elektrische oven, ...
- activiteiten: werkplaats voor onderhoud van voertuigen, labo, ...
- opslagplaatsen voor: afval, chemische producten voor het labo, ...

Raadpleeg hoofdstuk 7 voor de bespreking van de meest voorkomende ingedeelde inrichtingen op school.

Klassen

Een ingedeelde inrichting behoort tot een klasse, afhankelijk van het risico dat ze inhoudt voor gevaar, hinder of ongemak voor de omgeving, de mensen en het milieu. De klassen zijn gerangschikt in dalende volgorde van mogelijke milieu-impact: 1A, 1B, 2 en 3. Klasse 1A wijst op een groot risico, klasse 3 op een potentieel maar beperkt risico.

In bijlage 1 vindt u een lijst met de meest voorkomende ingedeelde inrichtingen in scholen. Elk soort van inrichting heeft een eigen rubrieknummer. Er bestaat een onderverdeling in subrubrieken die van toepassing is wanneer een inrichting tot verschillende klassen kan behoren al naargelang het elektrisch vermogen, de hoeveelheid opgeslagen producten, ... Bij elke (sub)rubriek staat de klasse waartoe ze behoort.

Niet geklasseerde inrichtingen

Niet geklasseerde inrichtingen zijn inrichtingen waarvoor u geen milieuvergunning nodig heeft. Het zijn inrichtingen die:

- niet in de lijst voorkomen: auditoria, sportzalen, ...
- onder de minimumgrenzen van een rubriek vallen: slechts 1 autowrak in het atelier automechanica, lokaaltje met 2 fotokopieertoestellen, ...

1.1.3. Hoe werkt de milieuvergunning?

De milieuvergunning is een administratieve akte met de technische en administratieve voorwaarden die de school moet respecteren opdat haar activiteiten geen hinder zouden veroorzaken voor de buurt en geen schade zouden berokkenen aan het milieu in het algemeen.

Structuur van de nieuwe milieuvergunningen:

Voorblad	→ nr. beslissing (vergunning, weigering, ...), inhoudstafel
Artikel 1: Beslissing	→ vergunningshouder, exploitatieplaats, inrichtingen
Artikel 2: Vergunningsduur	→ vervaldatum, uiterste datum aanvraag verlenging of vernieuwing
Artikel 3: Vestiging of indienststelling van de inrichtingen	→ termijn waarbinnen u de exploitatie moet opstarten
Artikel 4: Exploitatievoorwaarden <ul style="list-style-type: none"> - Termijn voor de toepassing van de exploitatievoorwaarden en op te sturen documenten - Bijzondere technische voorwaarden - Algemene voorwaarden 	→ zie hieronder
Artikel 5: Administratieve verplichtingen	→ bij stopzetting, ongeval of incident, wijzigingen van inrichtingen, verzekering, ...
Artikel 6: Voorgeschiedenis en documenten m.b.t. de procedure	→ oude vergunningen, adviezen, ...
Artikel 7: Rechtvaardiging van de beslissing	→ argumenten
Artikel 8: Ordonnanties, wetten, besluiten aan de basis van de beslissing	→ betrokken wetgeving

Exploitatievoorwaarden

In de vergunning staan de exploitatievoorwaarden. Dit zijn technische bepalingen die de school in acht moet nemen bij de exploitatie van activiteiten die een milieuvergunning nodig hebben (= de ingedeelde inrichtingen). Deze voorwaarden kunnen bepaalde doelstellingen opleggen zoals grenswaarden, maar ook de middelen om die doelstellingen te verwezenlijken: best beschikbare technieken (BBT), wijze van onderhoud van de inrichtingen, enz.

Voor elke ingedeelde inrichting staan er *bijzondere technische exploitatievoorwaarden* in de vergunning. Dit zijn vaak herhalingen van de ‘sectorale’ voorwaarden rekening houdend met de specifieke situatie van de school en de buurt waarin ze is gevestigd. De ‘sectorale’ exploitatievoorwaarden staan in regelgevingen die betrekking hebben op specifieke sectoren, activiteiten of inrichtingen zoals: asbestverwijdering, opslag van brandstoffen, statische transformatoren, ...

Daarnaast bestaan er ook besluiten, wetten, ordonnanties, ... die van toepassing zijn op verschillende andere aspecten van het milieu zoals luchtvervuiling, geluidshinder, afvalwater, afval, brandpreventie, wagenpark en mobiliteit, bodem en grondwater, ... In de *algemene exploitatievoorwaarden* worden deze regels toegepast op de school.

Goed om weten

Een school mag een ingedeelde inrichting enkel exploiteren als ze daarvoor een vergunning heeft ontvangen en als ze de voorwaarden van die vergunning naleeft. Dat is uiteraard een van de basisprincipes van de preventieve regelgeving.

Belangrijk: wanneer de school geen ingedeelde inrichtingen bevat en ze dus geen milieuvergunning nodig heeft, moet ze wel de algemene milieuregelgevingen en sommige sectorale voorwaarden respecteren. Bijvoorbeeld het verbod om vast afval te lozen in de openbare riolering, de regelmatige controle van de brandblusapparaten, ...

1.2. Welke milieuregels zijn belangrijk voor scholen in het Brussels Gewest?

1.2.1. Wie bepaalt het milieubeleid en de milieuregelgeving?

De beslissingsmacht over het milieubeleid is verdeeld over verschillende bestuursniveaus. In het algemeen ligt de wetgevende bevoegdheid voor het milieubeleid bij de gewesten. Zij voeren dit beleid ook uit en dit met de steun van de gemeenten. Voor enkele uitzonderingen ligt de bevoegdheid nog bij de federale overheid. Tenslotte worden er ook Europese regels opgelegd.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) heeft zijn eigen Raad, Regering en instellingen die samen het gewestelijk milieubeleid bepalen.

1) Wetgevende macht	Brusselse Hoofdstedelijke Raad	→	ordonnanties	algemeen karakter, de grote lijnen
2) Uitvoerende macht	Brusselse Hoofdstedelijke Regering	→	uitvoeringsbesluiten	concretiseren de ordonnanties
3) Administratie voor leefmilieu en energie van het BHG	Brussels Instituut voor Milieubeheer (Leefmilieu Brussel)	→	milieuvergunningen, ... valt onder de voogdij van de gewestelijke minister van leefmilieu	

1.2.2. Belangrijke wijzigingen i.v.m. de ‘milieuvergunning’ in het Brussels Gewest

De milieuvergunning, vroeger ‘commodo-incommodo’ exploitatievergunning genoemd, is door de jaren heen verschillende keren aangepast en in de toekomst zal ze ongetwijfeld nog evolueren.

Vroeger leverden de bestendige deputatie van de Provincie Brabant of de gemeentebesturen de exploitatievergunningen af. Dit ‘commodo-incommodo’-stelsel maakte deel uit van de ARAB-regelgeving. Een lozingsvergunning en bouwvergunning kon u afzonderlijk aanvragen.

In 1993 trad de ordonnantie betreffende de milieuvergunningen in werking, zij paste de toenmalige ARAB-regelgeving aan. De milieuvergunning combineert de exploitatie- en de lozingsvergunning, de stedenbouwkundige vergunning blijft een afzonderlijke vergunning. Vanaf dan zijn Leefmilieu Brussel en de gemeentebesturen verantwoordelijk voor het afleveren van de milieuvergunningen.

Opmerking: exploitatievergunningen die alle ingedeelde inrichtingen van de school dekken, blijven geldig tot hun vervaldatum.

Overzicht belangrijke wijzigingen:

Vanaf:	vergunning	opmerkingen:
	exploitatievergunning + lozingsvergunning + bouwvergunning	maximum 30 jaar geldig
01/12/1993	milieuvergunning + stedenbouwkundige vergunning	maximum 10 jaar geldig (verlenging mogelijk) lijst ingedeelde inrichtingen sterk gewijzigd
06/07/1997	milieuvergunning + stedenbouwkundige vergunning	maximum 15 jaar geldig (verlenging mogelijk)
15/08/1999		lijst ingedeelde inrichtingen sterk gewijzigd

1.2.3. De belangrijkste milieuregelgeving in het Brussels gewest

Betreffende milieuvergunningen

Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen (B.S. 26/06/1997) en haar uitvoeringsbesluiten.

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de ingedeelde inrichtingen van klasse IB, II en III (B.S. 07/08/1999) en haar uitvoeringsbesluiten.

Ordonnantie van 22 april 1999 tot vaststelling van de ingedeelde inrichtingen van klasse IA (B.S. 05/08/1999) en haar uitvoeringsbesluiten.

Andere milieuaspecten

- Wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren (B.S. 01/05/1971) en haar uitvoeringsbesluiten.
- Ordonnantie van 7 maart 1991 betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen (B.S. 23/04/1991) en haar uitvoeringsbesluiten.
- Ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van planning en de stedenbouw (B.S. 07/10/1991) en haar uitvoeringsbesluiten.
- Ordonnantie van 17 juli 1997 betreffende de strijd tegen de geluidshinder in een stedelijke omgeving (B.S. 23/10/1997) en haar uitvoeringsbesluiten.
- Besluit van 3 mei 2001 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot goedkeuring van het Gewestelijk Bestemmingsplan (B.S. 14/06/2001) en haar uitvoeringsbesluiten.
- Ordonnantie van 13 mei 2004 betreffende het beheer van verontreinigde gronden (B.S. 24/06/2004) en haar uitvoeringsbesluiten.

ACTIE : Heeft uw school een milieuvergunning nodig?

- Ga met de lijst van de ingedeelde inrichtingen op zoektocht in uw school.
- Sta stil bij de verschillende installaties, opslag- en werkplaatsen die u tegenkomt en ga na of ze in de lijst staan.
- Maak een lijst van alle ingedeelde inrichtingen met hun klasse die in uw school aanwezig zijn.
- ⇒ Is er minstens één ingedeelde inrichting aanwezig in de school, dan is een vergunning of aangifte verplicht.

Opmerking: in hoofdstuk 7 worden de meest voorkomende ingedeelde inrichtingen besproken, daar vindt u meer informatie over het bepalen van de rubriek en de klasse van deze inrichtingen.

Nuttige adressen***Info over milieuvergunningen:***

Leefmilieu Brussel
Afdeling Vergunningen en Partnerschappen
Gulledelle 100
1200 Brussel
Tel.: 02 775 75 44
Fax: 02 775 77 72
E-mail: permit@ibgebim.be
Website: www.leefmilieubrussel.be

Nuttige adressen op het internet***Info over bevoegdheden:***

Federale diensten voor het leefmilieu	www.environment.fgov.be	
Portaalsite BHG	www.brussel.irisnet.be	→ Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Centrum voor socio-politiek onderzoek en informatie	www.crisp.be	→ overheden in Brussel

Info over wetgeving, algemeen:

Portaalsite Rechterlijke Macht van België	www.juridat.be	
Kruispuntbank wetgeving	www.belgiumlex.be	
FOD Justitie	www.staatsblad.be	

Info over milieuvergunningen:

Leefmilieu Brussel	www.leefmilieubrussel.be	→ professionelen → gids van milieuvergunningen
--------------------	--	--

Nuttige literatuur***Info over milieuvergunningen:***

BIM-rapport nr. 14: De Milieuvergunning en analyse van de effecten. Balans 1993 – 1998 en perspectieven. Dit document telt 80 pagina's en kan worden besteld op het nummer 02/775 75 75

Hoofdstuk 2: Procedure om een milieuvergunning te verkrijgen

2.1. Procedure milieuvergunningsaanvraag ... de grote lijnen

2.1.1. Moet de school in actie schieten? Welke actie moet ze ondernemen?

U hebt een lijst gemaakt van alle ingedeelde inrichtingen (zie hoofdstuk 1 paragraaf 1.1.2) die aanwezig zijn in uw school. Hoe gaat u na of u in actie moet schieten?

Er zijn drie situaties mogelijk:

- de school heeft geen geldige vergunning en ze wil een *nieuwe vergunning* aanvragen,
- de school heeft een geldige vergunning maar wil bepaalde *wijzigingen* aanbrengen,
- de school heeft een geldige vergunning die gaat vervallen en wil ze *verlengen of vernieuwen*.

ACTIE: Schema: Actie nodig? Zo ja, welke?

Zijn er ingedeelde inrichtingen aanwezig in de school?

Nee ⇒ *geen actie nodig*

Ja → Heeft de school een milieuvergunning?

Nee ⇒ *nieuwe vergunning aanvragen*

Ja → Is de vervaldatum al voorbij?

Ja ⇒ *nieuwe vergunning aanvragen*

Nee → Zijn alle administratieve gegevens van de vergunning nog juist: adres, vergunninghouder, ... ?

Nee ⇒ *wijziging doorgeven aan bevoegde overheid*

Ja → Staan alle ingedeelde inrichtingen op uw lijst in de vergunning?

Nee ⇒ *wijziging aanvragen aan bevoegde overheid*

Ja → Is de vervaldatum van de vergunning bijna bereikt?

Nee ⇒ *geen actie nodig*

Ja → Is verlenging mogelijk?

Ja ⇒ *verlenging aanvragen*

Nee ⇒ *nieuwe vergunning aanvragen*

Opmerking: Vindt u geen papieren terug van een milieuvergunning? Neem dan contact op met de dienst vergunningen van Leefmilieu Brussel (zie adres op het einde van dit hoofdstuk) of de milieudienst van de gemeente. Zij zoeken dan op of er vergunningen werden afgeleverd. U kunt er de dossiers van de vergunningen inkijken en indien nodig kopiëren.

2.1.2. Welke route volgt de milieuvergunningsaanvraag?

Het dossier van een milieuvergunningsaanvraag volgt een 'route' met als voornaamste etappes:

De aanvraag		Dossier samenstellen	
Van aanvraag ... tot beslissing.	1	Dossier vergunningsaanvraag indienen	
	2	Bezoek ter plaatse, analyse van het dossier door ambtenaar → volledig verklaren van het dossier	
	3	Openbaar onderzoek: consultatie van de bevolking	niet altijd, zie §2.3 'Van aanvraag tot beslissing'
	4	Overlegcommissie → advies van de overlegcommissie	
	5	Beslissing nemen → afleveren vergunning of met redenen omklede weigering	
Beslissing afgeleverd ... wat nu?		Beroepsmogelijkheid	
		Definitieve inwerkingtreding van de vergunning	
		Geldigheid van de vergunning	

2.2. De aanvraag

2.2.1. Type van het project

Het type van het project geeft een idee van hoe groot de impact van het project kan zijn en bepaalt de te volgen procedure: samenstelling en verdere behandeling van het dossier. Ga daarom altijd eerst het type na van uw dossier.

Volgende elementen bepalen het type van het project:

- klasse
- tijdelijke vergunning of niet
- 'privé' of 'openbaar' project
- gemengd of niet gemengd project
- attest of vergunning
- vergunning na of zonder attest

Klasse

Als de ingedeelde inrichtingen in de school tot verschillende klassen behoren, moet u de aanvraag indienen volgens de regels die van toepassing zijn op de strengst gereguleerde klasse. Zijn er bv. inrichtingen van zowel klasse 3 als klasse 1B aanwezig, dan moet de school een milieuvergunning van klasse 1B aanvragen. Voor meer uitleg omtrent de klassenindelingen, raadpleeg paragraaf 1.1.2 in hoofdstuk 1.

Aangifte of vergunning

Voor inrichtingen van klasse 2, 1B of 1A moet u een vergunning aanvragen. Inrichtingen van klasse 3 volgen niet dezelfde procedure. Een gewone aangifte, a.h.v. een aangifteformulier, bij de gemeente volstaat.

Tijdelijke vergunning

Een milieuvergunning is meestal geldig voor 15 jaar. Wanneer de exploitatie van een inrichting minder dan 3 maand duurt (3 jaar voor bouwwerken), dan kunt u daarvoor een tijdelijke vergunning aanvragen, ongeacht tot welke klasse de inrichting behoort.

Attest of vergunning

Een milieuattest kunt u aanvragen voor een project van klasse 1A of 1B dat nog niet gestart is en waarvoor u nog niet beschikt over alle technische informatie die nodig is voor een vergunningsaanvraag (vb. bij de constructie van een nieuw schoolcomplex). Het attest is een principiële beslissing die het raamwerk vormt van een toekomstige vergunning. Een milieuattest geeft niet het recht ingedeelde inrichtingen uit te baten!

Gemengd project

Een project is gemengd als er op het ogenblik van de indiening, een milieuvergunning van klasse 1A of 1B en een stedenbouwkundige vergunning voor vereist zijn (idem voor attesten).

'Openbaar' of 'privé'-project

Tot de '*openbare*' projecten behoren de projecten die betrekking hebben op inrichtingen van openbaar nut, op een beschermd gebouw of waarvan de aanvrager een publiekrechtelijk rechtspersoon is: o.a. scholen die bestuurd of beheerd worden door de federale overheid, een Gemeenschap, de Provincie of een gemeente.

Tot de '*privé*'-projecten behoren projecten aangevraagd door privé-personen die niet tot de bovenstaande groepen behoren. Scholen van het vrij onderwijs (vb. katholieke scholen), vaak georganiseerd als vzw, vallen in de categorie privé-personen.

2.2.2. Het aanvraagformulier

Er zijn vier types van formulieren:

- aangifteformulier voor inrichtingen van klasse 3
- aanvraagformulier voor een milieuvergunning van klasse 2 of voor tijdelijke inrichtingen
- aanvraagformulier voor een milieuattest van klasse 1A of 1B
- aanvraagformulier voor een milieuvergunning van klasse 1A of 1B

Opgelet: Vul het formulier volledig en correct in en voeg alle gevraagde bijlagen aan het dossier toe.

In bijlage 2 vindt u een voorbeeld van een aanvraagformulier voor een milieuvergunning van klasse 2, bijlage 3 is een voorbeeld van een aanvraagformulier voor een vergunning van klasse 1B.

Waar zijn de formulieren te verkrijgen?

- bij de gemeente: meestal via de milieudienst
- bij het BIM: afdeling Vergunningen en Partnerschappen of via de website www.leefmilieubrussel.be
- bij het BAO (Brussels Agentschap voor de Onderneming): departement Stedenbouwkunde & Milieu

Waar kunt u terecht met vragen?

Wanneer u hulp nodig hebt bij het opstellen van uw aanvraag neem dan in eerste instantie contact op met de milieudienst van de gemeente of met het departement Stedenbouwkunde & Milieu van het BAO. U kunt ook terecht bij de afdeling 'Vergunningen en Partnerschappen' van Leefmilieu Brussel.

2.2.3. Identificatie van de aanvrager

Aanvrager = toekomstige vergunninghouder, de verantwoordelijke voor de exploitatie van de inrichtingen (de school). Vul de rubriek van de onderneming in, niet die van een natuurlijke persoon. Geef de officiële benaming en juridische vorm van de school → vb. Heilig-Hartcollege vzw, gemeenschapsonderwijs scholengroep Brussel, ...

Ondertekenaar = persoon die bevoegd is om voor de school verbintenissen aan te gaan → vb. directeur van een school, voorzitter van de inrichtende macht, ...

Opmerking: voor vergunningen van klasse 3 hebt u de NACE-BEL-code nodig die u kunt vinden op de website van FOD Economie- Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie: <http://www.statbel.fgov.be>--> statistieken→ nomenclaturen en methodologie→NACEBEL.

2.2.4. Welke plannen als bijlage?

- kadastraal plan: van het gebied binnen een straal van 50 m rond de perimeter van de school
- inplantings-/vestigingsschema: situeert de school in zijn omgeving
- uitvoeringsplannen: goed leesbaar en eenvoudig te raadplegen (schaal: min.1/100), alleen plannen toevoegen waarop de ingedeelde inrichtingen staan (hetzelfde geldt bij een gemengd dossier)
- werkings- of fabricatieschema: geeft per installatie een overzicht van het verloop en de werking (is niet altijd nodig)

Een uittreksel van het kadastraal plan kunt u verkrijgen bij de Administratie van het kadaster (adres zie onderaan dit hoofdstuk). Vermeld bij de aanvraag dat het voor een milieuvergunningsaanvraag is.

2.2.5. Het effectenverslag en de effectenstudie

Voor een aantal inrichtingen is een voorafgaande beoordeling van de rechtstreekse of onrechtstreekse effecten van het project op het leefmilieu en de bevolking vereist. Projecten die een belangrijke impact kunnen hebben, worden aan een effectenstudie onderworpen (alle inrichtingen van klasse 1A, sommige van klasse 1B). Voor andere, minder schadelijke projecten, is een effectenverslag voldoende (inrichtingen van klasse 1B).

Het effectenverslag mag u zelf opstellen, de effectenstudie moet u laten uitvoeren door een in het BHG erkend adviesbureau. Voor meer informatie over effectenstudies kunt u terecht bij Leefmilieu Brussel, afdeling Vergunningen en Partnerschappen, dienst Milieueffectenstudies.

2.2.6. Dossierrecht

Voor het indienen van uw aanvraag moet u het dossierrecht betalen. Stort het juiste bedrag op de rekening van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 091-2310961-62, met vermelding van het type aanvraag, vb. "aanvraag om een vergunning van klasse 1B zonder voorafgaand attest". Het betalingsbewijs moet u toevoegen aan het dossier.

Te betalen dossierkosten:

aangifte klasse 3:	nihil
tijdelijke inrichtingen en klasse 2:	€125
vergunning/attest klasse 1B:	€ 250
attest klasse 1A:	€ 625
vergunning 1A na attest:	€ 1.250
vergunning 1A zonder attest:	€ 2.500

De meeste gemeenten rekenen ook een dossierrecht aan. Dat bedrag kan variëren van gemeente tot gemeente. Neem daarom rechtstreeks contact op met de gemeentelijke milieuadministratie.

2.2.7. Andere bijlagen en technische informatie

Welke bijlagen u moet toevoegen hangt af van het type van het project en staat aangegeven op de formulieren. Bent u van oordeel dat bepaalde documenten meer duidelijkheid brengen in het dossier, dan kunt u die bij de aanvraag voegen: vb. foto's van de bestaande situatie, ...

2.2.8. Uitbatingseenheid: afzonderlijke vergunning of één gezamenlijke vergunning?

Wanneer verschillende inrichtingen deel uitmaken van een 'technische en geografische uitbatingseenheid' dan moeten zij onderworpen worden aan één enkele aangifte of aanvraag voor een milieuattest of -vergunning.

Als de inrichtingen zich in meerdere gebouwen bevinden die deel uitmaken van eenzelfde site kan het noodzakelijk zijn om één vergunning aan te vragen voor alle gebouwen van de site samen. Bijvoorbeeld wanneer sommige gebouwen van een site bestemd zijn voor een basisschool en andere voor een middelbare school van dezelfde scholengroep.

Het is mogelijk dat de verschillende gebouwen van een school zich aan beide zijden van een openbare weg bevinden. Ook dan kan het nodig zijn om voor alle gebouwen één enkele vergunning aan te vragen.

Omdat er geen welomschreven definitie is van het begrip "technische en geografische eenheid" neemt u bij twijfel best contact op met de gemeente of Leefmilieu Brussel.

ACTIE : Het dossier van een milieuvergunningaanvraag opstellen.

- Bepaal het type van het dossier: klasse, tijdelijk of niet, ... (raadpleeg hoofdstuk 1)
- Vraag het juiste formulier op (raadpleeg paragraaf 2.2.2)
- Betaal de dossiertaks (raadpleeg paragraaf 2.2.6)
- Vul het formulier in en voeg alle gevraagde bijlagen toe.
Ga na met de checklist in bijlage 4 of u alle gevraagde gegevens en/of documenten hebt toegevoegd.
- ⇒ Het dossier is klaar om in te dienen.

2.3. Van aanvraag tot beslissing

2.3.1. Aanvraag indienen

<i>Type aanvraag</i>		<i>Bevoegde overheid</i>	<i>Waar indienen?</i>	<i>Aantal exemplaren</i>
Privé	klasse 3	gemeente	gemeente	1
	tijdelijke inrichting / klasse 2	gemeente	gemeente	3
	attest / vergunning 1B of 1A	BIM	gemeente	7
	vergunning 1B of 1A na attest	BIM	gemeente	3
Publiek	klasse 3	gemeente	gemeente	1
	tijdelijke inrichting / klasse 2	BIM	BIM	3
	attest / vergunning 1B of 1A	BIM	BIM	7
	vergunning 1B of 1A na attest	BIM	BIM	3

Dient u de aanvraag ter plaatse in (gemeentehuis of Leefmilieu Brussel - BIM), dan krijgt u onmiddellijk een indieningsbewijs. U kunt ze ook aangetekend versturen. De gemeente bezorgt de dossiers van klasse 1B en 1A aan Leefmilieu Brussel (bij een privé aanvraag, zie tabel), deze laatste stuurt na ontvangst het nummer van het dossier naar de contactpersoon van de school.

Bij een gemengd project moet u de aanvraag voor de milieuvergunning en die voor de stedenbouwkundige vergunning tegelijkertijd indienen. Een stedenbouwkundige vergunning vraagt u aan bij uw gemeente of het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting in functie van de te realiseren werken en de aard van de aanvrager (privé of publiek).

Tip

De verschillende formulieren voor het aanvragen van een milieuvergunning/attest kunt u terugvinden op de website van Leefmilieu Brussel (www.leefmilieubrussel.be → professionelen → formulieren → milieuvergunningen).

2.3.2. Onderzoek van de aanvraag

Na ontvangst van het dossier volgt een analyse van de aanvraag en een bezoek aan de school door een ambtenaar van Leefmilieu Brussel en/of de gemeente (naar gelang van de klasse). In overleg met de school wordt nagegaan welke hinder zou kunnen ontstaan en hoe de school dit zou kunnen vermijden.

Wanneer het dossier volledig is, krijgt de school een '*ontvangstbewijs van volledig dossier*' toegestuurd. De bevoegde overheid zet de procedure enkel voort als het dossier alle vereiste elementen bevat.

2.3.3. Openbaar onderzoek

Nadat het dossier volledig verklaard is, zal de gemeente het onderwerpen aan een openbaar onderzoek. Bij een gemengd project moeten zowel het aanvraagdossier van de milieuvergunning als van de stedenbouwkundige vergunning volledig verklaard zijn.

Het openbaar onderzoek heeft als doel de bevolking te laten kennismaken met het project en ze de gelegenheid te geven om haar mening over het dossier kenbaar te maken. Soms is geen openbaar onderzoek vereist: voor tijdelijke vergunningen, aangifte van klasse 3, verlengingen of kleine wijzigingen van een vergunning.

Tijdens het openbaar onderzoek, kan iedereen op het gemeentehuis het dossier inkijken. Ze kunnen er informatie inwinnen, opmerkingen neerleggen en vragen om gehoord te worden op de overlegcommissie. De gemeente voegt die opmerkingen toe aan het dossier.

2.3.4. Overlegcommissie

Dit adviesorgaan is samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken gemeente en de gewestelijke administraties die verantwoordelijk zijn voor stedenbouw (BROH), leefmilieu (Leefmilieu Brussel), economische ontwikkeling (GOMB) en Monumenten en Landschappen .

Voor de klassen 1A en 1B komt de overlegcommissie na het openbaar onderzoek samen voor een openbare hoorzitting. Bij een gemengd dossier worden de aanvragen samen voorgelegd op de commissie.

Tijdens die zitting stelt de school haar project voor en kunnen de personen die gehoord willen worden hun mening geven. Na de zitting vergaderen de leden van de Commissie achter gesloten deuren en dienen ze een met redenen omkleed raadgevend advies in bij de bevoegde overheid. Dit gebeurt binnen de 30 dagen na het einde van het openbaar onderzoek.

2.3.5. Beslissing over het dossier

De ambtenaar van de bevoegde overheid neemt een beslissing op basis van de informatie in het dossier, de ontvangen adviezen (brandweer, overlegcommissie, college van burgemeester en schepenen, ...) en vaststellingen gedaan tijdens het bezoek ter plaatse en na mogelijke klachten. Elke beslissing tot het verlenen of weigeren van een vergunning moet gemotiveerd zijn.

Indien de beslissing gunstig is, krijgt de school een milieuvergunning met exploitatievoorwaarden. Bij een aangifte van klasse 3 krijgt u geen vergunning, maar u moet wel de sectorale voorwaarden in acht nemen en de gemeente kan altijd bijzondere exploitatievoorwaarden opleggen. Raadpleeg ook hoofdstuk 8 'andere regelgevingen'.

Termijnen

Als de overheid haar beslissing betreffende een aanvraag om een vergunning niet binnen de vastgestelde termijn meedeelt, wordt de vergunning geacht te zijn geweigerd.

Op deze bepaling van de ordonnantie van 1993, die in 1997 werd bevestigd (er wordt een uitzondering gemaakt voor de tijdelijke vergunningen van minder dan drie maand en voor de vergunningen na attest: na het verstrijken van de termijn worden zij geacht te zijn afgegeven), is vanuit professionele hoek felle kritiek gekomen.

Het leidt geen twijfel dat de stilzwijgende weigering de aanvrager "straft". Nochtans staat hij in dat geval niet voor een voldongen feit: zo kan hij binnen de vastgestelde termijn zijn dossier opnieuw indienen bij een andere - onafhankelijke - instantie, met name het Milieucollege.

We herinneren er tot slot aan dat de overheidsinstanties sinds 1993 alles in het werk stellen om dergelijke problemen te voorkomen.

Goed om weten

Een vergunning is verplicht alvorens u begint met een ingedeelde activiteit en zelfs alvorens de installatie van een uitrusting of het optrekken van bepaalde constructies. Het is dan ook belangrijk om tijdig met de procedure te starten.

Het schema in bijlage 5 geeft de maximumtermijnen voor de verschillende stappen in de procedure en de maximumtermijn voor het afleveren van de beslissing.

2.4. Beslissing afgeleverd ... wat nu?

2.4.1. Papieren lezen

Lees aandachtig alle papieren die u ontvangt en zorg dat u alles goed begrijpt. Alles heeft zijn belang. Hebt u na het lezen van de vergunning of weigering en de bijhorende documenten nog vragen, dan kunt u terecht bij de contactpersoon die vermeld staat in de begeleidende brief.

2.4.2. Aanplakking van de beslissing

Elke beslissing over het dossier (vergunning of weigering) moet u gedurende 15 dagen afficheren op het betrokken schoolgebouw en in de omgeving van het gebouw. Ook in het geval van een aangifte van klasse 3, een stilzwijgende goedkeuring of weigering of een beslissing van het Milieucollege of de Regering, moet u de beslissing afficheren.

De bevoegde overheid stuurt daarvoor samen met de beslissing een affiche (bericht + beroepsmogelijkheden) op naar de school. U moet deze affiche vervullen met gegevens die u krijgt van de gemeente, ze kopiëren en ophangen op het gebouw en in de omgeving ervan.

2.4.3. Beroepsmogelijkheid

De door een instantie (Leefmilieu Brussel, gemeente, ...) genomen beslissing is niet definitief zolang de mogelijkheid op beroep bestaat of zolang er nog bepaalde beroepsprocedures hangend zijn. Er bestaan twee opeenvolgende mogelijkheden om, op administratief vlak, in beroep te gaan. Een eerste beroep kunt u aantekenen bij het Milieucollege, een tweede bij de Gewestregering.

U kunt beroep aantekenen wanneer u niet akkoord gaat met de beslissing of de opgelegde voorwaarden. U hebt 30 kalenderdagen na de ontvangst van de beslissing om het beroep aan te tekenen.

Ook iedere belanghebbende, vb. een buur, kan beroep aantekenen tegen een beslissing. De periode waarbinnen dit moet gebeuren bedraagt 30 kalenderdagen, te rekenen vanaf de datum waarop het bericht werd uitgehangen.

Meer info?

Raadpleeg www.leefmilieubrussel.be → professionelen → algemene info → gids van milieuvergunningen → handige documentatie → de middelen inzake beroep

2.4.4. Geldigheid en inwerkingtreding van de vergunning

Geldigheidstermijn

De milieuvergunningen worden afgeleverd voor een beperkte periode. Voor inrichtingen van klasse 1A, 1B en 2 bedraagt de geldigheidsduur meestal 15 jaar. Tijdelijke vergunningen zijn geldig gedurende 3 maand (of 3 jaar). Een attest blijft slechts 2 jaar geldig. Een aangifte voor inrichtingen van klasse 3 blijft onbeperkt geldig als ze eenmaal is voorgelegd aan de gemeente en als deze exploitatievoorwaarden heeft opgelegd.

Goed om weten

Bij een gemengd project is de milieuvergunning pas geldig wanneer u ook over de stedenbouwkundige vergunning beschikt en omgekeerd.

Inwerkingtreding van de vergunning

Vijftien dagen voor het opstarten van de exploitatie moet u de vergunningverlenende overheid op de hoogte brengen van de indienststelling van de inrichtingen.

In de vergunning staat een termijn waarbinnen u de exploitatie moet opstarten (meestal twee jaar / verlengbaar). Wanneer u de vergunning niet in gebruik neemt binnen deze termijn moet u een nieuwe vergunning aanvragen.

Opgelet: Bij een gemengd project wordt de milieuvergunning geschorst totdat de school haar stedenbouwkundige vergunning gekregen heeft en omgekeerd. De opstarttermijn begint pas te lopen op het ogenblik dat ze beide vergunningen gekregen heeft.

Vergunning verlengen

Voor milieuvergunningen van klasse 2, 1A en 1B die nog niet verlengd werden, kunt u een eenmalige verlenging voor een periode van 15 jaar aanvragen en dit uiterlijk 1 jaar voor het verstrijken van de geldigheidstermijn van de vergunning. Anders moet u opnieuw een volledige aanvraag indienen (volledige procedure).

Opmerking: Tijdelijke vergunningen worden niet verlengd.

Vergunning vernieuwen

Indien verlenging van de milieuvergunning niet meer mogelijk is (u hebt in het verleden al een verlenging gekregen), dan kunt u uw milieuvergunning vernieuwen d.m.v. een volledige aanvraag:

- Zes maanden voor de vervaldag voor vergunningen van klasse 2;
- Een jaar voor de vervaldag voor vergunningen van klasse 1B;
- Anderhalf jaar voor de vervaldag voor vergunningen van klasse 1A.

2.4.5. Momenten van actie

Uitbreiding of wijziging van een activiteit

Voor elke belangrijke wijziging van een bestaande activiteit is een toelating vereist, bijv. bijkomende installaties plaatsen, ... Je moet dit per aangetekende brief aanvragen bij de instantie die op het ogenblik van de aanvraag bevoegd is.

Wijziging van de vergunninghouder

Bijvoorbeeld bij de overname van een school, vervanging van de directeur, voorzitter schoolbestuur, ... (enkel nodig als deze als vergunninghouder is opgegeven). U moet dit per aangetekende brief melden aan de vergunningverlenende overheid.

Wijziging van de wetgeving

Af en toe wordt de lijst van ingedeelde inrichtingen aangepast; het kan gaan om het toevoegen van een nieuwe rubriek of de verandering van klasse van een rubriek. Wanneer de school een inrichting uitbaat die als rubriek wordt toegevoegd aan de lijst, dan moet ze daar binnen de 6 maanden een vergunning voor aanvragen. Wanneer er een verandering van klasse is, blijven de afgeleverde milieuvergunningen gelden met de daarin opgelegde exploitatievoorwaarden en voor de vastgelegde termijn.

Meer info?

Raadpleeg www.leefmilieubrussel.be → professionelen → gids van milieuvergunningen → lijst ingedeelde inrichtingen

Heropstarten van een activiteit

Wanneer inrichtingen buiten gebruik werden gesteld na een ongeval of incident kan een nieuwe vergunningsaanvraag vereist zijn maar vaak is een melding van heropstarten aan Leefmilieu Brussel en de gemeente voldoende.

Als de exploitatie meer dan twee jaar heeft stilgelegen moet u een nieuwe vergunning aanvragen.

Stopzetting van een activiteit

Als de school een activiteit (geheel of gedeeltelijk) wil stopzetten moet ze de vergunningverlenende overheid hiervan per aangetekende brief op de hoogte brengen. Bij een volledige stopzetting moet ze de plaatsen in de oorspronkelijke toestand terugbrengen, zodat er geen gevaar dreigt, geen schade wordt veroorzaakt en er geen hinder is voor de buurt en het leefmilieu.

Gewestelijke belasting

Het gaat om de jaarlijkse belasting op de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke inrichtingen van klasse 1 en 2 die zich op het grondgebied van het BHG bevinden. Het bedrag varieert tussen 153,30 euro en 1532,80 euro naar gelang de omvang van de exploitatie (toestand 1 januari 2006). Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Administratie van Financiën (zie: 'Nuttige adressen').

2.5. Wetgeving

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 november 1993 betreffende de openbare onderzoeken en de speciale regelingen van openbaarmaking inzake stedenbouw en leefmilieu (B.S. 30/11/1993)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 november 1993 tot vaststelling van de formulieren voor de ontvangst door de gemachtigde ambtenaar van de aanvragen om stedenbouwkundige vergunningen, verkavelingsvergunningen en stedenbouwkundige attesten en van de aanvragen om vergunningen en attesten betreffende gemengde projecten (B.S. 30/11/1993)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 1 december 1994 tot vaststelling van de samenstelling van het dossier voor de aanvraag om een milieuattest en –vergunning (B.S. 06/01/1995)
- Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunning (B.S. 26/06/1997) en zijn wijzigingen
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Gewest Regering van 10 juli 1997 tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 november 1993 betreffende de openbare onderzoeken en de speciale regelingen van openbaarmaking inzake stedenbouw en leefmilieu (B.S. 29/10/1997)

Nuttige adressen

Info over milieuvergunningen:

Leefmilieu Brussel – Afdeling Vergunningen en Partnerschappen
Gulledelle 100
1200 Brussel
Tel.: 02 775 75 44
Fax: 02 775 77 72
E-mail: permit@ibgebim.be
Website: www.leefmilieubrussel.be

of raadpleeg de milieudienst op uw gemeente

Hulp bij milieuvergunningsaanvraag:

Brussels Agentschap voor de Onderneming (BAO) – Departement Stedenbouwkunde & Milieu
Tour & Taxis
Havenlaan 86c bus 211
1000 Brussel
Tel.: 02 422 00 20
Fax: 02 422 00 43
E-mail: info@bao.irisnet.be
Website: www.abe-bao.be

Info over stedenbouwkundige aanvraag

BROH (Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting)
Vooruitgangstraat 80 bus 1
1030 Brussel.
Tel. : 02 204 21 11
Fax: 02 204 15 23
Fax: 02 422 51 12
Website van GBP: www.pras.irisnet.be/

→ op de website kunt u het gewestplan raadplegen

Uittreksel van het kadastraal plan:

Administratie van het kadaster
Zaveltoren
J. Stevensstraat 7
1000 Brussel
Tél.: 02 552 54 25 (F)
Tel.: 02 552 54 50 (N)
Fax: 02 552 54 00 en 02 552 54 02
(Openingsuren: 8u30-11u30 en 13u-16u)
E-mail: dir.cad.brabant.extraits@minfin.fed.be

Gewestelijke belasting

Raadpleeg www.brussel.irisnet.be → bedrijven → belastingen en heffingen → gewestelijke fiscaliteit → specifieke belastingen voor sommige activiteitensectoren → gewestelijke belasting op de inrichtingen die zijn onderworpen aan een vergunning van klasse 1 of klasse 2

Beroepsmogelijkheid

De beroepen worden, naar gelang van het geval, per aangetekende brief verstuurd naar eerst, het Milieucollege, Vooruitgangsstraat 80 bus 1 in 1030 Brussel en vervolgens, de Gewestregering, via de Minister van Leefmilieu, Louizalaan 54 bus 10 in 1050 Brussel. Er moet een dossierrecht van 125,00 € betaald worden.

Voor het indienen van een klacht

Gemeentelijke administratie of
Leefmilieu Brussel - afdeling Inspectie

Voor algemene informatie over het leefmilieu in Brussel

BRAL (Brusselse Raad voor het Leefmilieu)
Zaterdagplein 13
B-1000 Brussel
Tel.: 02 217 65 33

Nuttige adressen op het internet

Info over NACE-BEL:

http://statbel.fgov.be	FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie	rubriek: statistieken → nomenclaturen en methodologie → NACEBEL
http://www.leefmilieubrussel.be	Leefmilieu Brussel	Rubriek: professionelen → formulieren → milieuvergunningen

Nuttige literatuur

Publicaties van Leefmilieu Brussel

- Milieuvergunning: Administratieve en Technische Gids voor de Private Aanvrager. (gids)
 - Openbaar Onderzoek & Milieuvergunning ... informatie voor de actieve burger. (brochure)
 - Informatie voor de beheerder van een gebouw die een milieuvergunning aanvraagt. (folder)
 - Informatie voor de houder van een milieuvergunning. (folder)
- Neem contact op met Leefmilieu Brussel voor het verkrijgen van deze folders

Publicaties van het Brussels Agentschap voor de onderneming (BAO)

- De milieuvergunning ... in grote lijnen.
- Contacteer het Brussels Agentschap voor de onderneming of raadpleeg de publicatie via de website www.abe-bao.be → milieu → publicaties → milieubrochures

Hoofdstuk 3: Afval

3.1. Het beheer van de verschillende afvalstromen op school

Voor een goed afvalbeheer is preventie een prioriteit, maar helemaal geen afval produceren kan uiteraard niet. De volgende stap is dan ook het sorteren van afval dat u niet hebt kunnen vermijden met het oog op hergebruik of recyclage.

3.1.1 De belangrijkste afvalcategorieën

Stedelijk Afval*	Bijzonder en Gevaarlijk Afval
Gevaarlijk 'Huishoudelijk' Afval	
Afvalstoffen onderworpen aan de terugnameplicht: batterijen, autobanden, ...	
Papier en Karton	Afvalolie
Glas	PCB/PCT-houdend Afval
Keukenafval	Ozonlaagaantastende stoffen: CFK's, ...
Recycleerbare Verpakkingen	Dierlijk Afval
Tuinafval	Bouw- en Sloopafval
Restafval	Asbestafval
Grof Vuil	(andere) Gevaarlijke Afvalstoffen

(*) Tot het stedelijk afval behoort het huishoudelijk afval en soortgelijk bedrijfsafval.

3.1.2 Instanties betrokken bij het afvalbeheer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)

Taakverdeling tussen Leefmilieu Brussel (BIM), Net Brussel en de Gemeenten:

Leefmilieu Brussel	Net Brussel*	Gemeenten
Planning afvalbeheer BHG Leiding sensibilisering voor preventie Aflevering van vergunningen en erkenningen Naleving van de wet controleren	Huishoudelijk afval: inzameling en verwerking Reiniging van gewestelijke en sommige gemeentelijke wegen en openbare ruimten in het BHG Beheer gewestelijke containerparken	Netheid van de meeste gemeentelijke wegen en openbare ruimten ev. beheer containerpark ev. grofvuil inzameling

(*) Net Brussel is het Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN)

3.1.3 De verschillende stappen in het afvalbeheer

Inzameling

Net Brussel stelt scholen gratis gele en blauwe containers ter beschikking voor de gescheiden inzameling van papier en kartonafval en recycleerbaar verpakkingsafval. Containers of grote vuilnisbakken voor niet-gesorteerd afval kunt u bij Net Brussel of een privé-firma huren of kopen.

Opslag

Enkel voor de opslag van grote hoeveelheden afval of van gevaarlijk afval moet u soms een milieuvergunning aanvragen. Zo hebt u bv. voor de opslag van meer dan 500 ton papier en karton een vergunning van klasse 2 nodig.

Tip

Om de juiste opslagoppervlakte te bepalen moet u de grootst mogelijke oppervlakte nemen die hiervoor kan gebruikt worden (zelfs al wordt het niet volledig gebruikt). Of als een lokaal voor verschillende activiteiten gebruikt wordt, dan moet u enkel de oppervlakte nemen die in aanmerking kan komen voor die activiteit.

Verwijdering

Scholen kunnen een contract voor afvalophaling afsluiten met Net Brussel of een privé ophaler, zij staan dan in voor de inzameling en het beheer van het afval. De ophaler maakt met de school een overeenkomst over: type en aantal containers, welke fracties gescheiden inzamelen, aantal ophalingen, de dagen en het uur van de ophalingen, ...

Net Brussel haalt gratis het gesorteerde stedelijk afval van scholen op. Voor de ophaling van het niet gesorteerde stedelijk afval of restafval moet de school een vergoeding betalen die afhangt van de hoeveelheid opgehaald afval. De school kan een vrijstelling van betaling krijgen voor een bepaalde wekelijkse hoeveelheid afval, indien ze zich engageert tot het gesorteerd inzamelen van het afval.

De verplichtingen die de school moet naleven voor de verwijdering van het afval hangen af van de afvalsoort. We bespreken deze verplichtingen uitgebreider in de paragrafen 3.2 en 3.3.

Het is in het BHG wettelijk *verboden* om:

- afval te begraven of achter te laten op openbare of privé-plaatsen, behalve op de door de overheid daartoe voorziene plaatsen;
- zelf afval te verbranden. De enige uitzondering op deze regel zijn houtresten van onbehandeld hout, dat kan als secundaire brandstof worden beschouwd, vb. als brandhout voor een houtkachel;
- vermalers te installeren waarmee voedingsresten, groenteafval of andere afvalstoffen die niet te hard zijn fijngemalen worden en verwijderd met een overvloed aan water en weggespoeld met het afvalwater.

3.1.4 Wetgeving

- Ordonnantie van 19 juli 1990 (B.S. 25/09/1990) en zijn wijzigingen houdende oprichting van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid.
- Ordonnantie van 7 maart 1991 (B.S. 23/04/1991) en zijn wijzigingen betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen.
- Besluit van de Executieve houdende goedkeuring van het plan betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen, in uitvoering van Hoofdstuk III van de ordonnantie van 7 maart 1991 betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen (B.S. 23/02/1993).

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 30 januari 1997 betreffende het afvalregister (B.S. 26/03/1997).
- De preventie en het beheer van afvalstoffen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. – Plan 1998-2002 (goedgekeurd door het besluit van de Regering van 8 juli 1998 – B.S. 02/02/2000), inzonderheid artikel M39.
- Besluit van 15 november 2001 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van de tarifiering van de prestaties van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid (B.S. 01/01/2002).
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 april 2002 tot vaststelling van de lijst van afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (B.S. 12/06/2002).
- Plan voor de preventie en het beheer van afvalstoffen 2003-2007 (B.S. 16/06/2004)

3.2. Stedelijk afval

3.2.1. Wanneer is een milieuvergunning nodig?

Enkel voor het opslaan van grote hoeveelheden van deze stoffen hebt u soms een milieuvergunning nodig. Hieronder vindt u een overzicht van de verschillende rubrieken die betrekking hebben op niet-gevaarlijk afval.

Rubrieken

Sleutelwoord	Omschrijving		Rubriek	Klasse
Inerte ongevaarlijke afvalstoffen (opslagplaatsen)	Papier, karton, schroot, kunststof, opveegsel, glas, lompen, bouwafval, ... ; een voor opslag bestemde totaaloppervlakte :	tussen 100 en 2.000 m ²	47 A	2
		> 2.000 m ²	47 B	1B
Papier (opslagplaatsen) ! geen papier- en kartonafval	Papier of karton; een totale capaciteit van:	> 500 ton	108	2
Ongevaarlijke afvalstoffen (mechanische bewerking)	Werkplaatsen of uitrustingen voor de mechanische behandeling (vermalen, verscheuren, verkleinen, overslaan, ...) van ongevaarlijke afvalstoffen; een drijfkracht :	tussen 2 en 20 kW	48 A	2
		> 20 kW	48 B	1B
Gevaarlijke en niet-inerte afvalstoffen (opslagplaatsen),	Ongevaarlijke en niet-inerte afvalstoffen (niet-inerte afvalstoffen uit de industrie, uit de landbouw,... vb. compost), ! geen elektrische en elektronische apparatuur; een voor opslag bestemde totaaloppervlakte	tussen 100 t.e.m. 2.000 m ²	45 A	2
		> 2.000 m ²	45 B	1B
Compostering	Centra met een voor afvalverwerking bestemde totaaloppervlakte van:	tussen 50 t.e.m. 2.000 m ²	41B	2
		> 2.000 m ²	41 B	1B

3.2.2 Papier en karton

WEL	NIET	
Kranten, magazines, tijdschriften, reclamefolders, boeken, schriften, omslagen, telefoongids, kartonnen dozen en verpakkingen (plat of golfkarton)	Vet of vuil papier, geplastificeerd papier, carbonpapier of kalkeerpapier, stickers, behangpapier, piepschuim en fruitschaaltjes uit gekleurd karton	Röntgenfoto's
↓	↓	↓
Gele zak of container	Restafval	Gevaarlijk huishoudelijk afval

Voor het inzamelen en opslaan van papier- en kartonafval kunt u gebruik maken van de gele containers van Net Brussel. Zorg voor een droge opslagruimte en vermijd de aanwezigheid van ontvlambare producten in deze ruimte.

In het Brussels Gewest haalt Net Brussel normaal één maal per week het gesorteerde papier- en kartonafval op. U kunt het ook gratis afleveren aan de gewestelijke containerparken.

3.2.3 Glas

WEL		NIET	
Lege flessen, kleine potjes, bokaalen en flacons in wit glas zonder deksels of doppen	Lege flessen, kleine potjes, bokaalen en flacons in gekleurd glas zonder deksels of doppen	(Kwik)thermometers, TL-lampen of neonbuislampen, gasontladingslampen	Vensterglas, spiegels, porselein, aardewerk, kristal, pyrex, faïence
↓	↓	↓	↓
Glasbollen voor wit glas (niet blauwe of witte zak)	Glasbollen voor gekleurd glas (niet blauwe of witte zak)	Gevaarlijk huishoudelijk afval	Restafval of grof vuil

Verzamel het glasafval in stevige bakken. Hou het witte glas gescheiden van het gekleurde glas (groen, bruin, blauw, ...). Let er op dat de glasscherven op een veilige manier worden opgeslagen om ongelukken te voorkomen.

U brengt het glasafval naar de glasbollen of u levert het gratis af aan de gewestelijke containerparken. De adressen vindt u achteraan dit hoofdstuk.

Voor gasontladingslampen geldt een terugnameplicht (zie verder).

Opgelet!

Sinds kort wordt het glasafval niet meer samen met de recycleerbare verpakkingen ingezameld en moet u het naar de glasbollen brengen. Wit en gekleurd glas worden er afzonderlijk ingezameld.

3.2.4 Keuken- en tuinafval

WEL		NIET		
Tuinafval	Keukenafval			
Dorre bladeren, verwelkte bloemen, snoeisel van hagen en struiken, onkruid, gemaaid gras, takken	Groenten- en vruchtenschillen, maaltijd- en broodresten, koffiefilters, theezakjes, gebruikte keukenrol, verbrijzelde notenschelpen en eierschalen, voedingsoliën en –vetten geabsorbeerd in verscheurd karton	Borders in plastic, uitwerpselen van huisdieren, stofzuigerzakken, synthetisch textiel, houtskool, wegwerpluiers	→	Restafval
		Stenen, aarde, borders in cement, tegels in cement	→	Bouwafval
		Metaaldraad, metalen piketten	→	Metaalafval (bouwafval)
		Bewerkt hout	→	Houtafval (bouwafval)
		Dissectiemateriaal	→	Dierlijk afval
		Papier en karton	→	Gele zakken of container
↓	↓			
Groene zakken of composteren	Restafval of composteren			

Keuken- en tuinafval is goed voor 30% van de inhoud van een Brusselse vuilniszak. Door het te composteren vermindert u de hoeveelheid afval en verkrijgt u voedzame humus die nuttig is voor de tuin en planten. U kunt composteren in openlucht op een composthoop. Er zijn ook verschillende soorten recipiënten op de markt, een voordeel hiervan is dat ze de geurhinder beperken.

Net Brussel organiseert een seizoensgebonden ophaling van tuinafval (van april tot half november) op zondagen: via huis-aan-huisophaling in groene zakken in de “groene gemeenten” of in de inzamelpunten voor de andere gemeenten. De groene gemeenten zijn Jette, Oudergem, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Watermaal-Bosvoorde, Ganshoren en Sint-Lambrechts-Woluwe. Net Brussel staat ook in voor de ophaling van de kerstbomen in het hele Brusselse Gewest.

U kunt het keuken- en tuinafval laten ophalen door een privé firma of u kunt het tuinafval ook tegen betaling naar de gewestelijke containerparken brengen. De tarieven voor de gewestelijke containerparken vindt u op de website van Net Brussel.

Meer info over composteren?

Brochure van Leefmilieu Brussel: ‘U composteert, de natuur doet de rest’

Raadpleeg de website van Leefmilieu Brussel → www.leefmilieubrussel.be → particulieren → praktische zaken → mijn tuin → composteer

3.2.5 Recycleerbare verpakkingen

WEL	NIET	
Plastic flessen of flacons (PET, PVC, PEHD): van voeding, shampoo, reinigingsproducten; metalen verpakkingen: blikjes; aluminium schoteltjes of bakjes; conservendozen; metalen deksels; spuitbussen die voedingswaren hebben bevat; drankkartons (type brikverpakking)	Piepschuim, potjes, schoteltjes en bekertjes, ... met de logo's van polypropyleen (PP) en polystyreen (PS, PSE), kleine yoghurtpotjes, fruitschaaltjes in doorschijnend plastic of karton, draagtassen van de supermarkt, plastic films waarin flessen zijn verpakt, cellofaan, bloempotten, olie- en sausrecipiënten, chipszakken	Verpakkingen die giftige producten hebben bevat; verpakkingen met resten van: detergents, bleekwater, ammoniak, natriumhydroxyde, ontkalkers, boenwas; spuitbussen die andere dan voedingswaren hebben bevat, ovenreinigers; injectienaalden
↓	↓	↓
Blauwe zak of container	Restafval	Gevaarlijk huishoudelijk afval

Voor het inzamelen en opslaan van deze recycleerbare verpakkingen kunt u gebruik maken van de blauwe containers of de blauwe zakken van Net Brussel. Maak de verpakkingen zoveel mogelijk schoon, zo ontstaan er geen geurtjes.

In het Brussels Gewest haalt Net Brussel eenmaal per week het recycleerbare verpakkingsafval (blauwe zak) op. U kunt het ook gratis afleveren aan de gewestelijke containerparken.

3.2.6 Kringloopafval

WEL	NIET
Nog bruikbare of herstelbare elektrische toestellen, kleren en schoenen, meubels, boeken, zowat alle nog bruikbare voorwerpen	Onherstelbare of onbruikbare producten. Maak indien mogelijk ook gebruik van de terugnameplicht
↓	↓
Kringloopcentra	Restafval, grof vuil, ...

Veel voorwerpen die we als afval beschouwen kunnen we nog opnieuw gebruiken. Organisaties of kringloopcentra als Terre, Oxfam, Spullenhulp en La Poudrière-Emmaüs recupereren afgedankte voorwerpen, oude kleren, ... om ze opnieuw in het gebruikerscircuit te brengen. Deze vzw's plaatsen ophaalhokjes op straathoeken en andere plaatsen of komen het materiaal aan huis ophalen. Sommige organisaties plaatsen ook ophaalhokjes aan scholen.

Gooi kapotte elektrische of elektronische toestellen niet bij het grof vuil. Voor deze toestellen geldt een terugnameplicht. Ze kunnen gratis worden teruggebracht naar een gewestelijk containerpark of naar een verkooppunt indien u een gelijkaardig elektrisch en/of elektronisch toestel koopt.

3.2.7 Grof Vuil

WEL	NIET	
Meubels: tafels, stoelen, kasten, zetels, kantoormeubelen, kapstokken, rekken, beddenbakken, lattenbodems, matrassen, vasttapijt, lampenkappen,...	Stenen, raamlijsten, plinten, gootstenen, radiatoren,...	Verfpotten en oplosmiddelen. Batterijen en neonbuizen vallen onder de terugnameplicht.
Elektrisch en elektronisch afval: er geldt een terugnameplicht voor al deze categorieën 1. Grote huishoudtoestellen: wasmachines, droogkasten, vaatwassers, koelkasten, ... 2. Kleine huishoudtoestellen: strijkijzers, keukenroboten, stofzuigers, boenmachines, ... 3. Computer- en kantoomateriaal: computers, printers, telefoons, kopieerapparaten, ... 4. Tv, hifi, video's, fototoestellen, camera's, ... 5. Ander elektrisch materiaal zoals doe-het-zelf- of tuinmateriaal: boormachines, schuurmachines, grasmaaiers, haagscharen, ... 6. Groot mechanisch materiaal (handmaaimachines, ...)		
Allerlei afval: vrijetijdsartikelen (fietsen, speelgoed, sportartikelen, ...)		
↓		
Grof vuil	Bouw- en sloopafval	Gevaarlijk huishoudelijk afval

Met grof vuil kunt u terecht in de gewestelijke containerparken. U kunt het ook laten ophalen door de dienst 'speciale ophalingen' van Net Brussel of door een privé firma.

In de gewestelijke containerparken kunt u terecht met zowel huishoudelijk als bedrijfsafval: verpakkingen, metaal, tuinafval, bouwafval, grofvuil, versleten en (van de velgen gehaalde) autobanden, gevaarlijke afvalstoffen en afvalolie, ... Elektro en informatica afval kunt u gratis achterlaten (terugnameplicht), voor het overige grof vuil moet u betalen. De tarieven voor de gewestelijke containerparken vindt u op de website van Net Brussel.

Sommige gemeenten van het Gewest richtten eigen containerparken in om een zekere dienstverlening aan te bieden. Afval dat niet aan huis wordt opgehaald, kunt u er naartoe brengen. Welke soorten afval u er kunt deponeren hangt af van de gemeente. Contacteer uw gemeente voor meer informatie.

3.2.8 Restafval

Tot de restfractie behoren alle afvalstoffen die u niet kunt hergebruiken of recyclen en die niet tot de bijzondere of gevaarlijke afvalstoffen behoren.

Voor het vinden van geschikte recipiënten en voor de ophaling kunt u beroep doen op Net Brussel of op een privé ophaler. Net Brussel haalt twee maal per week het gewone huishoudelijke afval in de witte zakken op.

3.3. Gevaarlijk en bijzonder afval

3.3.1 Lijst van afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Welke stoffen tot het gevaarlijk afval behoren vindt u terug in de 'lijst van afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen'. In deze lijst staan alle afvalstoffen gerangschikt volgens hun herkomst. Elke afvalstof heeft zijn eigen afvalcode. De lijst vindt u op de website van Leefmilieu Brussel: rubriek professionelen → thema afval → gevaarlijke afvalstoffen → lijst van gevaarlijke afvalstoffen.

Definities

1. De *gevaarlijke afvalstoffen* zijn op de lijst aangeduid met een sterretje. Dit afval bezit één of meer van volgende eigenschappen: ontplofbaar, oxiderend, ontvlambaar, irriterend, schadelijk, giftig, kankerverwekkend, corrosief, infectueus, teratogeen (veroorzaakt niet-erfelijke misvormingen) of mutageen (veroorzaakt schade aan het genetisch celmateriaal). Voorbeelden zijn chemische producten uit het laboratorium, motorolie, enz.

Gevaarlijke afvalstoffen kunnen nefaste effecten hebben op:

- onze gezondheid: irritaties, hoofdpijn, ...
- ons leefmilieu: water, lucht of grondverontreiniging,
- de voedselketen

2. *Bijzonder afval* vereist wegens zijn aard, samenstelling, herkomst of specifieke manier van verwijdering een afzonderlijke regelgeving. Er is gevaarlijk afval dat onderworpen is aan een specifieke regelgeving, zoals PCB's, afvaloliën, asbest, batterijen en accu's, ... Andere niet-gevaarlijke bijzondere afvalstoffen zijn het bouw- en sloopafval, niet-gevaarlijk afval onderworpen aan de terugnameplicht, enz.

Wetgeving

Besluit van 25 april 2002 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van de lijst van afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (B.S. van 12/06/2002)

3.3.2 Opslag

De school moet ervoor zorgen dat ze het afval in milieuvriendelijke omstandigheden opslaat en verwijdert, in overeenstemming met de betrokken regelgeving (zie ook paragraaf 7.5, opslag gevaarlijke en ontvlambare producten). De (vloeibare) gevaarlijke afvalstoffen mogen nooit gemengd worden met andere producten of afvalstoffen, ze mogen ook niet onder elkaar gemengd worden.

De opslag van sommige gevaarlijke afvalstoffen is verboden, bv. producten of toestellen die CFK's bevatten, PCB-houdend afval, ... Deze afvalstoffen moet u altijd zo snel mogelijk laten ophalen.

Voor het opslaan van grote hoeveelheden van deze stoffen hebt u vaak een milieuvergunning nodig. Hieronder vindt u een overzicht van de verschillende rubrieken die betrekking hebben op gevaarlijk en bijzonder afval.

Sleutelwoord	Omschrijving		Rubriek	Klasse
Gevaarlijke en niet inerte afvalstoffen (opslagplaatsen)	gevaarlijke afvalstoffen (met uitzondering van de afvaloliën uit rubriek 80 en van de afgedankte elektrische en elektronische apparatuur) met een capaciteit	tussen 100 t.e.m. 500 kg	45 A	2
		> 500 kg t.e.m. 500 ton	45 B	1B
		> 500 ton	214	1A
	afgedankte elektrische en elektronische apparatuur buiten het toepassingsgebied van de terugnameplicht	> 1.000 kg	45 B	1B
		van 40 kg tot 1.000 kg	45 C	3
	afgedankte elektrische en elektronische apparatuur binnen het toepassingsgebied van de terugnameplicht	> 350 kg	45 C	3
Afvaloliën (opslagplaatsen)	met een capaciteit:	van 60 t.e.m. 2.000 liter	80 A	3
		> 2.000 liter	80 B	2
Beenderen, afvalstoffen van dierlijke oorsprong (opslagplaatsen)	beenderen, afvalstoffen van dierlijke oorsprong of bijproducten van het slachten	van 25 t.e.m. 500 kg, uitgezonderd hoog-risico dierlijk afval	106 A	2
		> 500 kg, alle opslagplaatsen van hoog-risico dierlijk afval	106 B	1 B
Tweedehandswagens (opslagplaatsen)	gebruikte voertuigen en afgedankte voertuigen, tentoonstellingsruimten voor gebruikte voertuigen (met uitzondering van al dan niet overdekte parkeerterreinen), met plaats voor:	3 t.e.m. 50 voertuigen	151 A	2
		> 50 voertuigen	151 B	1B

3.3.3 Gevaarlijk afvalstoffen register

Producenten van gevaarlijke niet-huishoudelijke en bijzondere afvalstoffen moeten een register bijhouden met daarin de ontvangstbewijzen van elke afgifte en ontvangst van deze afvalstoffen. De ontvangstbewijzen moet u bijhouden gedurende een periode van 5 jaar en bevatten minimum de volgende informatie: de aard en de hoeveelheid van de afvalstoffen, de ophaaldatum, de naam en het adres van de ophaler en de vervoerder van het afval en de bestemming van het afval.

Wetgeving

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 30 januari 1997 betreffende het afvalregister (B.S. 26/03/1997).

3.3.4 Verwijdering

Gevaarlijk afval moet gescheiden van het ander afval opgehaald worden. Er is hiervoor geen subsidie van de overheid voorzien. De school is verplicht het gevaarlijk afval ofwel zelf te verwijderen volgens de betrokken regelgeving ofwel het te laten verwijderen door een erkende firma. De lijst van de erkende ophalers van gevaarlijk afval, afvaloliën en PCB's vindt u op de website van Leefmilieu Brussel, rubriek professionelen → de erkende en geregistreerde ondernemingen.

Het gevaarlijk afval mag in geen enkel geval in de witte zakken gegooid worden, noch in de gootsteen. Dit is de enige manier om het risico voor uw gezondheid en het leefmilieu te beperken. Met sommige gevaarlijke afvalstoffen kunt u terecht aan de groene plekjes of kunt u tegen een bepaald tarief naar het gewestelijk containerpark brengen. Dit kan financieel voordeliger zijn dan beroep te doen op een erkende firma. Op de website van Net Brussel staat met welke producten u terecht kunt in de containerparken en groene plekjes (zie verder bij paragraaf 3.3.6).

Voor het vervoer moet u het afval zodanig verpakken dat elke vorm van verlies van materiaal of lekken vermeden wordt. Op de verpakking brengt u een merkteken aan dat de identificatie van de aard, de samenstelling en de hoeveelheid afvalstof mogelijk maakt.

Voor het afval onderworpen aan de terugnameplicht zijn er specifieke regelingen, zie paragraaf 3.3.5 vb.: afval van elektrische en elektronische toestellen, gebruikte oliën, fotografisch afval...

3.3.5 De terugnameplicht

De terugnameplicht betreft zowel sommige gevaarlijke als sommige niet-gevaarlijke afvalstoffen. Het principe van de terugnameplicht verplicht de producent of de invoerder van een product tot de terugname of het laten terugnemen van afval dat voortkomt uit dit product. In de meeste gevallen hebben de sectoren waarvoor een terugnameplicht geldt, een gemeenschappelijk terugnamesysteem ontwikkeld:

Afval	Organisatie		Waar kunt u het kwijt?
Huishoudelijk verpakkingsafval	Fost-Plus	www.fostplus.be	Fost-Plus stelt via Net Brussel gele en blauwe containers ter beschikking en betaalt voor ophaling en verwerking.
Bedrijfsmatig verpakkingsafval	Val-I-Pac	www.valipac.be	Terug naar de leverancier of laten ophalen door een Val-I-Pac erkend ophaler. Val-I-Pac betaalt een containerforfait wanneer u een bijkomende container plaatst met als doel selectief inzamelen van industrieel afval. Voor bepaalde fracties (kunststof, hout, rekfolie) betaalt Val-I-Pac ook een recyclageforfait.
Batterijen en accu's (zonder lood)	Bebat	www.bebat.be	Inzameltonnen op school, gratis ophaling en verwerking door Bebat
Loodhoudende accu's (van auto's)	Recybat	www.federauto.be	Laten ophalen door erkend ophaler gevaarlijk afval

Gebruikte banden	Recytyre	www.recytyre.be	Gratis terugname bij aankoop van nieuwe banden. Tegen betaling (2,5 € per stuk) in het gewestelijk containerpark
Afvalolie (motorolie)	Valorlub	www.valorlub.be	Via erkend ophaler gevaarlijk afval
Afval van elektrische en elektronische toestellen (AEEA)	Recupel	www.recupel.be	Gratis terugname bij aankoop van een gelijksoortig nieuw toestel, gratis in gewestelijk containerpark (0800/981 81) of via een kringloopcentrum
Medicijnen	Agim	www.pharma.be	Gratis bij de apotheker
Afgedankte voertuigen	Febelauto	www.febelauto.be	In een erkend recyclagecentrum
Gebruikte voedingsoliën en -vetten	Valorfrit	www.valorfrit.be	Gratis via een erkend ophaler
Fotografisch afval	Fotini		Via erkend ophaler gevaarlijk afval of containerpark
Wetgeving en samenwerkingsakkoorden nog uit te werken: Kwikthermometers Cosmetica Houtbehandelingsproducten en afbijtmiddelen			

De kosten voor de inzameling en de verwerking van dit afval zijn gedekt door de bijdrage die u betaalt op het ogenblik van de aankoop van het product (voorbeeld: de recupelbijdrage).

Wetgeving

Ordonnantie van 30 januari 1997 (B.S. 05/03/1997) houdende instemming met het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval.

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 18 juli 2002 tot invoering van een terugnameplicht voor sommige afvalstoffen met het oog op hun nuttige toepassing of hun verwijdering (B.S. 27/09/2002) gewijzigd door de besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 juni 2004 (B.S. 28/07/2004 & 03/06/2005) en van 23 maart 2006 (B.S. 09/05/2006)

3.3.6 Gevaarlijk huishoudelijk afval

Verpakkingen met resten van: detergents, bleekwater, ammoniak, natriumhydroxyde, ontkalkers, boenwas; spuitbussen die andere dan voedingswaren hebben bevat, ovenreinigers; verpakkingen die giftige producten hebben bevat; reinigingsproducten, olie, tuinproducten; vernis, oplosmiddelen, verven, lijmen, harsen, antiroestmiddelen, afbijtmiddelen, verdunningsmiddelen, ontvlekkers; batterijen, autobatterijen, accumulators; motorolie, antivries; brandblussers; pesticiden, insecticiden, chemische meststoffen; producten van fotolabo's, inkt, producten van kopieerapparaten, radiografieën; (kwik)thermometers, röntgenfoto's, injectienaalden verpakt in harde recipiënten met een beetje ontsmettingsmiddel; TL-lampen of neonbuislampen	→	Erkend ophaler (ook Net Brussel)
--	---	----------------------------------

Gevaarlijk huishoudelijk afval is huishoudelijk afval dat elementen bevat die gevaarlijk kunnen zijn voor het milieu. Verzamel dit afval in stevige afsluitbare lekdichte bakken.

U kunt het kwijt aan de groene plekje. De mobiele groene plekjes van Net Brussel staan eenmaal per maand een uur op een vaste plaats in elke gemeente (data en uren te vinden bij Net Brussel). Er zijn ook vaste groene plekjes vb. van de gemeente, bepaalde fotowinkels, drogisterijen, apothekers, ... u kunt ze herkennen aan het logo 'Groen Plekje'. Sommige afvalstoffen vallen onder de terugnameplicht, zij kunnen kosteloos worden aangeboden bij het gewestelijk containerpark (bv. batterijen, verf, TL lampen, accu's,...). Raadpleeg de website van Net Brussel voor een lijst met groene plekjes.

Wetgeving

Besluit van de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 19 september 1991 houdende regeling van de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen (B.S. 13/11/1991) + haar wijzigingen

3.3.7 Dierlijk afval

Na de gekkekoeien- en de dioxinecrisis is het correcte beheer van dierlijk afval (in het bijzonder afval van runderen en schapen) nog belangrijker geworden. Daarom werden er nieuwe regels opgelegd: een verplichte overeenkomst met een geregistreerd ophaler van dierlijk afval, de traceerbaarheid van de geslachte dieren en van het dierlijk afval, de opmaak van een verwijderingsregister en een jaarlijkse verwijderingsbalans van dierlijk afval.

Een school zal voornamelijk dode dieren of delen ervan gebruiken als dissectie- of studiemateriaal. Hiervoor moet een registratie en een vergunning aangevraagd worden bij de FOD (Federale Overheidsdienst) Leefmilieu. De vergunning vermeldt waar het gebruik mag plaatsvinden, alsook eventuele bijzondere voorwaarden waaraan het gebruik onderworpen is, in het bijzonder:

- het land en het productiebedrijf van waaruit de invoer van dierlijke bijproducten is toegelaten.
- de specifieke voorwaarden voor de denaturatie, het ophalen, de traceerbaarheid en het vervoer van de dierlijke bijproducten.

De tijdelijke opslag van het dierlijk afval gebeurt altijd in een waterdichte bak met deksel. De containers of hermetische zakken worden het best opgeslagen in de diepvriezer. De opslag mag nooit buiten of in open lucht plaatsvinden. Dit om o.a. de geurhinder tijdens warme dagen te beperken en om te verhinderen dat onbevoegden toegang hebben tot het dierlijk afval.

Het dierlijk afval moet door een geregistreerde ophaler worden opgehaald. De lijst met geregistreerde ophalers is terug te vinden op de website van Leefmilieu Brussel → professionelen → de erkende en geregistreerde ondernemingen.

Op de webstek van het FAVV (www.favv.be) vindt u meer info over dierlijke bijproducten, de verschillende categorieën van afvalstoffen en de voorzorgsmaatregelen.

Wetgeving

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 november 2002 betreffende de verwijdering van dierlijk afval en betreffende de inrichtingen voor de verwerking van dierlijk afval (B.S. 19/12/2002)

Ministerieel besluit tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 november 2002 betreffende de verwijdering dierlijk afval en betreffende de inrichtingen voor de verwerking van dierlijk afval (B.S. 16/05/2003)

3.3.8 Afvalolie en PCB's

Tot afvalolie behoort gebruikte industriële olie of smeerolie op basis van minerale olie. Soms kan de olie verontreinigd zijn met PCB's. Als er meer dan 50 ppm PCB's in de afvalolie aanwezig is dan moet dit behandeld en verwijderd worden als PCB's (zie verder).

Organische moleculen zoals PCB's (polychloorbifenylen) en PCT's (polychloorterfenylen) of mengsels ervan kunnen ook nog in oude transformatoren of condensatoren aanwezig zijn. PCB's bezitten veel interessante eigenschappen zoals een grote vuurbestendigheid, hoge thermische stabiliteit, lage oplosbaarheid in water, enz. Maar er is ook een keerzijde van de medaille: PCB's hopen zich snel op in de voedingsketen en leiden tot vergiftiging als de dosis te hoog wordt. Daarom wordt het gebruik van PCB's afgebouwd om ze vervolgens definitief te verwijderen.

Opgelet!

Zijn er nog PCB's aanwezig op school?! Dan moet u onmiddellijk actie ondernemen! Sinds 31 december 2005 moeten alle PCB's en apparaten die PCB's bevatten buiten gebruik gesteld worden en verwijderd zijn. PCB's zitten voornamelijk in transformatoren van het zogenaamde "askarel"-type. Vooraleer tot het verwijderen over te gaan dient u de overheid, die de vergunning heeft afgeleverd (de gemeente of Leefmilieu Brussel) of waarbij u de aangifte klasse 3 heeft gedaan, schriftelijk mee te delen dat u het voornemen heeft uw ingedeelde inrichting te 'wijzigen'.

Hoe afvalolie en/of PCB's verwijderen?

→ Afvalolie (zonder PCB verontreiniging) kunt u zelf verwijderen overeenkomstig de ordonnantie en uitvoeringsbesluiten ofwel via een in Brussel erkend verwijderaar. Hij dient u een attest af te geven dat het afval door hem verwijderd werd.

Het is altijd verboden om afvalolie:

- te lozen in riolen, grondwater, oppervlaktewater, grondwater en collectoren of in de bodem te laten lopen
- synthetische en minerale oliën te mengen
- andere producten bij de afvalolie toe te voegen
- te verbranden

→ Voor het verwijderen van met PCB's verontreinigde oliën moet de school beroep doen op een in het BHG erkende inzamelaar van gebruikte oliën. Het attest van ophaling moet de school 5 jaar bijhouden in een afvalregister.

Wetgeving

- Besluit van de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 19 september 1991 houdende regeling van de verwijdering van PCB's (B.S. 13/11/1991) en haar wijzigingen.
- Besluit van de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 19 september 1991 houdende regeling van de verwijdering van afvalolie (B.S. 15/11/1991) en haar wijzigingen.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 betreffende de planning van de verwijdering van PCB's en PCT's (B.S. 04/08/1999)
- Ministerieel besluit van 20 december 1999 tot vaststelling van een gewestelijk plan voor de verwijdering en de reiniging van PCB's en PCT's (B.S. 31/12/1999).

3.4. Ozonaantastende stoffen

Ozonaantastende stoffen kunnen aanwezig zijn in airconditioninginstallaties, koelinstallaties, bepaalde soorten verf en vernis, isolatiepanelen, brandblusapparaten, sommige insecticiden of herbiciden ... Net zoals bij PCB's waren deze stoffen technisch en economisch erg doeltreffend, maar ze bleken al gauw een gevaar in te houden voor het leefmilieu en voor onze gezondheid.

Opgelet!

Zijn er nog koelvloeistoffen met CFK's of HCFC's aanwezig op school?! Dan moet u onmiddellijk actie ondernemen! Het gebruik en bezit van CFK's is verboden, voor HCFC's is dit nog gedeeltelijk toegelaten, maar het wordt stapsgewijs afgebouwd. Contacteer Leefmilieu Brussel voor meer informatie voor de correcte verwijdering ervan.

Raadpleeg voor uitgebreide informatie § 7.2 'Koelinstallaties' in deze gids.

Wetgeving

Verordening (EG) Nr. 2037/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 29 juni 2000 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen.

3.5. Bouw- en sloopafval

Onder bouw- en afbraakafval verstaan we steenslag, puin, radiatoren, ramen, gootstenen, marmer, balken, enz. Net Brussel verhuurt containers voor grote hoeveelheden grofvuil en voor bouwafval. De ophaling ervan gebeurt op afspraak. U kunt hiervoor een privé firma aanspreken.

Kleinere hoeveelheden bouw- en sloopafval kunnen ook naar het gewestelijk containerpark worden gebracht. Sorteer wel vooraf het afval. Volgende soorten afval worden niet aanvaard in het containerpark: eternit, roofing, kolen, zand, aarde, gasflessen, asbest, vuurwerk, rotjes,... LPG-tanken, PCB, explosiemotor, bulk,... De tarieven voor de gewestelijke containerparken vindt u op de website van Net Brussel.

Er bestaat ook een gids voor het beheer van bouw- en sloopafval, te verkrijgen bij Leefmilieu Brussel. Raadpleeg onze website via www.leefmilieubrussel.be → professionelen → sector: constructie → afval → handige documentatie

Wetgeving

Besluit van 16 maart 1995 de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de verplichte recycling van bepaald bouw- of sloopafval (B.S. 06.05.1995)

3.6. Asbest

Asbest werd vroeger in veel toepassingen verwerkt. Het komt voor in gebouwen: van het beruchte spuitasbest tot asbestcementen golfplaten. Asbest is terug te vinden in o.a. tegels en vloerbekledingen, roofingproducten, branddeuren, rond leidingen, rondom verwarmingsketels, in bekleding van muren, in plafonds en stutbalken. Asbestvezels die bv. in de muren van bepaalde oude gebouwen zitten, komen soms los door mechanische slijtage. Doordat ze zo klein zijn, kunnen ze in de longblaasjes terechtkomen en aan de basis liggen van de ontwikkeling van bepaalde kankers. Een asbestinventaris maken en opvolgen is noodzakelijk en verplicht. Indien u vermoedt dat er asbest aanwezig is op school, raadpleeg dan een studiebureau dat vertrouwd is met het opstellen van asbestinventarissen. Uw architect kan mogelijk ook meer aanwijzingen geven omtrent asbesttoepassingen op school.

Men kan twee situaties onderscheiden:

1. er worden géén renovatie- of afbraakwerken uitgevoerd of gepland op school
2. het bestaande gebouw wordt gesloopt/gerenoveerd of er worden werken gepland

In *situatie 1* moeten alle toegankelijke asbesttoepassingen gelokaliseerd worden. In de praktijk zal een bevoegd persoon (bv studie bureau) een rondgang doen op school.

Aan de hand van eventuele staalnamen stelt het studie bureau een rapport op met o.a. de aanduiding van de asbesthoudende toepassingen en de evaluatie van de risico's van elke gevonden asbesttoepassing. Dit noemt men een "visuele" asbestinventaris.

In *situatie 2* volstaat een "visuele" asbestinventaris vaak niet. Het gedeeltelijk stuk maken van de vloeren, de deurlijsten en het (vals) plafond is dan noodzakelijk om ook de verborgen asbesthoudende toepassingen te ontdekken. Bij een afbraak of ingrijpende renovatie wordt voor de aanvang van de werken het af te breken of het te renoveren gedeelte van het gebouw eerst gesaneerd voor asbest.

Ieder bevoegd persoon met een goede kennis van asbest (een studie bureau of een erkend labo voor de identificatie van asbest) kan een asbestinventaris opstellen. De genomen stalen stuurt u op naar een laboratorium erkend door Leefmilieu Brussel. Op de website kunt u de lijst terugvinden van de erkende labo's (www.leefmilieubrussel.be).

Asbestverwijdering in scholen moet verplicht verwijderd worden tijdens de schoolvakanties, tenzij er een duidelijk fysieke scheiding is tussen de gebouwen waar gewerkt wordt en deze waar de leerlingen les volgen.

Afhankelijk van de gegevens in de asbestinventaris hebt u bij het verwijderen van de asbesthoudende toepassingen een voorafgaande toelating (tijdelijke vergunning) nodig. Dit is ook afhankelijk van de aard van de uitgevoerde werken. Voor meer inlichtingen, neem contact op met de gemeente of Leefmilieu Brussel

Een erkende organisatie staat in voor de verwijdering van asbest. De lijst van deze erkende ondernemingen vindt u terug op de website van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid (www.meta.fgov.be → erkenningen → asbestbedrijven erkend voor afbraak- en verwijderingswerken)

Meer weten?

- De BIM-brochure 'Het asbest' geeft nuttige informatie over de veiligheidsregels die u in acht moet nemen, in welke omstandigheden het asbest verwijderd dient te worden, enz. Contacteer Leefmilieu Brussel voor het verkrijgen van een exemplaar.
- Infofiche "De werven voor de verwijdering van asbest" downloadbaar via de website www.leefmilieubrussel.be -> professionelen → sector: constructie → afval → handige documentatie
- Op de website van het FOD vindt je de brochure 'asbestinventaris en beheersprogramma': www.meta.fgov.be → publicaties → asbest invullen als trefwoord.

Wetgeving

- Richtlijn 87/217/EEG van 19 maart 1987 inzake voorkoming en vermindering van asbestverontreiniging van het milieu
- Koninklijk besluit van 29 december 1988 inzake voorkoming en vermindering van verontreiniging van de lucht door asbest (B.S. 12/01/1989) + wijzigingen
- Besluit van 14 oktober 1993 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende asbestafval (BS 23/11/1993)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 mei 2001 betreffende de voorwaarden die van toepassing zijn op de werven voor de verwijdering van asbest in gebouwen en kunstwerken en op de werven voor de isolatie van asbest (B.S. 12/07/2001)

3.7. Autowrakken

Op 15 april 2004 werd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een nieuw besluit over afgedankte voertuigen aangenomen. Ook scholen met een kleine garage waar leerlingen aan wagens sleutelen, hebben regelmatig autowrakken die ze moeten verwijderen. Toch is deze wetgeving niet van toepassing voor scholen met werkruimten voor het herstellen of demonteren van wagens: voertuigen gebruikt voor didactische doeleinden en die op een voor hen bestemde afgesloten locatie zijn opgeslagen, zijn volgens de wetgeving geen afgedankte voertuigen.

Dit betekent niet dat er geen regels zijn: afgedankte wagens zijn gevaarlijke afvalstoffen en zijn hoe dan ook onderworpen aan een terugnameplicht (zie paragraaf 3.3.5).

U moet dus binnen een redelijke termijn de afgedankte wagens laten ophalen door een geregistreerd vervoerder van afgedankte voertuigen of afvoeren naar een geregistreerd centrum. U krijgt dan een vernietigingsattest dat u zorgvuldig moet bijhouden.

In tussentijd moet u de afgedankte wagen tijdelijk in een overdekte ruimte plaatsen. Tijdens deze tijdelijke opslag moet u alle maatregelen nemen opdat er bv. geen olie lekt uit de wagen. Dit om (bodem)verontreiniging te voorkomen.

Goed om weten

Voordat de leerlingen aan de voertuigen sleutelen, moeten de voertuigen eerst gedepollueerd worden: d.w.z. verwijderen van alle vloeistoffen, gevaarlijke bestanddelen, batterijen, enz. Deze bestanddelen moeten dan als gevaarlijk afval worden opgehaald.

Raadpleeg de website van FEBELAUTO (www.febelauto.be) voor meer informatie over het verwijderen van autowrakken.

Wetgeving

Besluit van 17 juni 1993 van de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de batterijen en accu's die bepaalde gevaarlijke stoffen bevatten (B.S. 06/08/1993)

Richtlijn 2000/53/EG van het Europees parlement en de raad van 18 september 2000 betreffende autowrakken

Besluit van 15 april 2004 betreffende het beheer van afgedankte voertuigen (B.S. 25/05/2004)

3.8. Tips om minder afval te produceren

Leefmilieu Brussel organiseert informatiesessies en heeft hulpmiddelen ontwikkeld om de lesgevers, de leerlingen en de ouders gevoelig te maken voor de afvalproblematiek.

Voor meer informatie kunt u terecht op de website: rubriek scholen → halt aan het afval!

Zoekt u materiaal voor het thema 'Minder afval op school'? Vraag dan de gratis didactische koffer aan, stuur een mailtje naar: ecocons@ibgebim.be. Ook de afvalophaaldienst Net Brussel stelt aan scholen activiteiten voor die helemaal in het teken staan van het sorteren van afval.

Nuttige adressen

Net Brussel

Net Brussel stelt containers ter beschikking voor de gescheiden inzameling van het afval. Scholen kunnen een contract voor afvalophaling afsluiten met Net Brussel, zij staan dan in voor de inzameling en het beheer van het afval.

Agentschap Net Brussel (ANB)
Broquevillelaan 12
1150 Brussel
Tel.: 0800 981 81
Fax: 02 780 28 88
Website: www.netbrussel.be

De gewestelijke containerparken

Gewestelijk containerpark Noord
Rupelstraat
1000 Brussel

Gewestelijk containerpark zuid
Brits tweede leger laan 676
1190 Brussel

De Federale Overheidsdienst (FOD) Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Gebouw Eurostation II (Zuidwijk)
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel
Tel.: 02 233 41 11
Fax: 02 233 44 88 of 02 422 51 12
e-mail: min@meta.fgov.be
Website : <http://meta.fgov.be>

Info over gevaarlijke afvalstoffen (Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk)

Mevrouw Pascale l'Hoest
Belliardstraat 9-13 (9 de verdieping)
1040 Brussel
Tel.: 02 213 59 65
Fax: 02 213 59 51
E-mail: Pascale.Lhoest@cfwb.be
Website: www.espace.cfwb.be/sippt (fr)

Milieuzorg op school (VGC)

Paul Renders
Koningsstraat 171/3
1210 Brussel
E-mail: paul.renders@vgc.be
Website: www.milieuzorgopschool.be

Nuttige adressen op het internet

- Afval: www.fostplus.be
- Afgedankte voertuigen: www.febelauto.be
- Batterijen en accu's (zonder lood): www.bebat.be
- Loodhoudende accu's (van auto's): www.federauto.be
- Afvalolie (motorolie): www.valorlub.be
- Terugname banden: www.recytyre.be
- Inzameling, sortering, verwerking en recyclage van Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten (AEEA): www.recupel.be
- Verpakkingen: www.valipac.be en www.ivcie.be
- Medicijnen: www.pharma.be (→ dossiers → thematische dossiers → goed gebruik van geneesmiddelen → oude en vervallen geneesmiddelen? Breng ze naar uw apotheker!)
- Gebruikte voedingsoliën en -vetten: www.valorfrit.be
- Gevaarlijk afval op school: www.sippt.cfwb.be (fr)

Nuttige literatuur

- 'Transformatoren & Condensatoren met PCB's' is een publicatie van Leefmilieu Brussel over het inventariseren en het verwijderen van PCB's.
- 'Het asbest', een brochure uitgeven door Leefmilieu Brussel in 1998, geeft uitgebreid uitleg bij de bestrijding van asbest: de verwijdering, regels tot de inrichting van een werf, de wetgeving en de contactadressen.
 - Contacteer Leefmilieu Brussel, afdeling vergunningen op 02 775 75 44 voor het verkrijgen van beide exemplaren
- Infofiche "De werven voor de verwijdering van asbest" downloadbaar via de website www.leefmilieubrusseel.be professionelen → sector: constructie → afval → handige documentatie
- 'Gids voor het beheer van bouw en sloopafval' (2000) downloadbaar via de website www.leefmilieubrusseel.be professionelen → sector: constructie → afval → handige documentatie

Hoofdstuk 4: Water

4.1 Water als primaire grondstof

4.1.1 Drinkwater

Het Brussels drinkwater wordt opgepompt uit diepe grondwaterlagen of uit het oppervlaktewater (bv. De Maas in Wallonië). Na zuivering wordt het grondwater drinkbaar en kan het verdeeld worden via een uitgebreid netwerk van drinkwaterleidingen. De gemiddelde Brusselaar verbruikt ongeveer 110 liter drinkbaar water per dag. Jammer genoeg wordt slechts een fractie effectief gebruikt als 'drinkwater'. Het grootste gedeelte van dit hoogkwalitatief water verdwijnt rechtstreeks in het toilet of de riolering.

4.1.2 Regenwater

Regenwater is een zeer goedkope waterbron. Door plaatsing van een regenput en een eenvoudige filter kan regenwater gebruikt worden voor niet drinkbare doeleinden: het doorspoelen van toiletten, het schoonmaken van de klaslokalen, het besproeien van sportvelden, beplantingen, ... Hergebruik van regenwater verdient de voorkeur.

4.1.3 Grondwater

Grondwaterwinningen kunnen eveneens voorzien in de behoeften van niet drinkbaar water voor ondernemingen en particulieren. Ook een school zou kunnen overwegen om grondwater te winnen, maar het gebruik van regenwater is duurzamer en verdient de voorkeur. (zie verder paragraaf 4.2).

4.1.4 Oppervlaktewater

In zeldzame gevallen wordt oppervlaktewater (rivier, beek of kanaal) gebruikt als niet drinkbaar water door bedrijven. Indien uw school nabij een waterloop ligt, kan het nuttig zijn om na te gaan of u niet-drinkbaar water kan onttrekken om bv. wc's te spoelen, klaslokalen te reinigen,...

4.2 Grondwater

Als er toch gekozen wordt om grondwater op te pompen, hou dan wel rekening met een vergunningsplicht bij:

- het opstarten van een nieuwe grondwaterwinning
- de wijziging van een bestaande grondwaterwinning
- iedere omvorming waardoor een grondwaterwinning niet meer aan de vereiste voorwaarden beantwoordt
- het opnieuw in gebruik nemen van een grondwaterwinning vanaf een ononderbroken periode van twee jaar

4.2.1 De procedure bij de aanvraag van een nieuwe waterwinning

Er zijn twee verschillende vergunningen nodig vooraleer u met het oppompen van water mag beginnen: een toelating tot exploiteren en een milieuvergunning. Beide vergunningen vraagt u samen aan bij Leefmilieu Brussel. Voor meer informatie, contacteer Leefmilieu Brussel, dienst grondwater. Het contactadres vindt u onderaan dit hoofdstuk.

Goed om weten

Om een goede inschatting te maken in welke mate de toekomstige waterwinning vervuילend kan zijn t.o.v. de omgeving, moet uw aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning vergezeld zijn van voldoende nuttige informatie:

- Het adres van de exploitant
- Het adres van de exploitatieplaats
- De datum van inwerkingstelling van het pompen
- De hoeveelheid weggepompt water in m³/jaar
- De plaats van lozing van het afvalwater (openbare riool of oppervlaktewater)
- De diepte van het pompen
- Een technische beschrijving van de pompinstallatie
- Curves en technische fiches met de kenmerken van de gebruikte pomp

4.3 Afvalwater

Afvalwater is het water dat vrijkomt na gebruik van regenwater, grondwater, drinkwater, enz.

4.3.1 Welke verschillende soorten watergebruik bestaan er?

Er is een onderscheid tussen huishoudelijk afvalwater, dat gebruikt wordt voor de behoeften van de menselijke hygiëne, de keuken, de schoonmaak, enz. en het water voor niet-huishoudelijk gebruik dat nodig is voor de activiteiten in de industrie, ook bedrijfsafvalwater genoemd.

Afvalwater op school wordt hoofdzakelijk beschouwd als huishoudelijk afvalwater. Er zijn op school soms bedrijfsactiviteiten aanwezig die voor kleine hoeveelheden bedrijfsafvalwater zorgen. Voorbeelden zijn laboratoria, herstelplaatsen voor wagens, metaalbewerkingsateliers, enz. Contacteer hiervoor de dienst waterbeheer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (www.BMWB.be) of Leefmilieu Brussel - departement water.

Goed om weten

De bevoegde overheid die de vergunning uitreikt, mag steeds beslissen om strengere voorwaarden op te leggen aan scholen, als zij van mening is dat het afvalwater schadelijk is voor de rioleringen en/of de normale werking van een waterzuiveringsstation of het milieu waarin dat water terechtkomt.

4.3.2 De lozing van het afvalwater

Voor scholen, bedrijven, kantoren, woongebouwen en openbare instellingen die over een milieuvergunning beschikken is de lozingsvergunning voor afvalwater er automatisch inbegrepen. In zeldzame gevallen beschikt een instelling nog over een oude uitbatingsvergunning. Hier is nog een bijkomende vergunning nodig voor het lozen van afvalwater.

In de milieuvergunning zal een onderscheid worden gemaakt tussen afvalwater dat geloosd wordt via de openbare riolering of via het oppervlaktewater (een beek, kanaal,...). Lozen op het oppervlaktewater is strenger gereguleerd dan lozen op het rioolstelsel. De lozingsnormen zijn voor beiden duidelijk in de milieuvergunning gepreciseerd.

Goed om weten

Het is verboden in gewone oppervlaktewateren, in openbare riolen en in kunstmatige afvoerwegen voor regenwater, vast afval te brengen dat een voorafgaande mechanische maling heeft ondergaan of water te lozen dat zulke stoffen bevat.

Ook frituurolie, verf, solventen, enz. mogen niet in de gootsteen worden gegoten. Sommigen zijn zelfs gevaarlijke afvalstoffen die door een erkend verwijderaar worden opgehaald. Raadpleeg het hoofdstuk afval in dit handboek om na te kijken welke afvalstoffen opgehaald moeten worden.

4.4 Heffing op huishoudelijk en industrieel afvalwater

4.4.1 Van grondwater tot drinkwater

Vivaqua (de nieuwe benaming voor de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij (B.I.W.M)) is verantwoordelijk voor de productie en de levering van drinkwater in het Brussels Gewest. Vervolgens komt de Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie (B.I.W.D.) tussen om het water naar het distributienet te leiden. Zij heeft daarna de taak om het water over het Gewest te verdelen.

Om alle kosten die de bouw en het onderhoud van dit reusachtige net met zich meebrengen te financieren, wordt het water aan de gebruiker gefactureerd voor een bedrag dat begrepen ligt tussen 0.80 €/m³ en 3.06 €/m³. De eenheidsprijs per m³ wordt berekend aan de hand van het verbruikte volume.

4.4.2 Het heffingssysteem

De gewestelijke openbare sanering

De cyclus van het water is een gesloten circuit: het water dat we vervuilen door het te gebruiken, komt terecht in de riolering en daarna in de natuur... Om die natuur te beschermen en altijd over drinkbaar water te beschikken, is het belangrijk het vervuilde water te zuiveren. Daarom werd vanaf 01/01/2007 de gewestelijke openbare sanering ingevoerd. Ze vertegenwoordigt de kostprijs van de sanering van het huishoudelijk en het industrieel afvalwater.

De saneringsheffing

Er bestaat ook een andere saneringsheffing die schommelt tussen 0,086 euro/m³ en 0,43 euro/m³: Ze vertegenwoordigt de kostprijs van het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke rioleringsnetten evenals van de infrastructuur voor de strijd tegen de overstromingen.

Goed om weten

- Elke persoon op wiens naam een waterteller is geopend moet een zuiveringsprijs betalen. Bovendien wordt aan de hand van de teller het precieze bedrag berekend. Iedereen die gebruik maakt van een waterwinning op het Brussels grondgebied moet dit bedrag ook betalen.

- Er is geen heffing voor regenwater dat geloosd wordt na opvang in een watertank of regenput. Bij huishoudelijk gebruik van regenwater doet u dus dubbel voordeel: er is immers ook geen aankoopprijs. Industrieel gebruik van regenwater is wel heffingsplichtig.

Meer info?

Op de website van Leefmilieu Brussel kan u het aangifteformulier van de heffing op de lozing van huishoudelijk en niet huishoudelijk afvalwater gratis downloaden: www.leefmilieubrusseel.be → professionelen → de te downloaden formulieren.

Voor meer informatie omtrent de berekening van uw waterfactuur, bezoek de website www.biwd.be → praktijk → prijzen.

4.5 Rationeel waterverbruik

4.5.1 Kwalitatief gebruik maken van drinkwater

Drinkwater is in de westerse wereld in overvloed aanwezig: u hoeft enkel het kraantje open te draaien. De eenvoudige toegang tot drinkbaar water heeft ook nadelen. Elke Brusselaar gebruikt per dag gemiddeld 110 liter drinkwater. Dit is erg veel. Het is dan ook belangrijk dat we het drinkwater gebruiken waarvoor het bestemd is: om te drinken of om voedsel mee te bereiden. Teveel drinkwater gaat verloren met bv. het doorspoelen van het toilet of het schoonmaken van de klaslokalen.

4.5.2 Waterverlies op school beperken

Lekkende kranen en lopende wc-spoelbakken: het is ook een zorg voor uw schoolbudget. Een lekkende kraan verliest 50 liter water per dag. Een wc-spoelbak die blijft stromen kost u 25 liter per uur of 200 m³ per jaar. Reken even uit hoeveel dat uw school kost. Genoeg redenen om zo snel mogelijk lekkende kranen en wc's te herstellen. Denk bij de installatie van een nieuwe spoelbak meteen aan een spaarknop. Zo bespaart u in de toekomst veel drinkwater.

4.5.3 Watereducatie

Leidingwater als drinkwater

Stimuleer uw leerlingen om gebruik te maken van leidingwater als drinkwater. Het is goed voor de gezondheid! Bovendien wordt het permanent gecontroleerd. Geef er de voorkeur aan boven andere drankjes. Het milieu heeft er alleen maar baat bij: minder vervoer, verpakking, afvalverwerking,... allemaal energie die ook u uitspaart. En bovendien kost het minder: leidingwater is 300 tot 600 keer goedkoper dan flessenwater of suikerhoudende drankjes.

Plaatsing van drinkwaterfonteinen

De Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie (BIWD), Vivaqua en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) financieren de installatie en het onderhoud van drinkwaterfonteintjes in de Brusselse scholen. Het Gewest neemt de materiaalkosten op zich, terwijl de installatie- en aansluitingskosten verdeeld worden over de BIWD en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Vivaqua verzorgt de installatie van de drinkwaterfonteintjes en betaalt de water- en loodanalyse. Waarom deze extra analyses? In oude scholen kunnen nog loden leidingen aanwezig zijn. Bij detectie van lood in het drinkwater worden de leidingen onmiddellijk vervangen. Leefmilieu Brussel ondersteunt de pedagogische watercampagne, die uitgewerkt en verzorgd wordt door GREEN vzw.

Actie: Plaats drinkfonteintjes in uw school!
--

Waterklassen

Een uitstap naar een productiecentrum voor kraantjeswater, wateronderzoek in een beekje bij de school, een video over water in het Zuiden, ... Tijdens de Waterklassen ontdekken kinderen en jongeren verschillende aspecten van water in Brussel en elders.

Alle scholen en jeugdverenigingen kunnen deelnemen, ongeacht leeftijd, onderwijsnet of onderwijsniveau. GREEN vzw helpt u om een programma op punt te stellen en biedt een volledige pedagogisch-didactische ondersteuning (eventueel met excursies) waarbij de leerlingen op zoek gaan naar water in Brussel. Leefmilieu Brussel levert een financiële bijdrage voor de pedagogische begeleiding van de campagne (animaties en pedagogische leermiddelen). Een zeer speelse manier om leerlingen van de lagere school wegwijs te maken in de waterproblematiek. Waterklassen zijn ook mogelijk voor secundaire scholen, jeugthuizen, enz.

Actie: Leer uw leerlingen alles over water!

Het Brusselse Jongerenparlement voor Water

Breng opvoeding tot burgerzin en kennismaking met water samen in een programma. Om de twee jaar vergadert het Brusselse Jongerenparlement voor water in plenaire sessie in de vergaderzalen van het Gewest. Wat ze daar doen? Debatteren over de opvolging en realisatie van projecten rond water. Een ideale omgeving waarin jongeren van 11 tot 20 jaar zich oefenen in actieve democratie en dat rond een thema dat volop in de actualiteit staat.

Raadpleeg voor deze en andere acties het adressenbestand achteraan dit hoofdstuk.

Actie: Ga het debat aan over water

Brochure

Voor meer algemene raadgevingen, raadpleeg de brochure '*Tips voor duurzaam en milieubewust gebruik van water in Brussel*' (2004) uitgegeven door Leefmilieu Brussel. Enkele raadgevingen:

Actie: Pak het anders aan op uw school:

- Bied kraantjeswater aan in de refter.- Zorg ervoor dat leerlingen hun glas of drinkbus kunnen vullen aan lavabo's in de klas.- Gebruik milieuvriendelijke onderhoudsproducten – zo vermijdt u watervervuiling.- Controleer de belangrijkste waterverbruikspunten op uw school op lekken.- Stort geen laboratoriumproducten in de riolering. Dat is chemisch afval, dat u moet laten ophalen door erkende afvalverwerkers.- Denk aan waterbesparende systemen als u investeringen doet.- Gebruik, indien beschikbaar, zoveel mogelijk regenwater als niet drinkbaar water. Het schoonmaken van de klaslokalen, het doorspoelen van de toiletten kan even efficiënt met regenwater.

4.6 Wetgeving

- Wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het grondwater (B.S. 01/05/1971)
- Koninklijk besluit van 21 april 1976 tot reglementering van het gebruik van grondwater (B.S. 25/06/1976)
- Wet van 9 juli 1976 betreffende de reglementering van de exploitatie van grondwaterwinning (B.S. 28/08/1976)
- Koninklijk besluit van 3 augustus 1976 houdende algemeen reglement voor het lozen van afvalwater in de gewone oppervlaktewateren, in de openbare riolen en in de kunstmatige afvoerwegen voor regenwater (B.S. 29/09/1976)
- Ordonnantie tot opstelling van een kader voor het waterbeleid van 20 oktober 2006 (B.S. 3/11/2006)
- Besluit van 7 december 2006 betreffende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid (B.S. 11/01/2007)
- Besluit houdende wijziging van het besluit van 7 december 2006 (B.S. 15/02/2008)

Nuttige adressen

Informatie over de productie van water

Vivaqua
Hoofdzetel
Wolstraat 70
1000 Brussel
Tel.: 02 518 81 11
Fax : 02 518 83 06
E-mail : info@Vivaqua.be
Website: www.vivaqua.be

Informatie over het zuiveringscontract, de optie voor een reële of forfaitaire zuiveringsprijs voor zelfproducenten,....

Brusselse Maatschappij voor Waterbeheer (BMWB)
Keizerinlaan 66, 1000 Brussel
Tel 02 505 47 10
Fax 02 505 47 11
E-mail: jprosiere@sbge.be

Informatie over de waterdistributie in Brussel + facturering

Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie (B.I.W.D.)
Wolstraat 70
1000 Brussel
Tel: 02 739 52 11
E-mail: biwd@biwd.be
Website: www.biwd.be

Aanvraag vergunning waterwinning

Leefmilieu Brussel
Dienst grondwater
Mijnheer Marc De Baenst
Gulldedelle 100
1200 Brussel
Tel: 02 775 76 96
Website : www.leefmilieubrussel.be

Informatie betreffende het invullen van het formulier, de berekening,....

Leefmilieu Brussel
Afdeling milieupolitie en bodem, departement thematische controles
Mevrouw Sofie Dewaele
Gulldedelle 100
1200 Brussel
Tel: 02 775 76 30
E-mail: sdw@ibgebim.be
Website : www.leefmilieubrussel.be

Watereducatie op school

Drinkwaterfontein(tjes)/Waterklassen/Brussels jongerenparlement voor water
GREEN vzw
Yves Sterckx
Koningsstraat 171/3
1210 Brussel
Tel.: 02 209 16 32
Fax: 02 209 16 31
E-mail: info@greenbelgium.org
Website: www.greenbelgium.org → op school

Nuttige adressen op het internet

- Informatie over het watergebruik op school: www.leefmilieubrusssel.be → scholen → water, het blauwe goud
- Aangifteformulier van de heffing op de lozing van huishoudelijk afvalwater: www.leefmilieubrusssel.be → professionelen → de te downloaden formulieren
- Informatie over de heffing op de lozing van afvalwater: www.abe-bao.be → milieu
- Milieueducatie in Brussel: www.greenbrussel.org → NME in Brussel
- Actie drinkwaterfonteinjes: www.drinkfontejntje.be

Hoofdstuk 5: Bodem

5.1 Bodemproblematiek in Brussel

In Brussel bestaan er terreinen waarvan de bodem en het grondwater verontreinigd is. Dikwijls zijn oude industriële activiteiten hiervoor verantwoordelijk. Recente verontreinigingen komen ook voor. Voorbeelden zijn lekken in ondergrondse opslagtanks of het overvullen van stookolietanks, het lozen van verontreinigende stoffen op of in de bodem, incidenten tijdens het overbrengen van gevaarlijke producten, enz.

Vroeger werd in de vergunningen geen enkele melding gemaakt van beheersmaatregelen om de verontreiniging van de bodem en het grondwater tegen te gaan. Het ontbrak ook aan een specifieke wetgeving voor de sanering van vervuilde bodems in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, behalve voor de sector van de tankstations. Sinds 2004 zijn er beheersmaatregelen van kracht gebundeld in de ordonnantie bodem. Het identificeren en het controleren van bestaande verontreinigingen is sindsdien een belangrijke prioriteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze maatregelen zijn ook geldig voor scholen met één of meerdere risicoactiviteiten.

5.2 Een risicoactiviteit in uw school?

Het is belangrijk om te weten of er een risicoactiviteit aanwezig is in uw school. Een risicoactiviteit is een activiteit die een potentieel ernstig risico inhoudt op bodem- of grondwaterverontreiniging. Een voorbeeld: indien uw school beschikt over een ondergrondse stookolietank of een bovengrondse tank met een inhoud groter dan 10000 l dan moet er een bodemonderzoek gebeuren bij verkoop van het gebouw (of bij het einde van een huurcontract). Ook herstelwerkplaatsen voor het herstellen of onderhouden van motorvoertuigen, opslagplaatsen van ontvlambare vloeistoffen of gevaarlijk afval en laboratoria behoren tot de risicoactiviteiten.

5.2.1 Lijst met risico-installaties

In volgende tabel vindt u een selectie terug met de meest voorkomende risicoactiviteiten (of risico-installaties) in een school. De volledige lijst met risicoactiviteiten kunt u terugvinden via de website van Leefmilieu Brussel (www.leefmilieubrussel.be) of van het staatsblad (www.staatsblad.be).

Rubriek nr	Omschrijving	Trefwoorden voor de school
13	Werkplaatsen voor het plaatsen van hulpstukken voor voertuigen (open dak, beglazing, schokdempers, alarminstallaties, airconditioning, hifi,...), werkplaatsen voor het onderhoud (olieverversing, afstellen van de motor, afstellen van de stuurgeometrie, vervangen van banden, schokdempers,...), voor het uittesten, het demonteren, het herstellen van motorvoertuigen: a) kleiner dan of gelijk aan 20 kW b) groter dan 20 kW	Werkplaatsen voor het onderhouden, uittesten, demonteren en herstellen van motorvoertuigen (hantering van vervuilende producten: motorolie, solventen en overige) Bv. het atelier van een school met een richting "automechanica"
80	Opslagplaatsen voor afvaloliën: a) van 60 tot en met 2.000 liter b) groter dan 2.000 liter	Opslagplaatsen voor afvaloliën (olieverversing en -opslag in het atelier)
85	b) Inrichtingen (laboratoria of productie-eenheden) die biologisch of scheikundig werk van welke aard ook uitvoeren, in het bijzonder onderzoeken, experimenten, analyses, toepassingen of ontwikkeling van producten, kwaliteitscontrole van producten voor didactische of diagnostische doeleinden: die meer dan 7 mensen tewerkstellen of die hetzij meer dan 1 kg gevaarlijke stoffen afvoeren per maand en per stof die voorkomt in lijst I van de bijlage bij richtlijn 76/464 van 4 mei 1976 van de Raad van de Europese Gemeenschappen, hetzij, zelfs per ongeluk, micro-organismen of organismen kunnen afvoeren die risico's voor de gezondheid en het leefmilieu inhouden, zoals die door de Regering zijn aangegeven.	Laboratoria waar gevaarlijke stoffen worden gehanteerd (practicalessen scheikunde)
88	- Opslagplaatsen voor ontvlambare vloeistoffen met een vlampunt hoger dan 21°C maar niet hoger dan 55°C : a) - opslagplaatsen tot en met 500 liter bij ingegraven tank - opslagplaatsen van 100 tot en met 500 l in de andere gevallen b) opslagplaatsen voor meer dan 500 l tot en met 10.000 l c) opslagplaatsen voor meer dan 10.000 l - Opslagplaatsen voor ontvlambare vloeistoffen met een vlampunt hoger dan 55°C maar niet hoger dan 100°C (mazout-stookolie): a) - opslagplaatsen tot en met 10.000 liter bij ingegraven tank - opslagplaatsen van 3.000 tot en met 10.000 l in de andere gevallen b) opslagplaatsen voor meer dan 10.000 l tot en met 50.000 l c) opslagplaatsen voor meer dan 50.000 l	Opslagplaatsen voor benzine en mazout/stookolie (bv. verwarming van de schoolgebouwen). Bovengrondse of ondergrondse stookolietanks (mazout) met een totale capaciteit kleiner dan 10.000 l zijn geen risicoactiviteiten

97	Werkplaatsen voor de chemische of elektrochemische bewerking van metalen of metalen voorwerpen met een totale inhoud : a) van 10 tot en met 100 liter b) van meer dan 100 liter	Oppervlaktebehandeling van metalen. Bv. Het atelier van een school met een richting "metaalbewerking"
138	- Werkplaats voor het mechanisch, pneumatisch of elektrostatisch aanbrengen van bedekkingsmiddelen. - Niet in een andere rubriek vermelde inrichtingen voor het bewerken van materiaaloppervlakken, voorwerpen of producten met behulp van organische solventen, met name voor de aanmaak, het bedrukken, het bekleden, het ontvetten, het waterdichtmaken, het lijmen, het verven, het reinigen of impregneren, met een solventengebruik van meer dan 150 kg per uur of meer dan 200 ton per jaar	Verfspuitbehandeling van materialen, voorwerpen of producten en verfcabines (solventengebruik en andere vervuilende producten). Scholen met autowerkplaatsen met een afdeling carrosserie (spuitcabine) of houtbewerking (vernissen, verven)
154	Opslagplaatsen voor vernis of celluloseverven en andere soorten ontvlambare vernis of verven: a) voor 500 tot en met 5.000 l b) voor meer dan 5.000 l	Opslagplaatsen voor vernis en verven

5.3 Wanneer moet u een bodemonderzoek doen?

Een bodemonderzoek is verplicht bij:

- Het opstarten van de nieuwe risicoactiviteit;
- Een wijziging van de eigenaar van de milieuvergunning die betrekking heeft op een risicoactiviteit;
- Een accidentele verontreiniging;
- Een toevallige ontdekking, als u ontdekt dat de bodem of het grondwater verontreinigd zijn. Ook Leefmilieu Brussel - inspecteurs kunnen dit vaststellen als ze controles uitvoeren;
- Het stopzetten van een risicoactiviteit: wilt u bv. de oude stookolietanks (bv. met totale inhoud > 10.000 l) vervangen door een gasinstallatie? Dan moet u het terrein laten onderzoeken voor u het voor een andere activiteit gebruikt of opstart;
- De verkoop van een terrein met een risicoactiviteit

5.4 Wie betaalt het bodemonderzoek?

Het bodemonderzoek en de gevolgen ervan zijn ten laste van

- de uitbater die er een nieuwe risicoactiviteit wil starten;
- de uitbater die zijn milieuvergunning voor een risicoactiviteit overdraagt;
- de uitbater die zijn risicoactiviteit stopt;
- de veroorzaker van een ongeval of, als die niet kan worden vastgelegd, de uitbater.

5.5 Ik moet een bodemonderzoek doen, wat nu?

Het geheel van bodemonderzoeken vertelt u meer:

- of uw terrein al dan niet vervuild is;
- over hoe groot de verontreiniging is;
- welke maatregelen u moet nemen om het te saneren en/of de ernst van het risico in te perken.

5.5.1 Wie voert het bodemonderzoek uit?

Een bodemonderzoek zelf uitvoeren en interpreteren is een moeilijke klus. Bovendien moet het onderzoek op een zo objectief mogelijke manier gebeuren. Daarom is voor alle stappen en fasen de tussenkomst van een gespecialiseerd studiebureau voor bodemonderzoek verplicht. Op dit ogenblik aanvaardt Leefmilieu Brussel bodemstudies die zijn uitgevoerd door elk bureau dat in één van de drie Gewesten werd erkend. Een geactualiseerde lijst met erkende studiebureaus in het BHG vindt u terug op de website van Leefmilieu Brussel (www.leefmilieubrussel.be → professionelen → de erkende en geregistreerde ondernemingen)

5.5.2 De verschillende fasen van een bodemonderzoek

1) Verkennend bodemonderzoek

Een verkennend bodemonderzoek is een toestandsbeschrijving van de bodem en het grondwater. Het analyseert in detail de aard van de verontreiniging en probeert, indien mogelijk, de oorzaak te achterhalen. Hiervoor worden grond- en grondwaterstalen genomen door een erkend studiebureau. De stalen worden geanalyseerd door een erkend laboratorium. Aan de hand van deze analyseresultaten maakt het studiebureau een rapport op. Het geeft ook advies over de vraag of een risicostudie al dan niet vereist is. Het eindrapport van het verkennend bodemonderzoek, opgesteld door het studiebureau, vertrekt naar Leefmilieu Brussel dat dertig dagen de tijd heeft om het goed te keuren.

2) Risicostudie

De risicostudie is verplicht vanaf het ogenblik dat de gemeten concentraties aan verontreinigende stoffen vastgesteld in het verkennend onderzoek de normen overschrijden. Deze normen zijn vastgelegd in de ordonnantie bodem. De risicostudie onderzoekt de verontreiniging m.a.w. ze beschrijft hoe diep en hoe breed de verontreiniging zich verspreidde. Ze stelt bovendien vast in welke mate de verontreiniging mogelijk gevaar inhoudt voor de volksgezondheid en het milieu. Ook de noodzaak en de dringendheid van een bodemsanering alsook de relevantie om beschermingsmaatregelen te nemen worden onderzocht. De risicostudie evalueert tenslotte de bijkomende beheersmaatregelen die het risico kunnen verkleinen.

3) Bodemsaneringsvoorstel

De risicostudie komt soms tot het besluit dat een bodemsanering noodzakelijk is. Indien dit het geval is, dan dient het erkend studiebureau een bodemsaneringsvoorstel in. Deze bepaalt welke saneringstechniek het meest geschikt is en hoeveel de kostprijs ervan bedraagt. De vergelijking van de verschillende technieken in het bodemsaneringsvoorstel laat toe de meest rendabele oplossing voor te stellen, wat een flinke besparing bij de bodemsaneringswerken kan opleveren.

Goed om weten

Als u de bodem niet moet saneren, betekent dat nog niet dat u een vrijkaart krijgt om om het even welke activiteit uit te voeren. De verontreiniging is en blijft aanwezig zonder dat er een direct gevaar vanuit gaat.

4) Bodemsaneringswerken

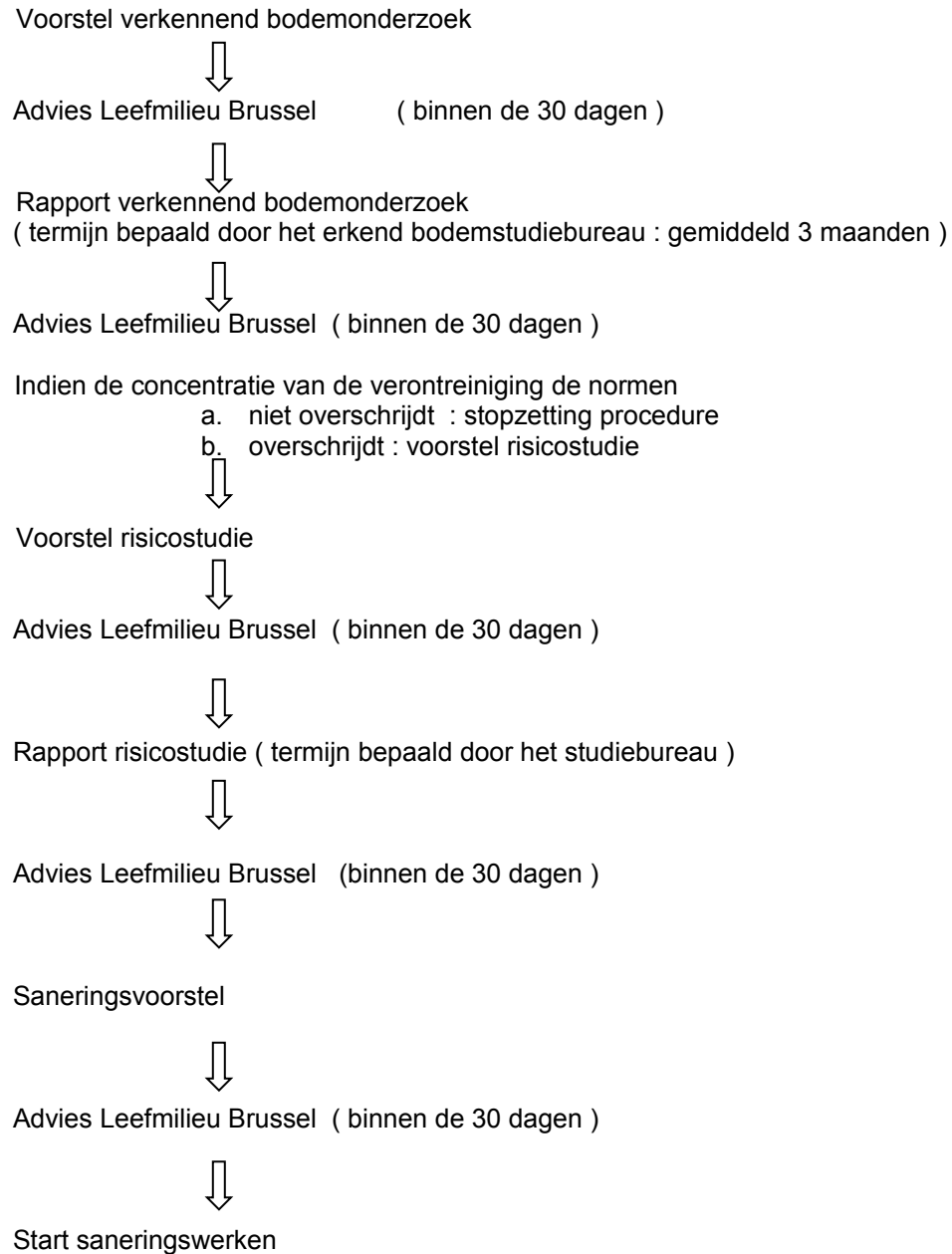
Leefmilieu Brussel heeft dertig dagen tijd om een beslissing te nemen over het bodemsaneringsvoorstel. Als u een goedkeuring krijgt of als Leefmilieu Brussel niet binnen de vastgestelde termijn reageert, kunnen de werken starten. U houdt daarbij natuurlijk rekening met eventuele opmerkingen die Leefmilieu Brussel maakt. Uiteindelijk zal in de meeste gevallen de verontreiniging worden weggenomen.

Leefmilieu Brussel brengt advies uit over het eindverslag opgesteld door het studiebureau en stuurt u een document dat u nodig hebt als u het terrein verkoopt, een milieuvergunning overdraagt, de financiële waarborg terugvordert, enz.

Goed om weten

Duren de saneringswerken langer dan voorzien? Meld dan de redenen voor de vertraging schriftelijk bij Leefmilieu Brussel. Deze kan in bepaalde gevallen een verlenging toestaan.

5) Schema: Tijdsduur bodemonderzoek

Meer info?

www.leefmilieubrussel.be → professionelen → thema's → bodem → bodemonderzoek

5.6 Wat bij accidentele verontreiniging?

- Bel de brandweer indien u voor uw veiligheid of die van anderen vreest, bv. indien een grote hoeveelheid vloeistof de bodem insijpelt.
- Het is van het grootste belang om zo vlug mogelijk de verontreiniging weg te nemen. Hierbij telt letterlijk elke dag. De eerste paar dagen is de verontreiniging vaak beperkt tot enkele centimeters. Als u niet reageert dan kan de verontreiniging in het grondwater terecht komen. Voorkomen dat de bodem verder wordt verontreinigd is dan ook de boodschap.
- Breng Leefmilieu Brussel op de hoogte bij het accidenteel lozen van een schadelijk product. Een leerling kan bijvoorbeeld per ongeluk in het laboratorium een grote hoeveelheid schadelijk product in de gootsteen gieten. Indien dit product een zuiveringsstation bereikt, kan de werking ervan voor langere tijd aangetast worden: zuiveringsstations zijn niet ontworpen om alles te verwerken. Indien de bewuste riool nog niet leidt naar een zuiveringsstation, zal het product in de Zenne terechtkomen en vervolgens in de Schelde. We moeten het Vlaamse Gewest kunnen verwittigen zodat de nodige maatregelen kunnen getroffen worden.

5.7 Inventaris van verontreinigde sites

De inventaris van de verontreinigde terreinen die Leefmilieu Brussel in 2002 samenstelde, geeft een overzicht van alle verontreinigde of mogelijk verontreinigde sites.

5.7.1 De belangrijkste gebieden

De inventaris bevat momenteel 6300 terreinen. Op elk daarvan vond tenminste één risicohoudende activiteit plaats. De informatie is afkomstig van verschillende bronnen die volgens hun betrouwbaarheid werden geselecteerd. De gebieden situeren zich vooral in de buurt van het Willebroekkanaal en de Noord-Zuid spoorwegverbinding. Maar ook de gemeenten Schaarbeek, Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek hebben een belangrijk aantal risicoterreinen. De 6300 geïnventariseerde sites beslaan 7,9% van het grondgebied van het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest.

5.7.2 Is uw school een verontreinigde site?

Als houder van een milieuvergunning mag u de inventaris met verontreinigde sites inkijken. Zo kunt u meteen nagaan of het terrein van uw school opgenomen is in de inventaris van de verontreinigde sites of dat er sites in de buurt zijn. Contacteer hiervoor Leefmilieu Brussel.

5.8 Wetgeving

- De Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen (B.S. 26/06/1997), gewijzigd door de Ordonnantie van 6 december 2001 (B.S. 02/02/2002), legt een reeks maatregelen op aan de uitbaters van inrichtingen waarvoor een milieuvergunning vereist is, om de gevaren, schade of ongemakken die uit hun activiteit voortvloeien te vermijden, te verminderen of te verhelpen, en om de site te saneren bij het einde van een uitbating. Krachtens dezelfde ordonnantie kunnen de maatregelen die de uitbater moet treffen bij een ongeval, rechtstreeks bepaald worden in de afgeleverde milieuvergunning.
- De Ordonnantie van 7 maart 1991 betreffende afvalpreventie en -beheer (B.S. 23/04/1991) bepaalt in welke mate een vervuilde bodem moet worden beschouwd als gevaarlijk afval.
- De ambtenaren van de inspectiedienst van Leefmilieu Brussel zijn bevoegd om alle maatregelen te treffen of op te leggen, zelfs mondeling, die zij nodig achten om de gevaren voor of de schade aan het leefmilieu of de menselijke gezondheid veroorzaakt door verdachte inrichtingen, te vermijden, te verminderen of te verhelpen.

De Ordonnantie van 25/03/1999 (B.S. 24/06/1999) gewijzigd door de Ordonnantie van 28/06/2001 (B.S. 13/11/2001) vormt het wettelijk kader voor deze bevoegdheden.

- De ordonnantie van 13 mei 2004 betreffende het beheer van verontreinigde bodems stelde de concentratienormen voor bodem en grondwater op (B.S. 24/06/2004).
- Besluit van 9 december 2004 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van de risicoactiviteiten (B.S. 20/01/2005)

Nuttige adressen

Raadpleeg de inventaris van verontreinigde gronden

Leefmilieu Brussel

Mevrouw Sofie Buckens

Gulledelle 98, 1200 Brussel

Fax: 02 775 75 05

Website : www.leefmilieubrussel.be → professionelen → thema's → bodem → inventaris van verontreinigde sites

Nuttige adressen op internet

- Raadpleeg de integrale lijst met risicoactiviteiten via www.staatsblad.be of www.leefmilieubrussel.be → zoekwoord: risicoactiviteit
- Geactualiseerde lijst met in het BHG erkende studiebureaus voor het uitvoeren van bodemonderzoeken - www.leefmilieubrussel.be → professionelen → de erkende en geregistreerde ondernemingen inzake bodemverontreiniging

Hoofdstuk 6: Energie

Zorgzaam omspringen met energie is een uitdaging voor iedereen. Ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt de doelstellingen over die België aangaan in het kader van internationale energieovereenkomsten.

6.1 Wettelijke verplichtingen

6.1.1 Thermische isolatie

Heeft uw school een opknapbeurt nodig? U overweegt misschien een nieuw schoolgebouw aan te kopen? Hou rekening met het reglement op de thermische isolatie. Het verplicht u om duidelijke isolatiestandaarden na te leven. De wetgeving maakt een onderscheid tussen nieuwbouw en renovatie.

Nieuwbouw

Nieuwe schoolgebouwen moeten de leerlingen en het onderwijzend personeel een minimaal thermisch comfort bieden. Zo stelt het reglement dat u alle buitenmuren, het dak en de keldervloer moet isoleren. De globale isolatiekwaliteit van een gebouw wordt uitgedrukt door de K-waarde. Hoe lager deze K-waarde, hoe beter een gebouw geïsoleerd is. Voor particuliere woningen in Brussel is het minimale thermische isolatieniveau vastgelegd op K55. De K-waarde van een school of een kantoorgebouw is minimaal K65, een criterium dat minder strikt is.

Tip

Streef bij nieuwbouw meteen naar een lagere K waarde (< K65). Indien de werken bezig zijn, is het maar een kleine meerkost om extra isolatiemateriaal te plaatsen. Na voltooiing van het gebouw is het een stuk moeilijker en duurder om extra isolatie aan te brengen.

Renovatie

A. Met bestemmingswijziging

De criteria voor renovatie van gebouwen verschillen lichtjes van de criteria voor nieuwbouw. Als de renovatie gepaard gaat met een nieuwe bestemming voor de gebouwen, dan moet uw architect een evaluatie maken van de thermische kwaliteit van de wanden en zo nodig de kwaliteit verbeteren. Deze opwaardering (bijvoorbeeld betere isolatie van de bestaande wanden en nieuwe vensters en/of beglazing) zal des te belangrijker moeten zijn naarmate de uitgevoerde werken groter worden.

B. Zonder bestemmingswijziging

In geval van een verbouwing zonder bestemmingswijziging moeten de verbouwde wanden enkel een maximale K-waarde (K_{max}) bezitten. Deze maximale K-waarden kunt u raadplegen in de gids 'warmte isolatie van gebouwen in het BHG', zie bij 'meer weten over isolatie?'.

Samengevat (A en B) moeten de volgende drie waarden gerespecteerd worden:

Bestemming gebouw	Nieuwbouw	Verbouwing
woninggebouwen	K55 en k _{max}	K55 + 10.AT/s en k _{max}
kantoorgebouwen	K65 en k _{max}	K60 + 10.AT/s en k _{max}
schoolgebouwen	K65 en k _{max}	K60 + 10.AT/s en k _{max}

K_{max} : maximale K-waarden voor wanden

Meer weten over isolatie?

Raadpleeg www.leefmilieubrussel.be → professionelen → thema's → energie → thermische isolatie

Goed om weten

Een doordachte ventilatie is minstens even belangrijk als een doorgedreven isolatie. De installatie van een ventilatiesysteem met een warmterecuperatie is aan te raden voor scholen en andere openbare gebouwen. Een warmtewisselaar zorgt ervoor dat de uitgaande ventilatiewarmte van een lokaal gerecupereerd wordt: de frisse binnenkomende lucht wordt opgewarmd door de warme buitengaande lucht. Hoe meer recuperatie, hoe minder er 'nieuwe' warmte nodig is.

6.1.2 Energieprestaties van een gebouw

Als u een elektrisch huishoudapparaat koopt, geeft een letter tussen A en G aan in welke mate uw toestel energie verbruikt. Binnenkort zullen ook gebouwen worden gerangschikt volgens de kwaliteit van hun globaal energieniveau. De overheidsgebouwen geven het goede voorbeeld: vanaf 1 juli moeten overheidsgebouwen van meer dan 1 000 m² hun EPB-certificaat uithangen. In 2009 zal de reglementering ook een energiecertificaat verplichten voor verkochte of verhuurde gebouwen.

Bouw- en renovatiewerkzaamheden waarvoor een stedenbouwkundige vergunning moet worden afgeleverd, zullen overigens rekening moeten houden met vereisten inzake energieprestaties om het energieverbruik van gebouwen te doen dalen en het comfort van de gebruikers te verhogen. De inachtneming van die vereisten zal zorgen voor een lagere energiefactuur, een lager verbruik van primaire energie en een lagere uitstoot van CO₂.

Dit is op u van toepassing als u plannen heeft voor werkzaamheden die onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige of [milieuvergunning](http://www.milieuvergunning.be) waarvoor het dossier bij uw gemeente zal worden ingediend na 1 juli 2008.

Meer info op www.leefmilieubrussel.be → particulariseren → thema's: energie → Wat is de energieprestatie van een gebouw?

6.2 Wat kunt u nog meer doen?**6.2.1 Het energieverbruik stijgt en brandstofprijzen stijgen**

Vandaag verbruiken wij 15 keer meer energie dan in 1800 en 3 keer meer dan 40 jaar geleden. 90 % van deze energie, voornamelijk opgewekt uit fossiele brandstof, is niet hernieuwbaar, in die zin dat de reserves in snel tempo uitgeput geraken. Door de toegenomen energievraag is de uitstoot van CO₂, een verbrandingsproduct van fossiele brandstof, ook sterk toegenomen. CO₂ is een broeikasgas dat bijdraagt tot de klimaatopwarming van de aarde.

De laatste jaren zijn de brandstofprijzen sterk gestegen. Hierdoor neemt de energiefactuur een steeds grotere hap uit het schoolbudget. Door een planning te maken van de te nemen besparingsmaatregelen en deze ook toe te passen, houdt u de uitgavenkosten onder controle. En krijgen de pedagogische activiteiten weer voorrang.

6.2.2 Rationeel energiegebruik op school

Vooraleer (dure) investeringen uit te voeren is het nuttig na te kijken of een andere houding en een bewuste leefwijze betere energieresultaten opleveren. Rationeel energiegebruik is de beste houding. Rationeel energiegebruik vertrekt van een zeer eenvoudig principe: de beste energie is de energie die u *niet* verbruikt. Rationeel energiegebruik betekent ook door kleine inspanningen de beschikbare energie beter laten renderen en dit zonder verlies aan comfort. Drie redenen om vrijwillig te besparen op het energieverbruik:

- het economisch voordeel, minder brandstofgebruik betekent meer geld voor het schoolbudget,
- het pedagogisch belang voor de leerlingen, de leerlingen leren zorgzaam omspringen met de beperkte energiebronnen,
- de talrijke premies en hulpmiddelen die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Leefmilieu Brussel u aanreiken (zie paragraaf 6.3)

Actie!

- Verwarm de klaslokalen wanneer het echt nodig is. Na de lessen of naschoolse activiteiten kan de verwarming gerust op de nachtstand worden gezet. Verwarmen in het weekend, wanneer niemand aanwezig is, leidt enkel tot hoge energierekeningen. Stel dus de verwarming zo in dat ze enkel tijdens de aanwezigheidsuren opstaat.
- Zorg voor een goede regeling van de verwarmingsinstallatie. Zo produceert de installatie niet onnodig veel warmte. Als tijdens de zomer de verwarming niet nodig is voor sanitair warm water, zet dan de installatie volledig af. Ga na of u tijdens bepaalde perioden slechts een gedeelte van de school kunt verwarmen. Gescheiden verwarmingscircuits bieden een goede oplossing.
- Laat deuren en ramen niet onnodig lang openstaan. Door regelmatig kortstondig te verluchten wordt minder energie verspild.
- Wist u dat u tot 7% bespaart als u de thermostaat een graadje lager zet? Beter of minder verwarmen is een belangrijke stap naar rationeel energiegebruik.
- Computers komen in elke school voor. Sommige scholen beschikken zelfs over een computerlokaal. Maar het zijn ook energiever-slinders. Zorg ervoor dat ook de schermen worden uitgeschakeld na gebruik van de computers. Of beter, schaf verdeelstekkers aan met een aan/uit schakelaar. Overweegt u de aankoop van nieuwe computers? Houd bij uw keuze dan rekening met het energieverbruik. Een apparaat dat minder kost bij aankoop, maar meer energie verbruikt, is op lange termijn helemaal niet de beste koop.

Door kleine investeringen kan nog meer energie bespaard worden. Er zijn verschillende investeringen mogelijk om uw energieverbruik te verlagen, maar sommige leveren een hoger rendement dan andere. Het is belangrijk om ze in volgorde van efficiëntie in te zetten. Dan bereikt u een maximaal resultaat.

Actie!

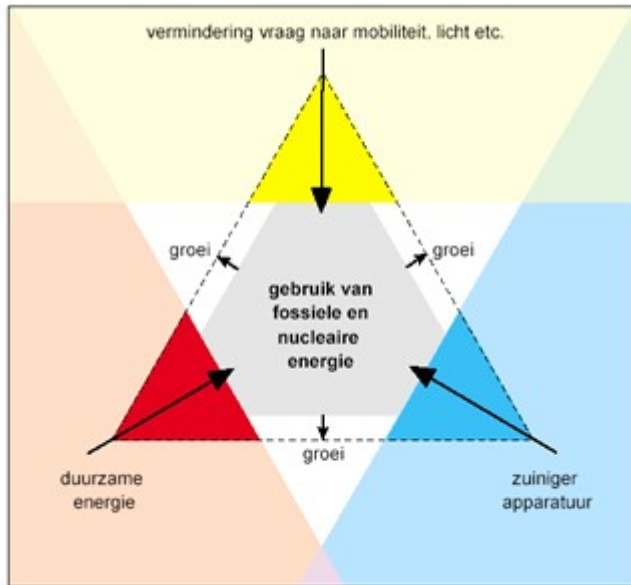
- Isoleer warmwaterleidingen in onverwarmde ruimtes (in open lucht, kelders, ...).
- Voorzie klapdeuren van een tochtband en toegangsdeuren van een automatische sluiting.
- Laat de verlichting in de klaslokalen niet onnodig opstaan. Voorzie gangverlichting met tijdschakelaars.
- Vervang gloeilampen door spaarlampen.
- Onderhoud regelmatig de verwarmingsinstallatie (voor stookolie-installaties is een jaarlijks onderhoud verplicht; voor gasinstallaties wordt een tweejaarlijkse onderhoudsbeurt aangeraden). Als u nieuwe radiatoren plaatst, installeer dan zo weinig mogelijk radiatoren in de gangen.
- Laat een energie-audit op school uitvoeren (met premie, zie verder) om zo de interessantste middelen en de pijnpunten te ontdekken. Meten is weten!

6.2.3 Trias Energetica

Omdat het hoge verbruik van fossiele brandstoffen ter discussie staat, werd er een strategie ontwikkeld om dit verbruik zoveel mogelijk te reduceren: de 'Trias Energetica' (ontwerp: TU Delft -C. Duijvestein). Deze strategie bestaat uit 3 stappen:

1. Beperk het energieverbruik door beperking van de vraag (energiebesparing);
2. Gebruik duurzame energiebronnen (zon, wind, biomassa, bodemwarmte, enz.);
3. Gebruik eindige energiebronnen efficiënt (hoog rendement).

Hierbij moet een bepaalde volgorde worden gerespecteerd: eerst stap 1, voor de energie die toch nodig zou zijn stap 2 en voor het resterend energiegebruik ten slotte stap 3.

*Bron : MIRA Energie -
Achtergronddocument energie 2005, p 88*

Meer info over Trias energetica?

Raadpleeg de website: www.tudelft.nl - zoekterm Trias Energetica

6.3 Hulpmiddelen

Natuurlijk staat u niet alleen. Leefmilieu Brussel en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) reiken u heel wat pedagogische en financiële hulpmiddelen aan die energie besparen nog eenvoudiger maken.

6.3.1 Voor en door leerlingen

Hoe leert u uw leerlingen om minder energie te verbruiken? Leefmilieu Brussel heeft een volledig pedagogisch dossier klaar om jongeren voor deze problematiek te sensibiliseren. Geïnteresseerd? Contacteer GREEN vzw, de contactgegevens staan onderaan dit hoofdstuk.

6.3.2 Energiefacilitator voor de tertiaire sector

Zuiniger omgaan met energie leidt tot een vermindering van vervuilende uitstoot. Er bestaat een ruime waaier aan mogelijkheden om energie te besparen: verfijnde afstelling van uw verwarmingsinstallatie, betere isolatietechnieken, Minder energie verbruiken is gemakkelijker dan u denkt. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stelt gratis de deskundigheid van een onafhankelijke expert ter beschikking om

een antwoord te geven op al uw vragen betreffende energie op school: de energiefacilitator voor de tertiaire sector. Stuur een e-mail naar fac.tert@ibgebim.be of bel naar 0800 85 775.

Hij helpt u bij het beheer van het energieverbruik en bij een rationeel energiegebruik (REG). Zijn adviezen of aanbevelingen zijn neutraal en altijd gericht op een betere energetische efficiëntie van het schoolgebouw.

Actie!

→ Contacteer de energiefacilitator voor al uw energievragen op het gratis nummer 0800 85 775

6.3.3 Het ABC volgens het REG

Om het u zo eenvoudig mogelijk te maken, stelt Leefmilieu Brussel en het BHG u de volgende publicaties ter beschikking:

- Het vademecum voor de tertiaire sector: het geeft meer uitleg over de belangrijkste diensten en het legt u ook het hoe en waarom uit van de REG-aanpak (Rationeel EnergieGebruik).
- De beheerhandleiding: hier vindt u fiches met praktische en toegankelijke tips voor een beter energiebeheer van uw installaties. Ze helpen u bij het optimaliseren van de resultaten van de auditchecklist (zie onder).
- De auditchecklist: dit is een vragenlijst waarmee u een energiebalans van uw gebouw kunt opmaken. De checklist biedt een aantal mogelijke concrete oplossingen om energie te besparen en het rendement van uw uitrusting te optimaliseren.
- Standaard lastenboeken: deze documenten helpen de opdrachtgever bij het verduidelijken van zijn behoeften op het gebied van energieprestatie of milieubeheer.
- De cd-rom Energie +: deze cd-rom omvat informatie en hulpmiddelen die u kunnen helpen bij het begrijpen, inschatten en evalueren van technologieën zoals warmtekrachtkoppeling, grote systemen voor het verwarmen van water met zonne-energie, enz.
- Energiebesparingen in de tertiaire sector: aan de hand van vier rendabele bouw- en renovatieprojecten toont deze studie aan welke opportuniteiten er zijn.

U vindt deze en andere hulpmiddelen over hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling terug op www.leefmilieubrusseel.be → professionelen → energie → dienstensector → REG hulpmiddelen.

6.4 Wetgeving

- Koninklijk besluit van 10 februari 1983 houdende aanmoedigingsmaatregelen voor het rationeel energieverbruik (B.S. 04/03/1983)
- Europese richtlijn 93/76/EEG van 13 september 1993 houdende beperking van de koolstofdioxide-emissies door verbetering van de energie-efficiëntie
- Richtlijn 2002/91/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende de energieprestatie van gebouwen
- De wetgeving over de thermische isolatie van gebouwen vormt Titel V van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (G.S.V.) (B.S. 09/07/1999)
- Ordonnantie Organisatie van de elektriciteitsmarkt goedgekeurd op 19 juli 2001 (B.S. 17/11/2001)
- Ordonnantie Organisatie van de gasmarkt goedgekeurd op 1 april 2004 (B.S. 26/04/2004)
- Ordonnantie van 7 juni 2007 houdende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen (B.S. 11/07/2007)

Nuttige adressen

Energieprojecten voor leerlingen

Green vzw -NME-link
Yves Sterckx of Kris Van Inhelghem
E-mail: yves@greenbelgium.be kris@nme-link.be
Koningsstraat 171/3
1210 Brussel
Tel.: 02 209 16 30
Fax: 02 209 16 31
Website: www.nme-link.be

Milieuzorg op school (MOS)

Paul Renders- MOS begeleider Vlaamse Gemeenschapscommissie
Koningsstraat 171 bus 3
1210 Brussel
E-mail: paul.renders@vgc.be
Website: www.milieuzorgopschool.be

De Stadswinkel vzw - Brussels Energie Agentschap

Sint-Gorikshallen
Sint-Goriksplein 1
1000 Brussel
Tel.: 02 512.86.19
Fax: 02 219.35.91
E-mail: info@curbain.be
Website : www.curbain.be → energie → documentatie

Nuttige adressen op het internet

Energiepremies

Raadpleeg www.premie-renovatie.irisnet.be of download de gebruiksaanwijzing van de energiepremies op www.leefmilieubrussel.be → professionelen → thema: energie → dienstensector (tertiair) → financiering

Energiefacilitator

Contact opnemen met de facilitator tertiair (voor scholen): fac.tert@ibgebim.be of gratis nummer 0800 85 775.

Energie in Brussel

Raadpleeg de website www.leefmilieubrussel.be → scholen→energie
→ professionelen→energie

Gezonde lucht in de klaslokalen

Raadpleeg www.lekkerfris.be

Nuttige literatuur

Publicaties van Leefmilieu Brussel

- Energie besparen: hoe je kantoorgebouw doorlichten en verbeteren?
- Warmte-isolatie van gebouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Vademecum rationeel energiegebruik – REG

Raadpleeg www.leefmilieubrussel.be → professionelen → energie

Hoofdstuk 7: Ingedeelde inrichtingen

Dit hoofdstuk is opgedeeld in verschillende kleinere hoofdstukken waarin de ingedeelde inrichtingen apart worden bekeken. Zo kunt u snel nakijken aan welke milieuvoorwaarden een inrichting moet voldoen. Bij sommige inrichtingen is een handige checklist toegevoegd met de belangrijkste uitbatingsvoorwaarden. Voor de definitie van een ingedeelde inrichting, raadpleeg paragraaf 1.1.2 in hoofdstuk 1.

7.1. Transformatoren

Scholen kunnen een transformator bezitten die de hoge netspanning van de geleverde stroom omzet naar een lagere wisselspanning (bv. 220V). De transformator kan eigendom zijn van Sibelga, dat soms hiervoor een milieuvergunning heeft.

7.1.1 Rubrieken

Omschrijving		Rubriek	Klasse
Statische transformatoren met nominaal vermogen:	< 250 kVA	Geen	Geen
	≥ 250 kVA en ≤ 1.000 kVA	148 a	3
	> 1.000 kVA en ≤ 5.000 kVA	148 b	2
	> 5.000 kVA	148 c	1B

Checklist: ga na bij de installatie:

- nominaal vermogen (in kVA)
- type diëlektrische vloeistof (of koelvloeistof)

Deze gegevens vindt u in de technische fiche, op het identificatieplaatje of in het onderhoudsboekje van het toestel. Daar staat ook aangegeven of de diëlektrische vloeistof of de koelvloeistof PCB's bevatten.

Als er verschillende transformatoren aanwezig zijn bepaalt het toestel met het grootste vermogen de klasse. Voorbeeld: twee transformatoren (240 kVA en 900 kVA) staan in hetzelfde lokaal, ze zullen samen in de rubriek 148 a (≤ 1.000 kVA) vallen.

PCB's

Zijn er nog PCB's aanwezig in de school?! Dan moet u onmiddellijk actie ondernemen! Sinds 31 december 2005 moeten alle PCB's en apparaten die PCB's bevatten buiten gebruik gesteld en verwijderd zijn. PCB's zitten voornamelijk in transformatoren van het zogenaamde "askarel"-type.

Vóór het verwijderen van de PCB's moet de school dit schriftelijk meedelen aan de overheid die de vergunning heeft afgeleverd (zie paragraaf 2.4.5: 'momenten van actie'). De school moet alle gebruikte olie en met PCB's verontreinigde transformatoren behandelen als gevaarlijk afval (zie paragraaf 3.3 'gevaarlijk en bijzonder afval').

7.1.2 Checklist belangrijkste uitbatingsvoorwaarden

Opgelet! Het transformatorlokaal is enkel toegankelijk voor bevoegd en op de hoogte gesteld personeel, ga dus niet zomaar zelf op onderzoek uit.

toegang transformatorlokaal	enkel voor bevoegd personeel	
brandveiligheid transformatorlokaal: deuren wanden, vloeren, plafond brandblusapparaat	<ul style="list-style-type: none"> • openingsrichting naar buiten toe • brandweerstand van minimum een half uur • brandweerstand van minimum een uur • verplicht aanwezig • verplicht jaarlijkse controle van het toestel 	
aanwezigheid in transformatorlokaal van: andere toestellen en materialen vb. kuisgerief, dozen met boeken, ... leidingen die niet behoren bij de installatie vb. gas, water, riolering, ...	verboden verboden	
temperatuur in het lokaal	verplicht $\leq 40^{\circ}\text{C}$ → onafhankelijke hoge en lage verluchting	
totaal volume diëlektrische vloeistof $\geq 50 \text{ l}$	transformator in ondoordringbare kuip	
bescherming van de transformator tegen water vb. regenwater, water voor brandbestrijding, ...	verplicht	
register met: - conformiteitsattest - proces-verbaal laatste jaarlijkse controle gevaarlijk afvalstoffenregister	verplicht uitgevoerd door een organisme erkend volgens de voorschriften van het AREI*	

(*) Meer informatie over het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties, AREI, vindt u in hoofdstuk 8.

De transformator kan in een speciale metalen kast staan die dan moet voldoen aan alle voorwaarden die worden opgelegd aan een lokaal waarin het toestel staat.

7.1.3 Wetgeving

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 betreffende de planning van de verwijdering van PCB's en PCT's (B.S. 04/08/1999)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 9 september 1999 tot vaststelling van de uitbatingvoorwaarden voor statistische transformatoren met een nominaal vermogen van 250 kVA tot 1000 kVA (B.S. 15/02/2000)
- Ministerieel besluit van 20 december 1999 tot vaststelling van een gewestelijk plan voor de verwijdering en de reiniging van PCB's en PCT's (B.S. 31/12/1999)

7.1.4 Meer info?

- Folder van Leefmilieu Brussel: Transformatoren & Condensatoren met PCB's
- Op onze website: www.leefmilieubrussel.be → zoekcriteria PCB of transformator

Nuttige adressen

Sibelga (beheerder van de distributienetten elektriciteit en aardgas in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
Werkhuizenkaai 16
1000 Brussel
Tel 02 549 44 00
Fax 02 549 46 61
E-mail: clients-klanten@sibelga.be
Website: www.sibelga.be

7.2. Koelinstallaties

Koelinstallaties komen voor in een zeer brede waaier van toepassingen: bij klimaatregelingen in gebouwen (airco), in industriële processen, in laboratoria, enz. Ze maken gebruik van speciale vloeistoffen die een gemakkelijke en eenvoudige koeling veroorzaken.

7.2.1 Rubrieken

Omschrijving			Rubriek	Klasse
Verkoelings- of koelinrichtingen	Nominaal elektrisch vermogen:	Koelvloeistof: ozonafbrekende stof		
	≤ 10 kW	< 2 kg	Geen	Geen
		≥ 2 kg	132 a	3
	> 10 kW maar < 100 kW		132 a	3
	≥ 100 kW		132 b	2

Checklist: ga na bij de installatie:

- het nominaal elektrisch vermogen van de compressor (in kW) (≠ koelvermogen!)
- het type koelvloeistof
- de hoeveelheid koelvloeistof (in kg)
- het jaar van indienststelling

Deze gegevens vindt u in de technische fiche, op het identificatieplaatje of in het onderhoudsboekje van het toestel.

Als er meerdere koelinstallaties aanwezig zijn moet u de vermogens niet optellen, het toestel met het grootste vermogen bepaalt de klasse.

Opmerking: Kleine koelkasten voor huishoudelijk gebruik zijn niet geklasseerd.

Koelvloeistoffen CFK's en HCFK's

Zijn er nog koelvloeistoffen met CFK's of HCFK's aanwezig in de school? Dan moet u onmiddellijk actie ondernemen! Het gebruik en bezit van CFK's is verboden, voor HCFK's is dit nog gedeeltelijk toegelaten, maar het wordt stapsgewijs afgebouwd.

Vóór het wijzigen van de koelvloeistof moet de school dit schriftelijk meedelen aan de overheid die de vergunning heeft afgeleverd (zie paragraaf 2.4.5: procedure voor wijziging). De school moet alle afgetapte vloeistoffen uit koelsystemen behandelen als gevaarlijke afvalstoffen (zie paragraaf 3.1.3).

7.2.2 Geluid

Koelinstallaties veroorzaken soms klachten over geluidshinder. Vaak worden de compressoren en ventilatoren van de aircotoestellen akoestisch geïsoleerd om aan de uitbatingsvoorwaarden van de milieuvergunning te voldoen.

7.2.3 Alternatieven voor CFK's en HCFK's

Koelinstallaties kunnen in plaats van ozonafbrekende koelvloeistoffen en gefluoreerde broeikasgassen ook werken met natuurlijke koelmiddelen zoals ammoniak en koolwaterstoffen. Omdat dit ontvlambare stoffen zijn vereist hun gebruik wel een aanpassing van de uitbatingsvoorwaarden met aangepaste veiligheidsvoorschriften.

7.2.4 Checklist belangrijkste uitbatingsvoorwaarden

koelmiddel: CFK's HCFK's	verboden verboden als indienststelling na 31/12/1999 totaal verbod vanaf 1 januari 2015	
identificatieplaat koelinstallatie	verplicht op toestel of er heel dichtbij	
vermogen > 100 kW	installatie verplicht in machinekamer of op het dak	
Machinekamer: toegang deuren verluchting aanwezigheid stookketels, ontploffings- en verbrandingsmotoren, ...	enkel voor bevoegd personeel belast met toezicht en onderhoud openingsrichting naar buiten toe verplicht onafhankelijke hoge en lage verluchting verboden	
maandelijkse visuele controle jaarlijks onderhoud na elke herstelling periodieke lek dichtheidscontroles (periodiciteit is afhankelijk van hoeveelheid koelvloeistof)	verplicht verplicht dichtheidstest van volledige installatie verplicht voor installaties met ozonafbrekende stoffen en/of gefluoreerde broeikasgassen	
installaties met ozonafbrekende stoffen en/of gefluoreerde broeikasgassen:	alle controles, herstellingen en werkzaamheden verplicht door bevoegd koeltechnicus	
verplichte registers en attesten:	conformiteitsattest (voor toestellen vanaf 2912/2003) gevaarlijk afvalstoffenregister aankoopfacturen van de koelvloeistoffen onderhoudsboekje	

7.2.5 Wetgeving

- Verordening (EG) Nr. 2037/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 29 juni 2000 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen
- Verordening (EG) Nr. 842/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 inzake bepaalde gefluoreerde broeikasgassen
- Koninklijk besluit van 7 maart 1991 houdende reglementering van het gebruik van bepaalde chloorfluorkoolstofverbindingen in de koelinstallatie (B.S. 29/03/1991)

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 november 2003 betreffende koelinstallaties (B.S. 09/12/2003)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22/03/2007 inzake de bepaling van de minimumopleidingseisen voor koeltechnici en de registratie van koeltechnische bedrijven (B.S. 24/04/2007).

7.2.6 Meer info?

- Publicatie van Leefmilieu Brussel: "Buitengeluid en trillingen van ventilatie- en airconditioningsinstallaties- Handleiding goede praktijken en beste beschikbare technologieën". Raadpleeg www.leefmilieubrusseel.be → professionelen
- Publicatie van het Brussels agentschap voor de ondernemingen (BAO): "Koelinstallaties & stoffen die de ozonlaag afbreken (CFK, HCFC) - gefluoreerde broeikasgassen". Raadpleeg de website : www.abe-bao.be → milieu → publicaties → milieubrochures → luchtverontreiniging (PA2n).
- Er bestaat een "Code van goede praktijk", uitgegeven door de Beroepsfederatie UBF/ACA: De Koninklijke Belgische Vereniging voor Koude en Luchtbehandeling vzw
Joseph Chantraineplantsoen 1
3070 Kortenberg
Tel. 02 215.18.34
Fax 02 215.88.78
E-mail: info@ubf-aca.be
Website: www.ubf-aca.be
- Raadpleeg de lijst met erkende koeltechnici op www.leefmilieubrusseel.be → professionelen → de erkende en geregistreerde ondernemingen

7.3. Verbrandingsinrichtingen

7.3.1 Rubrieken

Tot deze rubriek behoren de verwarmingsinstallaties die gebruik maken van een brandstof zoals stookolie, gas, kolen, enz. Ook ovens (bv. om te koken) die gebruik maken van deze brandstoffen behoren tot deze rubriek.

Omschrijving					Rubriek	Klasse
Verbrandings- inrichtingen met nominaal warmtevermogen	Individueel vermogen	< 100 kW			Geen	Geen
		≥ 100 kW en ≤ 20 MW	voor verwarmen van lokalen	≤ 1 MW	40 a	3
				> 1 MW	40 b	2
			niet voor verwarmen van lokalen		40 b	2
	Som van alle installaties op een site	> 20 MW en ≤ 300 MW		40 c	1 B	
		> 300 MW		212	1 A	

Checklist: ga na bij de installatie:

- type brandstof
- type installatie: vb. condensatieketels, lagetemperatuursketels, atmosferische gasbranders, ...
- nominaal warmtevermogen (in kW)
- jaar van indienstelling

Deze gegevens vindt u in de technische fiche, op het identificatieplaatje of in het onderhoudsboekje van het toestel. Wanneer er verschillende verwarmingsinstallaties zijn, moet u de vermogens enkel optellen als ze getrapt staan, d.w.z. als ze allen hetzelfde circuit van radiators opwarmen.

Omzettingstabel: 1kW = 860 kcal/h
 1kWh = 860 kcal
 1kcal = 4,1868 J

7.3.2 Luchtverontreiniging

De verwarmingsinstallaties stoten vervuilende stoffen uit zoals SO₂, NO_x, stofdeeltjes en CO₂. In het Brussels Gewest zijn deze installaties veruit de belangrijkste bron van broeikasgassen.

De milieuvergunning legt minimumwaarden op voor het verbrandingsrendement en het CO₂-gehalte. Voor installaties met vloeibare brandstoffen moet de Bacharah-index in een vastgelegd interval liggen. Het rendement, het CO₂-gehalte en de Bacharah-index van de installatie vindt u in de onderhoudsattesten.

Jaar van indienststelling	Rendement (in %)	Bacharah- index	CO ₂ bij 100% belasting van de brander (in%)	
			Vloeibare brandstoffen	Gasvormige brandstoffen *
< 1988	≥ 85	0 - 2	> 10	> 8,6
≥ 1988 en < 1997	≥ 88	0 - 2	> 11	> 8,6
≥ 1997	≥ 90	0 - 1	> 12,5	> 9,5

(*) voor heteluchtbrander of atmosferische branders met ventilatie

Wanneer deze waarden niet gehaald worden, heeft de school een termijn van minstens 3 maanden om de inrichting in orde te brengen.

Goed om weten

Een hoger CO₂-gehalte wijst op een betere en meer volledige verbranding, bij onvolledige verbranding krijgt men CO-emissies

7.3.3 Best beschikbare technieken (BBT)

Welke installaties zijn verboden?

Verwarmingsketels met atmosferische gasbranders, omdat ze een laag rendement en hoge NO_x-productie hebben. Het gebruik van deze toestellen is verboden voor nieuwe installaties met uitzondering van:

- atmosferische gasbranders met ventilator (type OPTIMAGAZ d'YGNIS)
- condensatieketels (hebben een hoog rendement).

Welke installaties worden aangeraden?

- installaties met gas zijn minder vervuilend dan die met stookolie (tot 25% minder CO₂- emissie)
- indien gasvormige brandstof: condensatieketels of lagetemperatuursketels
- indien vloeibare brandstof: lagetemperatuursketels met een Low-NO_x-brander

7.3.4 Checklist belangrijkste uitbatingsvoorwaarden

gebruikte brandstof	is de brandstof geschikt voor de installatie?	
brandveiligheid verwarmingsruimte: deuren wanden, vloeren, plafond brandblusapparaat	automatisch sluitend brandweerstand van min. een half uur brandweerstand van min. een uur verplicht aanwezig verplicht jaarlijkse controle van het toestel	
onafhankelijke hoge en lage ventilatie verluchting naar buiten toe	verplicht	
gas- en branddetectiesysteem in verwarmingsruimte	aangeraden	
aanwezigheid in verwarmingsruimte van: materialen of voorwerpen die ontvlambaar zijn of die de werking van de inrichtingen kunnen schaden meters van distributienetten voor gas en elektriciteit	verboden verboden	
regelmatig onderhoud: < 1MW ≥ 1MW atmosferische branders met ventilator ! niet geklasseerde installaties met vaste of vloeibare brandstof	o.a. vegen van de schoorsteen, ... jaarlijks 2 maal per jaar om de 2 jaar verplichte jaarlijkse controle	
voor vloeibare brandstoffen voor gasvormige brandstoffen	door in het BHG erkend technicus door gekwalificeerd technicus	
verplicht register 'verwarmingsketels':	onderhoudsattesten voorbij 5 jaar rapport van keuring vóór de ingebruikname	

Opmerking: De lijst van erkende technici kunt u vinden op de website van Leefmilieu Brussel → www.leefmilieubrussel.be → professionelen → de erkende en geregistreerde ondernemingen

7.3.5 Wetgeving

-KB van 6 januari 1978 tot voorkoming van luchtverontreiniging bij het verwarmen van gebouwen met vaste of vloeibare brandstof (B.S. 09/03/1978)

-KB van 11 maart 1988 betreffende de vereisten inzake rationeel energiegebruik waaraan de verwarmingstoestellen moeten voldoen (BS 25/03/1988)

7.3.6 Meer info?

- Publicatie van het Brussels agentschap voor de onderneming BAO: "Bestrijding van de luchtverontreiniging – Verwarming van gebouwen", te raadplegen via de website : www.abe-bao.be
→ milieu → publicaties → milieubrochures → luchtverontreiniging (PA1n)

- Op onze website : www.leefmilieubrussel.be → professionelen → thema: energie → dienstensector tertiair → REG hulpmiddelen → standaardlastenboeken → verwarming
Bij de tertiaire energiefacilitator kunnen scholen terecht voor advies, bel naar 0800 85 775 of naar mail vac.tert@ibgebim.be.

Nuttige adressen

vzw Informazout
Dauwstraat 12
1070 Brussel
Tel: 078 152 150
Fax: 02 523 97 88
E-mail: info@informazout.be
Website: www.informazout.be

7.4 Stookolieopslag

Scholen gebruiken hoofdzakelijk stookolie als brandstof voor de verwarming van de lokalen. Deze brandstof is opgeslagen in ondergrondse of bovengrondse tanks. Een verbrandingsinrichting maakt gebruik van deze brandstof om via de radiatoren de lokalen te verwarmen. (bv. een stookinstallatie, zie § 7.3)

7.4.1 Rubrieken

Omschrijving		Rubriek	Klasse	Risicoactiviteit
Bovengronds	0 - 3.000 l	/	/	Neen
	>3.000l - 10.000 l	88.3A	3	Neen
	>10.000l - 50.000 l	88.3B	2	Ja
	> 50.000 l	88.3C	1B	Ja
Ondergronds	0 - 10.000 l	88.3A	3	Neen
	>10.000l - 50.000 l	88.3B	2	Ja
	> 50.000 l	88.3C	1B	Ja

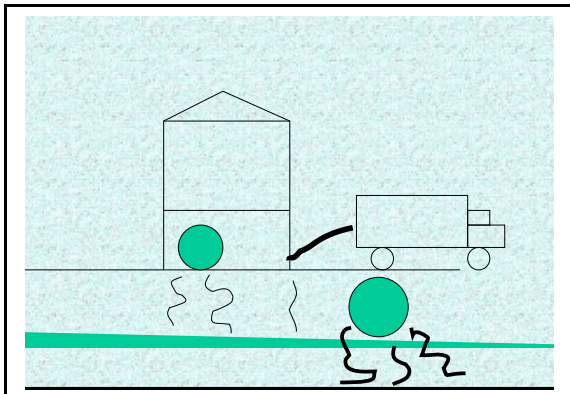
Checklist: identificeer en inventariseer elke tank in het schoolgebouw:

- boven- of ondergrondse tank?
- inhoud van elke tank
- controleverslagen (lektheid, corrosie)
- jaar eerste ingebruikname
- overvulbeveiliging aanwezig?

Deze gegevens vindt u op het identificatieplaatje, het onderhoudsboekje of op het grondplan van het gebouw. Als er meerdere tanks aanwezig zijn moet u de inhoud van de tanks optellen. De totale inhoud van alle tanks bepaalt de klasse van de rubriek (zie bovenstaande tabel).

7.4.2 Bodemonderzoek

Vanaf een gezamenlijk tankinhoud van meer dan 10.000 l (zowel ondergrondse als bovengrondse opslagtanks) is na stopzetting van de activiteit, verkoop van het schoolgebouw, ... een bodemonderzoek nodig. Opslagplaatsen met een inhoud boven 10.000 l zijn immers risicoactiviteiten. Raadpleeg hoofdstuk 5: 'Bodem' voor meer informatie of neem een kijkje op onze website (www.leefmilieubrussel.be → professionals → rubriek bodem).

De ondergrondse of bovengrondse stookolietank in een school als potentiële verontreinigingsbron.

7.4.3 Nog tanks op uw terrein?

Hebt u tijdens een controleronde nog bruikbare tanks ontdekt die nog niet vergund zijn? Bij een aanvraag van een milieuvergunning neemt men de niet opgenomen tanks op in de nieuwe milieuvergunning. De plannen worden aangepast conform aan de reële situatie en aan de voorwaarden in de milieuvergunning. Men spreekt dan van een regularisatie. Het kan zijn dat de voorwaarden in de milieuvergunning strenger worden indien de milieuhinder groter is in vergelijking met de oorspronkelijke vergunning: meer tanks betekent immers ook meer potentieel verontreinigingsgevaar.

7.4.4 Procedure stopzetting stookolietank

U wenst een tank niet langer te gebruiken? Uw tank lekt? Verwittig direct uw gemeente of Leefmilieu Brussel via een aangetekende brief vooraleer de definitieve opruimingswerken van start gaan.

De tanks buiten dienst stellen gebeurt volgens een strikte procedure:

- 1° Laat de tanks zo snel mogelijk leegpompen door uw leverancier (zeker bij een lek!).
- 2° De binnenwanden van de tanks moeten worden gereinigd. Het slib, het bezinksel op de bodem en het afvalwater zijn gevaarlijk afval en laat u verwijderen via een in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erkende ophaler.
- 3° De tanks moeten ontgast worden.
- 4° Voor tanks die lekken of met een inhoud groter dan 10.000 l: laat een verkennend bodemonderzoek uitvoeren door een erkend studie bureau. Raadpleeg de procedure in hoofdstuk 5.
- 5° De tanks worden verwijderd en indien nodig moet er een sanering gebeuren. Als het verwijderen van ondergrondse tanks stabiliteitsproblemen heeft of niet haalbaar is, mogen de tanks in de grond blijven mits schriftelijk goedkeuring van Leefmilieu Brussel. Opvulling met zand, mortel, beton, betonschuim,... is dan verplicht.

7.4.5 Plaatsing nieuwe stookolietank

U wenst een nieuwe tank te installeren? Opteer voor een bovengrondse tank. Dit maakt een visuele controle gemakkelijker en lekken zijn sneller opspoorbaar en herstelbaar. Indien u toch een ondergrondse tank installeert, hou dan rekening met het feit dat er strikte voorwaarden gelden.

Goed om weten

Vergeet niet dat er een voorafgaande vergunning nodig is voor de installatie van elke nieuwe ondergrondse of bovengrondse tank (vanaf 3.000 l).

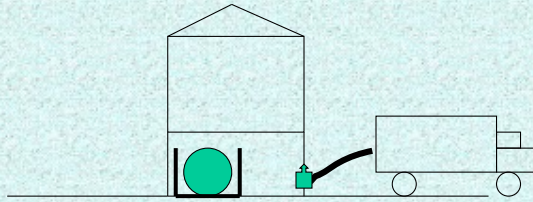
7.4.6 Aan te bevelen voorzorgsmaatregelen

Volgende preventieve maatregelen zijn niet allemaal verplicht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maar zijn omwille van hun doeltreffendheid sterk aan te bevelen:

- Ziet u brandstofsporen op de vloer, grijp dan snel in door absorberende houtkrullen op de vlek te strooien. Zo kan de brandstof niet in de bodem dringen. Ga op zoek naar de oorzaak: heeft de leverancier per ongeluk wat gemorst? Zijn de wanden van de tank bedekt met brandstof, dan is er waarschijnlijk een overvulling gebeurd.
- Heeft uw boven- of ondergrondse tank een overvulbeveiliging? Dit systeem sluit automatisch de toevoer van brandstof af zodra 98% van de totale tankinhoud is gevuld. Vraag ernaar bij uw leverancier.
- Een driejaarlijkse dichtheidstest is aan te raden voor alle enkelwandige ondergrondse tanks (dubbelwandige ondergrondse tanks= om de vijf jaar). Voor de bovengrondse tanks kan om de 15 jaar een visuele controle gebeuren van o.a. de buitenwand van de tank, de staat van de inkuiping, de aanwezigheid van slib of water, enz. Bewaar zorgvuldig een register van deze inspecties, het kan van pas komen bij discussies over de oorsprong van een bodemverontreiniging.
- Onderzoek of een inkuiping van de bovengrondse stookolietank mogelijk is. Deze kuip verzamelt alle brandstof in geval van overvulling en/of morsen.

Wat kan u doen?

1. Vermijden om uw tank in te graven,
2. In de kelder een ondoordringbare opvangbak voorzien,
3. Een overvulbeveiligingssysteem voorzien,
4. De ingegraven tank laten controleren

Wat kunt u doen om bodem- of grondwaterverontreiniging te voorkomen?

7.4.7 Wetgeving

- Koninklijk besluit van 13 maart 1998 betreffende de opslag van zeer licht ontvlambare, licht ontvlambare en brandbare vloeistoffen (B.S. 15/05/1998)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 9 december 2004 tot vaststelling van de risicoactiviteiten (B.S. 20/01/2005)

7.4.8 Meer info?

- Raadpleeg onze website: www.leefmilieubrussel.be → professionelen → thema: bodem

Nuttige adressen:

vzw Informazout

Dauwstraat 12

1070 Brussel

Tel.: 078 152 150

Fax: 02 523 97 88

info@informazout.be

Website: www.premaz.be of www.informazout.be

7.5 Opslag gevaarlijke en/of ontvlambare producten, verf en vernis en gasflessen

In afwachting van het gebruik van gevaarlijke en/of ontvlambare producten moet u deze producten tijdelijk opslaan. Een voorraad chemische producten dat u bv. gebruikt in het schoollaboratorium kan niet zomaar in het labo blijven staan. Een opslaglokaal is een goede oplossing. Let op, niet elke plaats of ruimte op school is als opslagplaats geschikt. Bepaalde voorwaarden voor opslagplaatsen zijn van kracht. We onderscheiden volgende opslagcategorieën:

- opslag van gevaarlijke stoffen
- opslag van ontvlambare vloeistoffen in verplaatsbare recipiënten (bv grote en kleine vaten)
- opslag van ontvlambare vloeistoffen in grote tanks
- opslag van gasflessen

In dit hoofdstuk worden de categorieën een voor een besproken. Voor opslag van stookolie (voor de verwarming van het schoolgebouw) in onder- of bovengrondse tanks, raadpleeg paragraaf 7.4.

7.5.1 Rubrieken

Hieronder vindt u een overzicht van de meest voorkomende rubrieken die betrekking hebben op de opslag van gevaarlijke en ontvlambare producten in scholen. De tabel geeft aan vanaf welke opslaghoeveelheid u een milieuvergunning nodig heeft. Vindt u een product niet terug? Raadpleeg de volledige lijst in bijlage 6.

product	omschrijving		rubriek	klasse
Gevaarlijke producten	Opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen of bereidingen (in de zin van artikel 723bis van het A.R.A.B.) die niet in een andere rubriek zijn opgenomen, met een capaciteit	A - tussen 300 t.e.m 1.000 kg voor ontvlambare, schadelijke of irriterende producten met uitzondering van die welke sub D (zie verder) staan vermeld - tussen 100 en 300 kg voor corrosieve, milieugevaarlijke, ... producten met uitzondering van die welke sub D) staan vermeld	121 A	3
		B - tussen 1.000 en 5.000 kg voor ontvlambare, schadelijke of irriterende producten - tussen 300 kg en 1.000 kg voor corrosieve, milieugevaarlijke, ... producten	121 B	2
		C - groter dan 5.000 kg voor ontvlambare, schadelijke of irriterende producten - groter dan 1.000 kg voor corrosieve, milieugevaarlijke, ... producten	121 C	1B
Gevaarlijke producten	Opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen of bereidingen (in de zin van artikel 723bis van het A.R.A.B.) die niet in een andere rubriek zijn opgenomen, met een capaciteit	D groter dan :- 100 kg arseentrioxide, arseen (III) zuur of de zouten daarvan -	121 D	1B

		10 kg poedervormige 4,4-methyleen-bis (2-chlooraniline) en/of de zouten daarvan- 150 kg methylisocyanat- 300 kg kooloxychloride (fosgeen)- 200 kgarseentrihydride (arsine)- 200 kg fosfortrihydride (fosfine)- 1 kg polychloordiben-zofuranen en polychloordiben-zodioxinen (met inbegrip van TCDD, uitgedrukt in TCDD-equivalent)- 1 kg van de volgende carcinogenen : 4-aminobifeny en/of de zouten daarvan, benzidine en/of de zouten daarvan, di(chloormethyl)-ether, chloormethyleter en methyleter, dimethylcarbamoylechloride, dimethylnitrosamine, hexamethylfosforzuurtriamide 2-naftylamine en/of de zouten daarvan en 1,3-propaansulfon 4-nitrodi-fenyl		
Vernis	Opslagplaatsen voor vernis of celluloseverven en andere soorten ontvlambare vernis of verven	voor 500 l tot en met 5.000 l	154 A	2
		voor meer dan 5.000 l	154 B	1 B
Aceton, ethanol, methanol, ether,...	Opslagplaatsen voor ontvlambare vloeistoffen met een vlampunt lager dan of gelijk aan 21°C :	- opslagplaatsen tot en met 500 liter bij ingegraven tank - opslagplaatsen van 50 tot en met 500 l in de andere gevallen	88.1.A	2
		opslagplaatsen voor meer dan 500 l	88.1.B	1B
solventhoudende verven,...	Opslagplaatsen voor ontvlambare vloeistoffen met een vlampunt hoger dan 21°C maar niet hoger dan 55°C :	- opslagplaatsen tot en met 500 liter bij ingegraven tank - opslagplaatsen van 100 tot en met 500 l in de andere gevallen	88.2.A	3
		opslagplaatsen voor meer dan 500 l tot en met 10.000 l	88.2.B	2
		opslagplaatsen voor meer dan 10.000 l	88.3.C	1B
Gasflessen	Opslagplaatsen voor verplaatsbare recipiënten van samengeperst, vloeibaar gemaakt of in oplossing gehouden gas met een totale waterinhoud	Van 300 l tot en met 1.000 l	74 A	2
		van meer dan 1.000 l	74 B	1B

Goed om weten

Tot welke klasse wordt verf of vernis met gevaarlijke producten ingedeeld? In rubriek 154 (opslag vernis en verven) of rubriek 121 (opslag gevaarlijke producten)?

→ Ontvlambare verven zonder gevaarlijke stoffen worden ingedeeld in rubriek 154 en dit als u meer dan 500 l opslaat. Verven met gevaarlijke producten hebben strengere voorwaarden: een voorraad verf kleiner dan 500 l (en groter dan 300 kg) is ingedeeld in rubriek 121. Een voorraad verf kleiner dan 300 kg is niet geklasseerd (tenzij ze milieugevaarlijk is, dan vanaf 100 kg).

7.5.2 Exploitatievoorwaarden opslag van gevaarlijke producten

Opslag

Voor de opslag van meer dan 300 kg gevaarlijke stoffen zijn enkele specifieke voorwaarden van kracht. Deze zijn ook geldig voor opslag van milieugevaarlijke of corrosieve producten vanaf 100 kg.

- 1) Gevaarlijke producten slaat u in een gesloten lokaal op.
- 2) Chemische producten met verschillende eigenschappen of die met elkaar kunnen reageren zijn van elkaar gescheiden door vuurwerende scheidingsmuren. Vuurwerende scheidingsmuren zijn bv. bakstenen muren of gyproc-wanden.
- 3) Het lokaal moet voldoende verlucht zijn, bijvoorbeeld d.m.v. twee openingen (met rooster) in de toegangsdeur. Dit mag echter de brandweerstand van de deur niet verminderen, vraag daarom raad aan de brandweer.
- 4) Om (bodem)verontreiniging te voorkomen zorgt u best voor voldoende absorberend materiaal dat geschikt is om elk type product of vloeistof te absorberen.
- 5) Vloeistoffen worden steeds onderaan in het rek opgeslagen.

Brandveiligheid

- 1) Het is strikt verboden te roken in de opslagplaats. Dit verbod moet duidelijk vermeld staan in en aan de ingang van de opslagplaats.
- 2) In overleg met de brandweer voorziet u voldoende blusmiddelen.
- 3) Algemene preventierichtlijnen en brandbestrijdingsmaatregelen legt u op een goed zichtbare en bereikbare plaats.

Alle andere voorwaarden zijn terug te vinden in uw milieuvergunning.

7.5.3 Exploitatievoorwaarden voor opslag van ontvlambare vloeistoffen in verplaatsbare recipiënten (vaten, bussen...)

De volgende voorwaarden zijn van toepassing voor ontvlambare vloeistoffen

- met een vlampunt lager dan 21°C wanneer meer dan 50 liter wordt opgeslagen;
- met een vlampunt hoger dan 21°C en lager dan 55°C wanneer meer dan 500 liter wordt opgeslagen.

We sommen de belangrijkste op.

Opslag

1. De vaten slaat u het best op in een apart lokaal. Een overdekte plaats in openlucht kan ook maar dan wel op voldoende afstand van de aanpalende gebouwen.
2. Het is verboden ontvlambare vloeistoffen in de kelder op te slaan.
3. De toegang tot het opslaglokaal of de opslagplaats in open lucht is verboden voor leerlingen. Enkel de verantwoordelijken hebben toegang tot de opslagruimte.
4. De opslagplaats moet voldoende geventileerd worden, op natuurlijke of kunstmatige wijze. Natuurlijk ventileren kan door zowel boven als onderaan een opening te maken in de deur. Dit mag uiteraard niet de brandweerstand van de deur verminderen.
5. Opslag van andere stoffen in de opslagplaats voor ontvlambare vloeistoffen is toegestaan op voorwaarde dat deze stoffen:
 - het risico op een ongeval of de gevolgen ervan niet verergeren;
 - bij lekken de andere opgeslagen vaten niet kunnen aantasten,
 - geen gevaarlijke reacties kunnen aangaan met andere ontvlambare vloeistoffen

Brandveiligheid

1. In de opslagzones zijn enkel explosieveilige lampen aanwezig.
2. Het is verboden te roken, vuur te maken of eender welke vlam binnen te brengen.
3. Vermijd morsen als u ontvlambare producten overgiet in andere (kleinere) vaten.
4. De nodige absorptiemiddelen moeten aanwezig zijn om toevallige lekvloeistof onmiddellijk en doeltreffend op te ruimen.

5. De vaten en bussen staan steeds in een ondoordringbare kuip.

7.5.4 Exploitatievoorwaarden opslag van ontvlambare vloeistoffen in tanks

Ontvlambare vloeistoffen in grote hoeveelheden zijn zeer zelden aanwezig op school. Indien dit toch het geval is (bv. een grote voorraad benzine in een tank), kijk even na of u hiervoor een milieuvergunning heeft, hierin staan alle details vermeld. Voor opslag van stookolie in boven- en ondergrondse tanks, zie paragraaf 7.4.

7.5.5 Exploitatievoorwaarden gasflessen (butaan-propaan)

We sommen enkele voorwaarden op die gelden voor gasflessen met een totale inhoud hoger dan 300 liter.

Opslag

1. De opslagzone is een gesloten ruimte.
2. De wanden van de opslaglokale bestaan uit metselwerk of beton met een respectievelijke dikte van 18 en 10 cm of uit andere materialen die een equivalente vuurbestendigheid vertonen. Mits toelating van de bevoegde overheid is een metalen hek ook toegestaan.
3. Opslagzones zijn op dergelijke wijze ontworpen dat een efficiënte verluchting mogelijk is. Dit kan d.m.v. twee openingen in de toegangsdeur waarbij de openingen afgesloten zijn door een rooster of door traliwerk. De plaats en de afmetingen van de openingen dienen te worden bepaald afhankelijk van de opslagcapaciteit van de opslagplaats.
4. De gasflessen moeten worden opgeslagen in een metalen rek dat speciaal hiervoor bestemd is om te verhinderen dat de flessen zouden omvallen.

Brandveiligheid

1. De gasflessen moeten tegen de directe blootstelling aan zonnestralen beschermd worden.
2. Er geldt een strikt rook- en vuurverbod.
3. Voor de brandbestrijding zijn er ten minste 2 brandblusapparaten type P6 aanwezig

Controleer de eigenschappen van de gasflessen

Om de eigenschappen van het gas te ontdekken, kijk naar:

- De pictogrammen op de verpakking van de producten.
- De risicozinnen op de verpakking of de bijhorende veiligheidsfiches

Om na te gaan of u verschillende soorten gassen bij elkaar kunt opslaan, kijk naar:

- De paragrafen 'hanteerbaarheid en opslag' op de veiligheidsfiche.

Goed om weten

Oxiderende gassen (bv. zuurstoffen) en brandbare gassen mogen nooit samen opgeslagen worden. Indien beiden gassen met elkaar in contact komen is er veel kans op brand en/of ontploffingsgevaar.

De volgende tabel geeft alle mogelijke combinaties weer:

				
+	-	-	+	
0	-	+	-	
+	+	-	-	
+	+	0	+	

+ : kunnen samen worden opgeslagen

- : kunnen niet samen worden opgeslagen

0: Mogen samen worden opgeslagen mits enkele bijzondere voorzorgsmaatregelen

Symbolen:

Schadelijk

ontvlambaar

Irriterend

oxiderend

Giftig

Explosief

Corrosief

milieuvriendelijk

7.5.6 Checklist

Op de website van het FOD (www.meta.fgov.be → welzijn op het werk → preventie van zware ongevallen → publicaties) kunt u de checklist 'magazijnopslag' raadplegen. Checklists zijn inspectie-instrumenten ontwikkeld om op een systematische manier na te gaan of de risico's voor een bepaalde installatie of chemische stof in voldoende mate gekend zijn.

7.5.7 Wetgeving

Koninklijk besluit van 13 maart 1998 betreffende de opslag van zeer licht ontvlambare, licht ontvlambare en brandbare vloeistoffen (B.S. 15/05/1998).

7.5.8 Meer info?

- Codex: opslagplaatsen voor ontvlambare vloeistoffen (Verschenen in het Belgisch staatsblad op 01/09/1998- Titel III- Hoofdstuk IV- afdeling 9)

- Nuttige adressen

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg

Ernest Blerotstraat 1

1070 Brussel

Tel.: 02 233 41 11

Fax : 02 233 44 88

Website: www.meta.fgov.be

E-mail: min@meta.fgov.be

→ publicatie risico's van brand of explosie raadpleegbaar op de website

Instituut voor preventie, bescherming en welzijn op het werk (Prevent)
Gachardstraat 88 bus 4
1050 Brussel
Tel.: 02 643 44 44
Fax: 02 643 44 40
Website: www.prevent.be
E-mail: prevent@prevent.be

Service Interne pour la Protection et la Prévention au Travail (SIPP)
Rue Belliard 9-13 (9 de verdieping)
1040 Brussel
Tel.: 02 213 59 65
Fax: 02 213 59 51
E-mail: Pascale.Lhoest@cfwb.be
Website: www.espace.cfwb.be/sippt → banques de connaissances → les grand thèmes → substances dangereuses (enkel fr)

7.6 Laboratoria

Universiteiten, hogescholen, wetenschappelijke instituten, technische scholen en humaniora beschikken dikwijls over een of meerdere laboratoria. Elk laboratorium, hoe klein ook, is een ingedeelde inrichting, een milieuvergunning is dus noodzakelijk. Daarom overlopen we in dit hoofdstuk de milieuwetgeving en de belangrijkste aandachtspunten.

7.6.1 Rubrieken

omschrijving		rubriek	klasse
Inrichtingen voor alle biologische of scheikundige activiteiten:	waar minder dan 7 personen (≠ leerlingen) werken en minder dan 1 kg gevaarlijke substanties per maand en per substantie wordt weggevoerd	85A	2
	waar meer dan 7 personen (≠ leerlingen) werken of meer dan 1 kg gevaarlijke substantie per maand en per substantie wordt weggevoerd	85B	1B

Checklist: In een laboratorium op school zijn zeer zelden meer dan 7 personen tewerkgesteld. Daarom is het belangrijk de hoeveelheid gevaarlijke afvalstof (substantie) te controleren die maandelijks wordt weggevoerd. Die kan u terugvinden op facturen en de verwijderingsattesten. Tot slot: Voor laboratoria met rubriek nr. 85 B (meer dan 1 kg afgevoerde stof) is een advies van de Brandweer verplicht.

7.6.2 Opslag in een laboratorium

1. Gasflessen mogen niet opgeslagen worden in het laboratorium maar wel in een apart lokaal (zie ook paragraaf 7.5).
2. Opslag van chemische producten in het labo moet tot een minimum beperkt worden, gevaarlijke producten staan in een veiligheidskast.
3. Na gebruik mag niets in de gootsteen worden gegoten. Gevaarlijk afval of onbruikbare producten moeten na gebruik worden overgegoten in ondoordringbare vaten. Stoffen die met elkaar kunnen reageren moeten in verschillende vaten worden opgeslagen. Regelmatig haalt een erkende ophaler deze producten op (zie ook hoofdstuk 3: afval).

7.6.3 Brand- en ontploffingsgevaar

De leerlingen leren omgaan met gevaarlijke producten is geen gemakkelijke opdracht. Soms gebeurt het dat er wordt gemorst op de bureaus, op de grond of zelfs in de gootsteen. Naast milieuverontreiniging kan deze situatie ook voor brand- of ontploffingsgevaar zorgen. Daarom is de laboverantwoordelijke verplicht enkele voorzorgsmaatregelen strikt op te volgen:

- 1) Berg na gebruik de ontvlambare producten op in een specifiek lokaal (zie paragraaf 7.5)
- 2) Voorzie voldoende brandblusapparaten en installeer een branddetectiesysteem
- 3) Zorg voor voldoende verluchting
- 4) Is er een absoluut rookverbod in het labo?
- 5) Respecteer de etiketten en de richtlijnen op elke stof of substantie
- 6) Plaats gebruikte producten direct in de daartoe bestemde plaatsen, orde en netheid verhogen de veiligheid.
- 7) Zorg ervoor dat de leerlingen correct geïnformeerd worden over de gevaren van sommige producten. Een verwittigd leerling is er twee waard. Een nauwgezette netheid, het consequent gebruik van veiligheidsbrillen, handschoenen, enz. is een zaak voor iedereen op school.

7.6.4 Genetisch gewijzigde organismen op school?

Voor een groot aantal bedrijven is bioveiligheid in het laboratorium een actueel thema, af en toe zijn onderwijsinstellingen ook betrokken. Waar gaat het precies over? Wanneer moet u melden dat u ziekteverwekkende of genetisch gewijzigde organismen (GGO) gebruikt? Hoe doet u dat? Raadpleeg onze webpagina's op www.leefmilieubrussel.be → professionelen → sector: bioveiligheid.

7.6.5 Checklist belangrijkste uitbatingsvoorwaarden

Omschrijving	Aandachtspunten
Elektrische installaties	<ul style="list-style-type: none">- AREI gekeurd? Eenvormigheidsattest aanwezig ?- Het onder spanning brengen van de elektrische installaties van het labo moet van buitenaf kunnen gebeuren.- Elektrische leidingen mogen niet in contact staan met water of chemische producten
Installatie en gasdistributie	<ul style="list-style-type: none">- Gasleidingen geven de richting van de stroom, het type van gas, de conventionele kleur aan- Kan de gastoevoer van buiten het lokaal worden afgesloten?- Gesloten gastransportsysteem?
Uitstoot	<ul style="list-style-type: none">- Is er mogelijkheid tot meten en nemen van monsters van het afvalwater?- Opvangkuip (voor de vloeibare producten die niet in de riolering mogen terechtkomen) aanwezig?

Verluchting en ventilatie	<ul style="list-style-type: none"> - Is er een aparte ventilatie in de labo's? De ventilatie moet worden afgescheiden van de ventilatie van de andere lokalen - Voldoende verluchting om het verspreiden van dampen te vermijden? - Filtersysteem voor afzuigkap aanwezig? - Afzuiging wordt uitgeschakeld of geblokkeerd bij brand
Opslag	<ul style="list-style-type: none"> - Recipiënten voor gevaarlijke stoffen: ondoordringbaar, informatief etiket steeds aanwezig - Slechts minimale opslag onder afzuigkap - Opslag in een metalen kast of op een rek met daaronder een opvangkuip - Ontvlambare producten nooit in de nabijheid van vonken of warmte opslagen
Opslag gevaarlijk afval	<ul style="list-style-type: none"> - Laten ophalen door een erkend ophaler - Tijdelijke opslag kan in ondoordringbare, gesloten en geïdentificeerde recipiënten in het opslaglokaal, niet in het labo
Opslag van gasflessen in het labo	<ul style="list-style-type: none"> - Beter in een opslaglokaal, buiten het labo - Minimale opslag - Flessen bevestigen aan de muur, beschermen tegen zonlicht - Ontvlambare gassen afgescheiden houden van de oxiderende gassen
Ovens en ketels	<ul style="list-style-type: none"> - Vervaardigd van niet-ontvlambare materialen en ver verwijderd van brandstoffen - Voorzien van een veiligheidsthermostaat om het risico op oververhitting te vermijden
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> - Is er een alarmsysteem in het gebouw aanwezig? - Aanwezigheid van veiligheidsverlichting, pictogrammen: o.a. de richting naar de nooduitgangen - Hanteren van gevaarlijke producten of apparaten door bevoegde personen en steeds onder de verantwoordelijkheid van een overste - Ontvlambare vloeistoffen in de koelkast - Voldoende brandblusapparaten en -slangen

7.6.6 Wetgeving

- Koninklijk besluit van 2 oktober 1985 houdende tot vaststelling van de sectoriële voorwaarden voor de lozing van afvalwater, afkomstig van de sector van de laboratoria in de gewone oppervlaktewateren en in de openbare riolen (B.S. 05/12/1985)

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 juni 1994 betreffende de algemene voorwaarden en de procedure voor erkenning van laboratoria voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (B.S. 15/07/1994)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 mei 1999 tot verplichting van het inwinnen van het advies van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp voor bepaalde ingedeelde inrichtingen (o.a. de Laboratoriums) (B.S. 18/08/1999)

7.6.7 Meer info?

- Raadpleeg de BIM Brochure "laboratoria" telefonisch aan te vragen bij Leefmilieu Brussel of via onze website www.leefmilieubrussel.be → documentatiecentrum
- De Brochure "veiligheid en hygiëne in chemische laboratoria" behandelt de voornaamste risico's die verbonden zijn aan het werken in chemische laboratoria: meer bepaald ontploffing, brand, chemische en thermische brandwonden, vrieswonden, elektrocutie, enz.. Aan te vragen bij het FOD via www.meta.fgov.be → publicaties

- Nuttige adressen

Service Interne pour la Protection et la Prévention au Travail (SIPP)

Mevrouw Pascale l'Hoest

Rue Belliard 9-13 (9 de verdieping)

1040 Brussel

Tel.: 02 213 59 65

Fax: 02 213 59 51

E-mail: Pascale.Lhoest@cfwb.be

Website: www.espace.cfwb.be/sippt → banques de connaissances → les grand thèmes → substances dangereuses → labo. scolaires de chimie (enkel fr)

7.7 Ventilatoren

Tot rubriek 153 behoren de ventilatoren gekoppeld aan bv. aircotoestellen, ventilatie van werkruimten of overdekte parkeergarages. Ventilatoren zorgen voor verkoeling van de installaties of voorzien lokalen en werkruimten van verse lucht. Afhankelijk van het debiet zijn ze onderverdeeld in verschillende klassen.

7.7.1 Rubrieken

Omschrijving		Rubriek	Klasse
Ventilatoren (door extractie en pulsie), met een nominaal debiet	lager dan 20.000 m ³ /u:	Niet geklasseerd	Geen
	tussen 20.000 tot en met 100.000 m ³ /u:	153	2
	groter dan 100.000 m ³ /u	153	1B

Goed om te weten

Enkel de ventilatoren met een debiet groter of gelijk aan 20.000 m³/u zijn vergunningsplichtig. Als er meerdere onafhankelijke ventilatoren aanwezig zijn moet u de vermogens niet optellen. Het toestel met het grootste vermogen bepaalt de klasse.

Checklist ga na:

- nominaal debiet van de ventilator
- type
- jaar van indienstelling

Deze gegevens vindt u in de technische fiche of in het onderhoudsboekje van de ventilator.

ALLE VENTILATOREN MET EEN DEBIET HOGER OF GELIJK AAN 20.000 m³/U MOETEN AAN ENKELE VOORWAARDEN VOLDOEN.
VOOR VENTILATOREN MET EEN KLEINER DEBIET ZIJN ER STRIKT GEZIEN GEEN VERPLICHTINGEN MAAR WE RADEN AAN OM ZE OP DEZELFDE MANIER TE ONDERHOUDEN.

7.7.2 Beheer

- Onderhoud de ventilatoren zo goed mogelijk, laat ze regelmatig controleren door een vakman. Vervang de filters minstens om de twee jaar of eerder volgens indicatie van de drukverschilmeter.
- Zorg er voor dat de kanalen lekvrij zijn zodat er geen lucht kan ontsnappen. Uit metingen in verschillende gebouwen is gebleken dat de kwaliteit van de kanalen veel te wensen overlaat: gemiddeld 20 % van het door een ventilator ingeblazen luchtdebiet komt niet aan op zijn bestemming.

7.7.3 Geluid en trillingen

Ventilatoren kunnen aanleiding geven tot geluidsoverlast. Akoestische isolatie is soms noodzakelijk om aan de geluidsvoorwaarden van de milieuvergunning te voldoen. Het plaatsen van de ventilator op het dak van het schoolgebouw is de meest eenvoudige oplossing. Trillingen in het gebouw vermijdt u door de ventilator op een 'silent blok' te plaatsen. In het bijzonder isoleert u de motor, de steunpunten, de verbindingsslagers, ... indien ze in contact staan met de gemeenschappelijke muren.

7.7.4 Rationeel Energiegebruik (REG) voor ventilatie

Verminder het energieverbruik:

- Pas het debiet van de ventilatoren aan volgens de grootte van de werkruimte en in functie van het aantal aanwezige personen. Ook kan de afzuiging automatisch worden uitgeschakeld als het lokaal of de werkruimte niet meer in gebruik is.
- Ventilatoren gekoppeld aan de ventilatie van klaslokalen en intensief gebruikte werkruimten schakelt u uit tijdens het weekend of 's nachts tenzij er sterke geuren achterblijven.
- Isoleer de kanalen, hierdoor beperkt u de thermische verliezen tijdens het vervoer van warme (verwarming) of koude (airconditioning) lucht door het leidingennet.

7.7.5 Wetgeving

Er is momenteel geen Brusselse wetgeving van kracht voor ventilatiesystemen. Hierdoor zijn de Belgische en Europese normen van kracht:

→ NBN D 50001 beschrijft de eisen voor ventilatievoorzieningen in woongebouwen: het legt op hoe een gebouw met woon- en verblijffunctie uitgerust moet zijn om een correcte ventilatie mogelijk te maken.

→ Europese norm voor hygiënische ventilatie in gebouwen: EN 1377G

Het ARAB legt een vers luchtdebiet op van 30 m³/u per persoon in een werkruimte. Gebruik dit als leidraad voor een goede verluchting van de klaslokalen.

7.7.6 Meer info?

- Studie over de kwaliteit van de binnenlucht op school: "Binnenlucht en de gezondheid op school" te raadplegen op www.mmk.be → infotheek → MMK projecten → milieu en gezondheid op school.
- Raadpleeg op de website van Leefmilieu Brussel de beheerhandleiding. In deze handleiding vindt een hoofdstuk met praktische en toegankelijke tips voor een betere ventilatie: www.leefmilieubrusel.be → professionelen → energie → dienstensector tertiair → REG hulpmiddelen → handige documentatie → ventilatie
- Website boordevol tips voor een gezondere binnenlucht op school: www.lekkerfris.be

7.8 Parkings

Sommige scholen beschikken over een parking voor leraars en/of leerlingen. Een parking met meer dan tien staanplaatsen moet aan bepaalde milieuvoorwaarden voldoen. Er is dus een milieuvergunning nodig. Voor ventilatoren gekoppeld aan ondergrondse overdekte parkings, raadpleeg paragraaf 7.7.

7.8.1 Rubrieken

We onderscheiden overdekte (meestal ondergronds) en openluchtparkings (onoverdekt, meestal bovengronds):

Overdekt

Omschrijving		Rubriek	Klasse	Brandweer advies
Garages, overdekte parkeerplaatsen waar motor-voertuigen worden geparkeerd met plaats voor:	minder dan 10 wagens	Niet geklasseerd	Geen	Neen
	10 tot en met 24 wagens	68.a	2	Ja
	25 tot en met 200 wagens	68.b	1B	Ja
	met meer dan 200 wagens	224	1A	Ja

Openlucht

Omschrijving		Rubriek	Klasse	Brandweer advies
Openluchtparkeerterreinen voor motorvoertuigen buiten de openbare weg met plaats voor:	minder dan 10 wagens	niet geklasseerd	Geen	Neen
	10 tot en met 50 wagens	152.a	2	Neen
	51 tot en met 200 wagens	152.b	1B	Neen
	meer dan 200 wagens	224	1A	Ja

Checklist:

- Ga na hoeveel privé parkeerplaatsen er op school zijn. Is het volledig of gedeeltelijk overdekt of onoverdekt (=openlucht)? Zijn er voldoende blusmiddelen aanwezig? Is er een brandweerverslag aanwezig?
- Indien de school een overdekte garage heeft: is er voldoende ventilatie of zijn er plaatsen waar het altijd ruikt naar uitlaatgassen? Is de ventilatie natuurlijk of mechanisch?
- Hebt u een stedenbouwkundige vergunning voor uw parking?
- Is er een aparte busstrook voorzien aan de ingang van de school?

7.8.2 Specifieke voorwaarden voor overdekte garages

A. Met minder dan tien parkeerplaatsen

Als er geen milieuvergunning of geen advies van de brandweer nodig is, zijn volgende voorwaarden van kracht: de parkeergarages moeten voldoende afgeschermd zijn van andere lokalen zoals klaslokalen, kantoren, werkplaatsen en technische ruimten (bv. hoog- en laagspanningscabines, opslaglokalen met gevaarlijke en ontvlambare producten, ...). De scheiding kan door middel van volle muren, scheidingswanden, plafonds en vloeren die minstens een uur brandwerend zijn.

B. Vanaf 10 overdekte parkeerplaatsen

- Het advies van de Brusselse brandweer (DBDMH) is verplicht (bij openlucht parkeerterreinen is dit advies pas verplicht vanaf 250 parkeerplaatsen). Controleer of er genoeg brandblussers aanwezig zijn. Een goede vuistregel is: per 10 wagens moet een brandblusapparaat aanwezig zijn. De brandweer zal voor nieuwe gebouwen muurhaspels (spuitslangen) opleggen.
- Een mechanische ventilatie is verplicht, een 'open' overdekte parking mag wel op een natuurlijke wijze geventileerd worden. Een open overdekte parking is een niet-ondergrondse parking waarvan de effectieve oppervlakte van de openingen meer dan 30% van de totale muuroppervlakte bedraagt.

C. Voor alle overdekte garages

- De lichtschakelaars moeten voorzien zijn van een lampje.
- De nooduitgangen, de vluchtwegen en de brandbestrijdingsmiddelen zijn zichtbaar aangegeven.
- Het lozingswater van de parking mag niet meer dan 100 mg/l apolaire koolwaterstoffen bevatten, dit is net zoals bij huishoudelijk afvalwater. Deze norm is ook van toepassing bij openluchtparkings.
- De vloer van de ondergrondse parking moet effen, ondoorlaatbaar en onbrandbaar zijn. Dit in tegenstelling tot de openluchtparkings waar bij voorkeur een waterdoorlatende ondergrond aanwezig is (bv. graszoden).

7.8.3 Schoolbussen

Schoolbussen die de scholieren vervoeren kunnen voor burenhinder zorgen. Wijs de buschauffeur erop dat zijn bus niet stationair moet blijven draaien terwijl hij op de leerlingen wacht. Vraag ook een voorbehouden busparkeerplaats bij de gemeente. Deze ligt bij voorkeur net aan de ingang van het schoolgebouw.

7.8.4 Tijdelijke opslag van afval op een overdekte of openluchtparkeerplaats?

Het is verboden om, zelfs tijdelijk, vaten die ontvlambare materialen bevatten of hebben bevat (bv. benzine) op te slaan in een parking. Opslag van andere brandbare of ontvlambare stoffen is ook verboden.

Opslag van huishoudelijk afval (papier, karton, PMD, restafval,...) kan als de brandweer geen bezwaar maakt. Het best gebeurt dit in een gesloten lokaal. Opslag van huishoudelijk afval (papier, karton, PMD, restafval,...) in afsluitbare containers kan ook indien er geen gesloten lokalen beschikbaar zijn. Een afsluitbare container met een inhoud van maximum 1.100 l is hiervoor het best geschikt. De plaatsen van de containers worden aangegeven door een markering op de grond.

De containers moeten steeds gesloten zijn om te verhinderen dat dieren (bv. ratten, zwerkatten,...) in de container kruipen. In overdekte garages moeten bovendien in de onmiddellijke nabijheid van de afvalcontainers twee brandblusapparaten worden voorzien.

7.8.5 Koolstofafscheider op uw parking?

Parkeerterreinen op scholen worden niet intensief gebruikt waardoor de verontreiniging door wagens erg klein is. Daarom wordt er maar zeer zelden een koolwaterstofscheider opgelegd in de milieuvergunning. Regelmatig opborstelen en schoonmaken is voldoende om verontreiniging te voorkomen.

7.8.6 Wetgeving

- Basisnormen (KB 19-12-1997- KB 04-04-2003) geldt voor nieuwbouwparking, NBN S21- 201 202 gelden voor een bestaande parking.
- Nieuwe norm NBN S 21-208-2
- Koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 18 december 1996

7.8.7 Meer info?

- Lees meer over fietsenstallingen via onze website via www.leefmilieubrussel.be → professionelen → Thema's: Ecoconstructie → praktische handleiding duurzame bouw (http://130.104.235.38/ibge-guide/docs_NL/TER03_NL.pdf)
- Mobiliteit in Brussel: <http://www.bruxellesmobilite.irisnet.be/mobielbrussel/nieuws.html>

7.9. Feestzalen

Jaarlijks vinden er in een school evenementen plaats (schoolfeesten, toneelvoorstellingen,...). Hiervoor wordt een grote ruimte (bv. turnzaal) tijdelijk veranderd in een feestzaal. We spreken dan ook van een polyvalente ruimte. Deze ruimte heeft geen milieuvergunning nodig aangezien ze niet permanent als feestzaal dienst doet. Toch is het nuttig enkele voorwaarden in acht te nemen. Dit is vooral bedoeld om lawaai te beperken en de veiligheid voor alle aanwezigen te verzekeren.

7.9.1 Rubrieken

Omschrijving	Rubriek	Klasse
(Permanente) feestzalen, plaatsen waar schouwspelen worden opgevoerd, met een oppervlakte van minder dan 200 m ²	Niet geklasseerd	Niet geklasseerd
(Permanente) feestzalen, plaatsen waar schouwspelen worden opgevoerd, met een oppervlakte van meer dan 200 m ²	135	2

Checklist: Meet de precieze oppervlakte van de feestzaal op. Wordt de zaal regelmatig gebruikt? Als u twijfelt of uw feestzaal al dan niet geklasseerd is, contacteer Leefmilieu Brussel – Afdeling Vergunningen en Partnerschappen op telefoonnummer 02 775 75 44.

Kleine zalen die dienst doen als feestzaal (d.w.z. oppervlakte < 200 m², zie ook bovenstaande tabel) zijn niet geklasseerd. Een milieuvergunning is dan niet nodig, maar uit veiligheidsoverwegingen is het toch belangrijk maatregelen te nemen om elke beginnende brand te bestrijden. Daarvoor raadpleegt u best de brandweer voordat u de feestzaal in gebruik neemt. Zij vertellen u welke voorzieningen noodzakelijk zijn.

Voor grotere (permanente) feestzalen (d.w.z. > 200 m²) moet wel een milieuvergunning worden aangevraagd, in die vergunning worden enkele (veiligheids)voorwaarden opgelegd waarvan we hieronder enkele belangrijke opsommen.

- Laat de brandbestrijdingsapparatuur minstens jaarlijks onderhouden. Bescherm de apparatuur altijd tegen de vrieskou. De brandblussers of muurhaspels moeten immers altijd onmiddellijk werken bij het uitbreken van een brand.
- Voorzie minstens 2 nooduitgangen die snel te bereiken zijn. Verder zijn ze oordeelkundig verdeeld en goed aangeduid met pictogrammen. Plaats nooit stoelen of andere voorwerpen voor de uitgangen.
- De deuren moeten openen in de vluchtrichting. Dit vergemakkelijkt de eventuele evacuatie.
- De milieuvergunning zal ook geluidsnormen opleggen. Neem maatregelen om te verhinderen dat het geluid van de feestzaal hinderlijk is voor de burens. Deuren met automatische sluiting kunnen een goede oplossing zijn.
- De elektrische installaties moeten conform zijn aan het Algemeen Reglement voor de Elektrische Installaties (AREI)

Deze raadgevingen zijn niet verplicht voor kleinere of tijdelijke feestzalen, maar worden wel aangeraden.

Goed om weten

Tijdelijke voorstellingen die plaatsvinden in open lucht (bv. speelplaats) zijn niet geklasseerd.

7.9.2 Wetgeving

- Koninklijk besluit van 24 februari 1977 houdende vaststelling van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen (B.S. 26/04/1977)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 november 2002 betreffende de strijd tegen de geluids- en trillingenhinder voortgebracht door de ingedeelde inrichtingen (B.S. 21/12/2002)

7.9.3 Meer info?

Handleiding schouwspelzalen: raadpleeg deze handleiding via de website <http://meta.fgov.be/> → zoekfunctie → schouwspelzalen (toelichting bij de wetgeving)

7.10 Andere werkruimten

In een technische school zijn verschillende werkplaatsen aanwezig die elk hun specifieke karakteristieken hebben. Denk maar aan een carrosseriewerkplaats met een spuitcabine, een ruimte waar metaalbewerkingsmachines of houtbewerkingsmachines staan, enz. Ook deze werkruimten moeten aan de milieuwetgeving voldoen.

Leefmilieu Brussel publiceert regelmatig brochures die bestemd zijn voor de ondernemingen.

Bedoeling is om de ondernemingen op een heldere manier te informeren: wat is de impact van mijn bedrijf op het milieu? Wat zijn de oplossingen? Waarover gaat de laatste wetgeving? Wat zijn de voorwaarden? Ook voor een school met kleine ateliers en werkplaatsen is het nuttig deze brochures eens door te nemen. Alle brochures zijn tweetalig en eenvoudig op aanvraag te verkrijgen bij Leefmilieu Brussel.

Daarnaast vindt u op de website van Leefmilieu Brussel heel wat bruikbare informatie en links.

Raadpleeg www.leefmilieubrussel.be → professionelen → sectoren.

7.10.1 Werkruimten

Garages en carrosserieën

Beschikbare brochures:

Carrosseriebedrijven – ondernemingen (2000)

Garages- onderhoud en herstelling van voertuigen- ondernemingen (2000)

Metaalbewerking

Beschikbare Brochures:

Gedragcode voor metaalbewerking – ondernemingen (2004)

Houtbewerking

Beschikbare Brochures:

Werkplaatsen voor houtbewerking – ondernemingen (1999)

Drukkerijen

Beschikbare brochures:

Milieutips voor grafische en papier- en kartonverwerkende Bedrijven - ondernemingen (2005)

Slagerijen

Beschikbare brochures:

Dierlijk afval in Slagerijen - ondernemingen (2004)

7.10.2 Installaties

Transformatoren

Beschikbare brochures:

Transformatoren en Condensatoren met PCB's - Ondernemingen (2000)

Laboratoria

Beschikbare brochures:

Laboratoria- ondernemingen (2000)

Koelinstallaties

Beschikbare brochures:

Info voor koeltechnici (in voorbereiding, 2008)

Raadpleeg onze website (www.leefmilieubrussel.be → documentatiecentrum) om deze en andere brochures te bestellen.

Hoofdstuk 8: Andere Regelgevingen

8.1. Inleiding

Naast de milieuwetgeving bestaan er ook andere belangrijke regelgevingen zoals hygiëne, de preventie van zware ongevallen, elektrische installaties, stedenbouw, de bescherming van de werknemers enz. Deze aspecten leunen sterk aan bij deze van de milieubescherming maar worden door andere overheden vastgelegd.

We sommen enkele relevante wetgevingen voor de school op, zonder hierbij volledigheid na te streven. Alle contactadressen vindt u gebundeld op het einde van dit hoofdstuk.

8.2. ARAB

Wat betekent het ARAB voor uw school?

Het ARAB waarborgt de veiligheid van zowel de leraars als de leerlingen op school.

Het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB) werd goedgekeurd op 11 februari 1946 en 27 september 1947. Het vormde op dat ogenblik de gecoördineerde tekst van al de reglementaire en algemene bepalingen betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers die over een groot aantal besluiten verspreid waren.

Onder invloed van allerlei factoren werd het ARAB herhaaldelijk ingrijpend gewijzigd. Er werden enerzijds artikelen toegevoegd en anderzijds artikelen weggelaten. Van de vijf titels van het ARAB zijn er momenteel nog omvangrijke gedeelten van de titels II en III overgebleven.

Het ARAB zal op termijn vervangen worden door de codex over het welzijn op het werk waarvan de structuur werd vastgelegd in de omzendbrief van 28 september 1993 (BS van 5 oktober 1993). Het invullen van de structuur van de codex over het welzijn is momenteel in een cruciale fase gekomen. Het ARAB wordt langzaam maar zeker uitgehold, zodat uiteindelijk enkel bepalingen zullen overblijven die als overgangsmaatregel moeten blijven bestaan of waaraan omwille van de wetten op de staatshervorming niet mag geraakt worden door de federale overheid.

8.3. Stedenbouw

8.3.1 Stedenbouwkundige vergunning

Is een stedenbouwkundige vergunning nodig op school?

Ja, het geeft de toelating om een nieuw gebouw te bouwen of verbouwingen door te voeren in een bestaand schoolgebouw.

U vraagt op voorhand een stedenbouwkundige vergunning aan wanneer u bouw-, verbouwings-, afbraak- of herbouwingswerken aan het schoolgebouw wil uitvoeren, die een wijziging van de structuur, het volume of het uitzicht qua architectuur van het gebouw met zich meebrengen.

U hebt een dergelijke vergunning ook nodig wanneer u de bestemming of enkel het gebruik van een gebouw wilt wijzigen, ook al houdt de wijziging geen werken in.

Hoewel de doelstellingen van de stedenbouwwetgeving verschillend zijn van de milieuwetgeving is er toch een verband op vlak van de ingedeelde inrichtingen. Dit raakvlak wordt zichtbaar bij een gemengde procedure: de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning worden samen aangevraagd (raadpleeg ook hoofdstuk 2: procedures voor milieuvergunningen).

Goed om weten

Ingedeelde inrichtingen zijn inrichtingen waarvoor een milieuvergunning nodig is (een laboratorium, grote opslagplaatsen van stookolie,...). Voor een overzicht van de meest voorkomende ingedeelde inrichtingen op school, raadpleeg hoofdstuk 7.

8.3.2. De bestemmings- en ontwikkelingsplannen

De ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met inbegrip van de ruimtelijke ordening, wordt vastgelegd door volgende plannen:

- Het gewestelijk ontwikkelingsplan (GewOP)
De bepalingen van het plan zijn richtinggevend. Beschrijft o.a.:
 - de doelstellingen en prioriteiten inzake ontwikkeling, ruimtelijke ordening inbegrepen, zoals die door economische, sociale, culturele, vervoers- en milieubehoeften worden vereist
 - de middelen om dit te bereiken
 - de bepaling van de prioritaire interventiegebieden van het gewest
- Het gewestelijk bestemmingsplan (GBP)
Elke stedenbouwkundige vergunning of milieuvergunning die wordt afgegeven moet in overeenstemming zijn met dit GBP. Eenmaal verschenen in het Belgisch Staatsblad heeft het plan bindende kracht en verordenende waarde. Ze geeft een nadere omschrijving van het GewOP en vult het aan, vermeldt o.a.:
 - de bestaande rechts- en feitelijke toestand
 - de algemene bestemming van de verschillende delen van het grondgebied en de voorschriften die erop betrekking hebben
 - de maatregelen van aanleg voor de belangrijkste verkeerswegen
 - de delen waar een bijzondere bescherming gerechtvaardigd is om culturele, sociale, historische, esthetische of economische redenen of redenen van milieubescherming
- Het gemeentelijk ontwikkelingsplan (GemOP)
De bepalingen in het plan hebben bindende kracht en verordenende waarde. Geeft in naleving van de gewestelijke plannen een nadere omschrijving van het GewOp en GBP en vult ze aan, vermeldt o.a.:
 - de bestaande rechts- en feitelijke toestand
 - de doelstellingen en prioriteiten inzake ontwikkeling, ruimtelijke ordening inbegrepen, zoals die door economische, sociale, culturele, vervoers- en milieubehoeften worden vereist
 - de middelen om dit te bereiken binnen de grenzen van de gemeentelijke bevoegdheden
 - de maatregelen van aanleg
 - de algemene bestemming van elk gebied
 - en de prioritaire interventiegebieden
- Het bijzonder bestemmingsplan (BBP)
Voor bepaalde gebieden van het gewestelijk grondgebied zijn er bijzondere bestemmingsplannen opgesteld (BBP). De bepalingen in het plan hebben bindende kracht en verordenende waarde. Geeft een nadere omschrijving van GewOp, GBP en GemOP en vult ze aan, vermeldt o.a.:
 - de bestaande rechts- en feitelijke toestand
 - de gedetailleerde bestemming van de verschillende gebieden en de voorschriften die erop betrekking hebben
 - de voorschriften m.b.t. plaatsing en omvang van de bouwwerken
 - de esthetische aard
 - het tracé van de verkeerswegen

Wetgeving

Ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van planning en de stedenbouw (BS 07/10/1991) en haar uitvoeringsbesluiten.

8.4 AREI

Wat betekent AREI?

Het opstarten, installeren, controleren en onderhouden van een elektrische installatie zijn onderworpen aan strikte regels. Deze worden voorgeschreven door het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI).

Veiligheid gaat boven alles bij elektrische installaties. Daarom moet de installatie beantwoorden aan de voorschriften van het Algemeen Reglement van de Elektrische Installaties, kortweg AREI. Het AREI is een zeer technische wetgeving met richtlijnen voor nieuwe en de aanpassing van bestaande elektrische installaties. Het bepaalt onder meer wanneer elektrische installaties moeten worden gekeurd (bv. jaarlijks nazicht van transformatoren, keuring van nieuwe elektrische installaties voor de ingebruikname) en voor welke installaties specifieke eisen gelden in functie van explosiegevoeligheid (bv. verlichting van lokalen met opslag van licht ontvlambare vloeistoffen). Voor specifieke vragen over deze wetgeving kan u terecht bij het keuringsorganisme of contacteer het Federale Ministerie van Arbeid en Tewerkstelling.

Opmerking

De installaties die dateren van voor 01/10/1981 moeten voldoen aan de ARAB regels aangezien het AREI toen nog niet van kracht was. De installaties van na 01/10/1981 moeten voldoen aan de regels van het AREI.

Wetgeving

Het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI) werd bindend verklaard door twee Koninklijke besluiten:

- koninklijk besluit van 10 maart 1981 waarbij het AREI bindend wordt verklaard voor de huishoudelijke installaties en sommige lijnen van transport en verdeling van elektrische energie (BS van 29 april 1981);
- koninklijk besluit van 2 september 1981 waarbij het AREI bindend wordt verklaard op de elektrische installaties in inrichtingen gerangschikt als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk en in inrichtingen beoogd bij artikel 28 van het ARAB (BS van 30 september 1981).

8.5 Hygiëne op school

Een kantine op school?

Als er eten bereid wordt op school dan moet u beschikken over een vergunning uitgereikt door het federaal voedselagentschap (FAVV).

De meeste scholen beschikken over een eigen eetzaal met kantine. Meestal verzorgen externe firma's de maaltijden voor leerlingen. Sommigen scholen bereiden nog eigen schoolmaaltijden. Het koninklijk besluit van 16 januari 2006 onderwerpt plaatsen waar voedingsmiddelen geproduceerd of behandeld worden aan bepaalde voorwaarden. Zo moet de school die maaltijden aanbiedt vooraf een erkenning aanvragen. Een erkenning vraagt u aan via de website van het federaal voedselagentschap: www.favv.be → beroepssectoren → erkenningen, toelatingen en registratie → model aanvraagformulier.

Wie voert controle uit op de wetgeving over schoolmaaltijden?

De controle op eetwaren is een federale materie en valt onder de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid. De inspecteurs en controleurs van de Provinciale Controle Eenheden (PCE's) controleren en leveren een vergunning af. Voor de adressen van de PCE's kan men terecht bij het meldpunt van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV).

Ook de onderwijsinspectie is bevoegd om bij schooldoorlichtingen een marginale controle op de voorwaarden inzake hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid uit te oefenen. De inspectie baseert zich onder meer op de attesten en de verslagen van de controlebezoeken die door de bevoegde inspectie- of controlediensten zijn afgeleverd.

8.6 Radioactieve bronnen/afval

Het Federaal Agentschap voor de Nucleaire Controle (FANC) is bevoegd voor zowel radioactieve bronnen als radioactief afval.

Nuttige Adressen

Info over het ARAB:

- Ministerie van Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg
Gebouw Eurostation II (Zuidwijk)
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel
Tel. : 02 233 41 11
Fax : 02 233 44 88 of 02 422 51 12
E-mail: min@meta.fgov.be
Website : <http://meta.fgov.be>

- Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk
Tel. : 02 233 45 11
Fax : 02 233 42 31
E-mail: tw@meta.fgov.be

- PREVENT (Vroeger NVVA, Nationale Vereniging tot Voorkoming van Arbeidsongevallen)
Gachardstraat 88
1050 Brussel
Tel. : 02 643 44 44
Fax : 02 643 44 40
Fax : 02 422 51 12
E-mail : prevent@prevent.be
Website : <http://www.prevent.be>

Info over stedenbouw

BROH (Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting)

CCN
Vooruitgangstraat 80 bus 1
1035 Brussel
Tel. : 02 204 21 11
Fax : 02 204 15 23
Fax : 02 422 51 12
Website van Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP): www.pras.irisnet.be
→ op de website kunt u het gewestplan van Brussel raadplegen

Info over het AREI

Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties, bevoegdheid van het Ministerie van Economie, KMO, Middenstand en Energie

- Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie

De Meeûssquare 23

1000 Brussel

Tel. : 02 506 51 11

Fax : 02 514 46 83

Fax : 02 422 51 12

Website : <http://mineco.fgov.be>

- Dienst Productveiligheid

E. Jacqueminaan 154

1000 Brussel

Tel. : 02 206 49 08

Fax : 02 206 57 52

E-mail : security.prod@pophost.eunet.be

- Dienst Installatieveiligheid

E. Jacqueminaan 154

1000 Brussel

Tel. : 02 206 41 11

Fax : 02 206 57 52

- Algemene directie energie, 3^e afdeling: GAS-Elektriciteit (erkenningen)

North Plaza B

Koning AlbertII-laan 7

1000 Brussel

Tel. : 02 206 45 23

Fax : 02 206 57 31

E-mail : gas.elec@mineco.fgov.be

- Lijst erkende organismen voor het uitvoeren van controles :

Dhr. Luc Michiels

Tel. : 02 206 45 21

E-mail : Luc.Michiels@economie.fgov.be

Website : www.mineco.fgov.be → de FOD → documentatie → catalogus van de publicaties → lijst per thema → accreditatie → elektrische installaties; lijst van erkende organismen voor het uitvoeren van controles

Info over voedselhygiëne

Federaal voedselagentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV)

WTC III- 21 ste verdieping

Simon Bolivarlaan 30

1000 Brussel

Tel. : 02 208 34 11

E-mail: Info@favv.be

Website: www.favv.be

Voor aanvraag van een vergunning voor het bereiden van voedsel: → beroepssectoren → erkenningen, toelatingen en registratie.

Voor de gids 'goede hygiënepraktijken': → beroepssectoren → levensmiddelen → minimale hygiënemaatregelen

Info over radioactieve bronnen/afval

Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC)
Ravensteinstraat 36
1000 Brussel
Tel.: 02 289 21 11
Fax: 02 289 21 12
E-mail: info@fanc.fgov.be
Website: www.fanc.fgov.be

Hoofdstuk 9: Nuttige gegevens

9.1. Adressen/Diensten

Info over het leefmilieu in het BHG:

Leefmilieu Brussel
Gulledelle 100
1200 Brussel
Tel.: 02 775 75 75
Fax: 02 775 76 21
E-mail: info@leefmilieubrussel.be
Website: www.leefmilieubrussel.be

Info over milieuzorgsystemen op school:

Leefmilieu Brussel
Dienst DO, ecogedrag en milieu-educatie
Gulledelle 100
1200 Brussel
Tel.: 02 775 77 09
Website: www.leefmilieubrussel.be → scholen

Info over milieuvergunningen:

Leefmilieu Brussel
Afdeling Vergunningen en Partnerschappen
Gulledelle 100
1200 Brussel
Tel.: 02 775 75 44
Fax: 02 775 77 72
E-mail: permit@ibgebim.be
Website: www.leefmilieubrussel.be

Abonneer u op tijdschriften en nieuwsbrieven van Leefmilieu Brussel:

Leefmilieu Brussel
Gulledelle 100
1200 Brussel
Fax: 02 775 77 72
Website: www.leefmilieubrussel.be → professionelen → meer info
Of → scholen → op de hoogte blijven

Info over het ARAB:

- Ministerie van Werkgelegenheid, Arbeid en
Sociaal overleg
Gebouw Eurostation II (Zuidwijk)
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel
Tel. : 02 233 41 11
Fax : 02 233 44 88 of 02 422 51 12
e-mail: min@meta.fgov.be
Website : <http://meta.fgov.be>

Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op
het Werk
Tel. 02 233 45 11
Fax: 02 233 42 31
E-mail: twv@meta.fgov.be

- PREVENT (Vroeger NVVA, Nationale Vereniging tot Voorkoming van Arbeidsongevallen)
 Gachardstraat 88
 1050 Brussel
 Tel. : 02 643 44 44
 Fax : 02 643 44 40
 Fax : 02 422 51 12
 E-mail : prevent@prevent.be
 Website : www.prevent.be

Info over stedenbouw

BROH (Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting)

CCN
 Vooruitgangstraat 80, bus 1,
 1030 Brussel.
 Tel. : 02 204 21 11.
 Fax : 02 204 15 23.
 Fax : 02 422 51 12
 Website met het Gewestelijk bestemmingsplan: www.pras.irisnet.be
 → op deze website kunt u het Gewestplan raadplegen

Milieuzorg op school (VGC)

Vlaamse Gemeenschapscommissie
 Paul Renders
 Koningsstraat 171/3
 1210 Brussel
 E-mail: paul.renders@vgc.be
 Website: www.milieuzorgopschool.be

9.2. Internetadressen

Info over milieuzorgsysteem:

www.leefmilieubrusseel.be	website van Leefmilieu Brussel	→ rubriek: scholen
www.milieueducatie.be	Natuur en milieueducatie in Vlaanderen	→ rubriek: educatief materiaal → andere publicaties → "Vlarempel, ik snap het!"

Info over bevoegdheden:

www.belgium.be	Federale Portaalsite	Burgers → gezondheid en leefmilieu → Gezond leven en milieu Over België → het land → leefmilieu Over België → de staat → organisatie van de staat → de gewesten
www.health.fgov.be	Federale diensten voor het leefmilieu	→ milieu
www.brussel.irisnet.be	Portaalsite BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest → de bevoegdheden van het gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest → regionale en pararegionale instellingen

www.crisp.be	Centrum voor socio-politiek onderzoek en informatie	Overheden in Brussel
--	---	----------------------

Info over wetgeving, algemeen:

www.juridat.be	portaalsite Rechterlijke Macht van België	
www.belgiumlex.be	kruispuntbank wetgeving	
www.staatsblad.be	FOD Justitie	

Info over andere regelgeving:

http://meta.fgov.be	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg	Gids van A tot Z → welzijn op het werk
---	--	--

Info Brussels portaal voor Milieu:

www.brusselsgreentech.be	Brussels Agentschap voor de Onderneming	De Brusselse portaalsite voor het Milieu
--	---	--

Info over NACE-BEL codes:

http://statbel.fgov.be	FOD Economie – Algemene Directie statistiek	rubriek: 'statistieken' → Nomenclatuur en methodologie → NACEBEL
---	---	--

Info over voedselveiligheid

www.veiligvoedsel.org	Platform Veilig Voedsel	
--	-------------------------	--

9.3 Andere nuttige diensten

Gemeenten

Raadpleeg in eerste instantie het gemeentelijke bestuur waar uw school gelegen is (bij voorkeur de milieudienst): kijk even in de telefoongids of raadpleeg de website van Leefmilieu Brussel.

BAO (Brussels Agentschap voor de Onderneming)

Departement Stedenbouwkunde & Milieu

Tour & Taxis

Havenlaan 86C bus 211

1000 Brussel

Tel. : 02 422 00 20

Fax : 02 422 00 43

E-mail: info@bao.irisnet.be

Website: www.abe-bao.be

→ Hulp bij het invullen van de vergunningsformulieren

GOMB (Gewestelijke OntwikkelingsMaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest)

Gabrielle Petitsstraat 6

1080 Brussel

Tel : 02 422.51.11

Fax : 02 422.51.12

Email: info@gomb.be

Website : www.sdrb.irisnet.be

NVBB (Nationale Vereniging voor Beveiliging tegen Brand en Binnendringing)

Parc Scientifique Fleming
Granbonpré 1
1348 Louvain-la-Neuve-sud
Tel : 010 47 52 11
Fax : 010 47 52 70
Fax : 02 422 51 12
Website: www.anpi.be

Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Bestuur Economie

Dienst Economische Expansie
Marsveldstraat 25
1050 Brussel
Tel : 02 513 97 00
Fax : 02 511 52 55
Fax : 02 422 51 12
E-mail : expan.eco@mbhg.irisnet.be

Federale Overheidsdienst Financiën, Bestuur van het Kadaster

Directie van Brabant
Zaveltoren
J. Stevensstraat 9
1000 Brussel.
Tel : 02 552 54 11
Fax : 02 552 54 00
Fax : 02 422 51 12

Uittreksel van het kadastraal plan

Administratie van het kadaster
Directie van Brabant
Zaveltoren
J. Stevensstraat 7
1000 Brussel
Tel.: 02 552 54 25
Fax: 02 552 54 00
Openingsuren: 8u30-11u30 en 13u-16u

Hoofdstuk 10: Literaturopgave

10.1. Brochures, gidsen, ...

Info over milieuvergunningen:

- Publicaties van Leefmilieu Brussel:

BIM-rapport nr. 14: De Milieuvergunning en analyse van de effecten. Balans 1993 – 1998 en perspectieven.

Milieuvergunning: Administratieve en Technische Gids voor de Private Aanvrager (gids)

Openbaar Onderzoek & Milieuvergunning ... informatie voor de actieve burger. (brochure)

Informatie voor de beheerder van een gebouw die een milieuvergunning aanvraagt. (brochure)

Informatie voor de houder van een milieuvergunning. (brochure)

Voor publicaties van Leefmilieu Brussel i.v.m. ingedeelde inrichtingen: raadpleeg paragraaf 7.10 in hoofdstuk 7 van deze gids.

- Publicaties van het BAO:

De milieuvergunning ... in grote lijnen.

Scholen in Vlaanderen

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid, *Vlarempel, ik snap het! De Vlaamse milieuregelgeving voor scholen. (2001)*

Andere publicaties

Brussels Agentschap voor de Onderneming (BAO) , *Kleinhandelzaken in Brussel – Stedenbouwkundige en milieuverplichtingen*, feb. 2005

10.2. Wetgeving

Grondwet

De gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994, Publicatie 17/02/1994, inwerkingtreding: 27/02/1994, Dossiernummer: 1994-02-17/30

Bevoegdheden Gewesten

Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, Publicatie 15/08/1980, inwerkingtreding: 01/10/1980, Dossiernummer: 1980-08-08/02

BIM - Leefmilieu Brussel

Koninklijk Besluit tot oprichting van het Brussels Instituut voor Milieubeheer van 8 maart 1989, Publicatie 24/03/1989, inwerkingtreding: 17/06/1989, Dossiernummer: 1989-03-08/31

Milieuvergunningen

Ordonnantie betreffende de milieuvergunning van 30 juli 1992, Publicatie 29/08/1992, Inwerkingtreding 01/12/1993, Dossiernummer 1992-07-30/34

Hoofdstuk 11 : Bijlagen

Bijlage 1: Lijst met de meest voorkomende ingedeelde inrichtingen in scholen

De lijst is gerangschikt volgens rubrieknummer. De volledige lijst van ingedeelde inrichtingen kan men terugvinden op de website van Leefmilieu Brussel (rubriek 'ondernemingen' → 'milieuvergunning') of in de uitgave 'Milieuvergunning: Administratieve en Technische Gids voor de Private Aanvrager'. Bij elke rubriek staat aangegeven tot welke klasse ze behoort en of er voor de vergunning een advies nodig is van de Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp (DBMH).

3	Batterijen	62	Grondwaterwinning	114	Foto ontwikkeling
13	Werkplaats auto	64	Elektrische ovens	118	PCB's houdende apparaten/materialen
18	Werkplaats hout	68	Overdekte garages	119	Werkplaats vlees
19	Opslag hout	71	Luchtcompressor	121	Opslag gevaarlijke stoffen
23	Bakkerij	82	Drukkerij	127	Slagerij
27	Sanering asbesthoudende gebouwen of kunstwerken	83	Drukkerijen(voorbereiding /afwerking)	131	Zink- en sterfputten
28	Bouwwerven	85	Laboratorium	132	Koelinstallaties
29	Bodemsaneringswerven	88	Opslag ontvlambare vloeistoffen	134	Danszaal
40	Stookinstallaties (verbrandingsinrichtingen)	98	Werkplaats thermische bewerking van metalen	135	Feest- en concertzaal
41	Compostering	99	Ontvetten van metalen	148	Transformatoren
43	Werkplaats bakken klei	101	Werkplaats metalen	149	Stoomtoestel
45	Opslag gevaarlijk, niet-inert afval	104	Verbrandingsmotoren	151	Opslag tweedehandswagens
47	Opslag inert, ongevaarlijk afval	105	Chemische reiniging van textiel	152	Parking wagens
55	Elektrische generatoren	106	Opslag dierlijk afval	153	Ventilatoren
56	Septische put	108	Opslag papier en karton	154	Opslag verf, vernis

De lijst van de ingedeelde inrichtingen is samengesteld op basis van de volgende regelgeving:

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de lijst der ingedeelde inrichtingen van klasse I.B., II en III (B.S. 07/08/99).
- Ordonnantie van 22 april 1999 tot vaststelling van de lijst der ingedeelde inrichtingen van klasse I.A. (B.S. 05/08/99).
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 mei 1999 tot verplichting van het inwinnen van het advies van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp (B.S. 18/08/99).
- En hun uitvoeringsbesluiten.

Bijlage 2: Aanvraagformulier voor een klasse 2 milieuvergunning

REFERENTIE VAN HET DOSSIER : **DATUM VAN AANKOMST :**

Adres van de exploitatie :

Naam van de aanvrager :

NACE-code :

STEDEBOUWKUNDIGE VOORSCHRIFTEN :

De inrichting bevindt zich in de zone of de perimeter :

- G.B.P. :

- Gm.O.P. :

- Goedgekeurd B.B.P. :

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

AANVRAAGFORMULIER VOOR EEN MILIEUVERGUNNING INRICHTINGEN VAN KLASSE 2

KADER II : **VOORBEHOUDEN AAN HET BRUSSELS INSTITUUT VOOR MILIEUBEHEER**
PUBLIEKRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN OF INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT

Dossiernummer :

Referentienummer van de onderneming :

NACE-code :

Behandelende beambte :

KADER III : IDENTIFICATIE VAN DE AANVRAAG

1. Situatie van de aanvrager

Is de aanvrager een publiekrechtelijk rechtspersoon of betreft de aanvraag inrichtingen van openbaar nut (zie R.B. Brussel, 24.6.1993, B.S. van 2.9.1993) ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

2. Stedebouwkundige vergunning

2.1. Inrichtingen van klasse 2

Vereist het project, samen met de milieuvergunning, het bekomen van een stedebouwkundige vergunning ?

(Dit is ondermeer het geval wanneer het bouwen, verbouwen, het wijzigen van het gebruik of de bestemming van een goed noodzakelijk is.)

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, gelieve een kopij van het aanvraagformulier om een stedebouwkundige vergunning of de stedebouwkundige vergunning bij te voegen als bijlage 1.

2.2. Tijdelijke inrichtingen (werven)

Bezit de aanvrager een stedebouwkundige vergunning en/of milieuvergunning voor de permanente inrichtingen ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, gelieve een kopij van de bekomen vergunningen bij te voegen als bijlage 1.

3. Handeling onderworpen aan een milieuvergunning

3.1. Betreft uw aanvraag een tijdelijke inrichting ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, kruis één van de twee mogelijkheden aan:

- ☐ werf voor minder dan 3 jaar
- ☐ inrichting voor minder dan 3 maanden

3.2. Betreft uw aanvraag : (kruis één van de 2 mogelijkheden aan)

- ☐ een vernieuwing van de vergunning (voeg de oude vergunning toe als bijlage 2)
- ☐ een nieuwe vergunning :

In het geval van een nieuwe vergunning, gelieve één van de zes mogelijkheden aan te kruisen:

- ☐ nieuwe inrichtingen
- ☐ uitbreiding of verbouwing van inrichtingen
- ☐ verplaatsing van inrichtingen
- ☐ opstarten of heropstarten van inrichtingen ten aanzien waarvan van de vergunning niet binnen de voorgeschreven termijn gebruik gemaakt is
- ☐ opnieuw opstarten van inrichtingen waarvan de exploitatie gedurende twee opeenvolgende jaren werd onderbroken
- ☐ voortzetting van de exploitatie van recentelijk ingedeelde inrichtingen

KADER IV : IDENTIFICATIE VAN DE AANVRAGER VAN EEN VERGUNNING

Vul rubriek 1 of rubriek 2 in

Vul tevens rubriek 3 in

1. In het geval van een onderneming of een administratieve overheid

1.1. Ondertekenaar van de aanvraag :

Naam :

Voornaam :

Functie :

1.2. Benaming en juridische vorm van de rechtspersoon :

Adres van de zetel :

Gemeente :

Postnummer :

Straat :

Nr :

Bus :

1.3. Persoon met wie het BIM, in het kader van de aanvraag, contact kan opnemen :

Naam :

Voornaam :

Functie :

Tel. :

Fax :

Bij voorkeur contact opnemen op de volgende dagen/uren :

2. In het geval van een natuurlijke persoon (zelfstandige...)

Naam :

Voornaam :

Gemeente :

Straat :

Nr :

Postnummer :

Bus :

Tel. :

Fax :

3. Is de aanvrager de toekomstige exploitant van de betrokken activiteit ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Indien niet, gelieve eventueel de identiteit en het adres van de exploitant te vermelden.

KADER V : IDENTIFICATIE VAN DE BIJ DE AANVRAAG BETROKKEN ONDERNEMING

De punten 1, 3.1. en 3.2. niet invullen voor de tijdelijke inrichtingen (werven)

1. Hoofdactiviteit

Activiteit van de onderneming die ingedeelde inrichtingen omvat :

BTW-nummer :

R.S.Z.-nummer :

Totaal aantal personen (loontrekkenden, zelfstandigen, vrijwilligers, inwonenden, enz....) die prestaties verrichten in het bedrijf.

Vloeroppervlakte (*) van het geheel van de bij de aanvraag betrokken gebouwen, opslagplaatsen, lokalen: m²

- () Som van de overdekte vloeren met een vrije hoogte van ten minste 2,20 meter van alle lokalen, behalve de lokalen gelegen beneden het terreinniveau die voor parkeerplaatsen, kelders, technische voorzieningen en opslagplaatsen bestemd zijn.
De vloerafmetingen worden buitenwerks gemeten tussen de onbeklede buitenwanden van de gevelmuren, de de vloeren worden geacht door te lopen, dus zonder rekening te houden met de onderbreking door scheidingswanden en binnenmuren, of door kokers, trappenhuizen en liftschachten.

2. Ligging

Gemeente :

Postnummer :

Straat :

Nr :

Bus :

3. Juridische inlichtingen

(Kruis één van de 4 mogelijkheden aan)

- 3.1. Is de aanvrager : ☐ eigenaar
☐ mede-eigenaar
☐ huurder
☐ ander, verduidelijk :

van het gebouw of een deel van het gebouw dat de door de aanvraag betrokken onderneming bevat ?

- 3.2. Is de exploitant (indien hij iemand anders is dan de aanvrager):

- ☐ eigenaar
☐ mede-eigenaar
☐ huurder
☐ ander, verduidelijk:

van het gebouw of een deel van het gebouw dat de door de aanvraag betrokken onderneming bevat?

- 3.3. Beschikt de aanvrager en/of de exploitant over een verzekering beroepsaansprakelijkheid?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, gelieve een attest van de verzekeringsinstelling als bijlage 3 bij te voegen.

KADER VI : DE INGEDEELDE INRICHTINGEN

Gelieve in onderstaande tabel de indelingsrubrieken en de inrichtingen waarvoor een milieuvergunning wordt aangevraagd te vermelden.

((Zie de ordonnantie van 22 april 1999 tot vaststelling van de lijst der ingedeelde inrichtingen van klasse I.A. (Staatsblad van 05/08/99) en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de lijst der ingedeelde inrichtingen van klasse I.B., II en III (Staatsblad van 07/08/99))

Rubr. Nr.	Benaming van de inrichtingen	Bereikte drempel ¹	Klasse

(1) Vermogen (kW, kCal, kWh, pk), grootte, inhoud (l, m³), aantal (vb. parkeerplaatsen)

KADER VII : BESCHRIJVING VAN HET TERREIN EN VAN DE INRICHTINGEN

1. Ligging van de exploitatie in haar omgeving

Een uitsnede van het kadastraal plan toevoegen, met de percelen of delen van percelen die zich in een straal van 50 meter rond de perimeter van de onderneming (of de werf) bevinden.

Een leesbaar vestigingsschema van de onderneming (of de werf) bijvoegen dat toelaat een evaluatie te maken van de inplanting van het bedrijf (of de werf) in de nabije omgeving. Dit plan dient te volgende punten te vermelden :

- a) de oriëntatie;
- b) het tracé van de aanpalende wegen met hun naam ;
- c) de aanduiding van het bestaan van beken, bronnen, watervlakten, vochtige zones en moerassen binnen een straal van 50 meter rond de perimeter van het project;
- d) de aanduiding van de parkeerruimten voor voertuigen, garages, manoeuvreerruimten en los/laadruimten.

Het kadastraal plan en het inplantingsschema worden bijgevoegd als bijlage 4

2. Beschrijving van de inrichtingen van de onderneming

2.1. De plannen van de inrichtingen

De uitvoeringsplannen bijvoegen, opgesteld op een leesbare schaal van minstens 1/100ste.

De plannen dienen informatie te geven over :

- de schikking van de installaties, machines, toestellen, apparaten en de lokalisatie van de verschillende activiteiten van de onderneming alsook de verbrandingsinstallaties;
- de afvoerleidingen voor rookgassen en andere uitwasemingen;
- de afvoerleidingen en de lozingspunten in de riool of elders;
- de opslag- of stockeerruimten van materialen en produkten: brandstoffen, grondstoffen, produkten, afvalwater, afvalstoffen;
- de ligging van de parking (en het aantal staanplaatsen), de laad-/losplaatsen, de manoeuvreerzones voor zwaar vervoer binnen de inrichting.

Punt 2.2. niet invullen voor tijdelijke inrichtingen (werven)

2.2. Geef, indien nodig, een algemene beschrijving van de activiteiten van de onderneming. Vermeld hierbij :

- het werkings- of fabricatieschema (binnenkomende en buitengaande goederen in de logische volgorde van de fabricatie).
- de lijst van de geïnstalleerde en/of te installeren machines, toestellen en motoren met hun inhoud en vermogen.

2.3. Verduidelijk de hoeveelheid en de aard van de op te slagen producten (gemiddelde en maxima), met uitzondering van de gevaarlijke afvalstoffen. Maak een onderscheid tussen de grondstoffen en de afgewerkte producten.

2.4. In het geval gevaarlijk afval wordt geproduceerd, gelieve de jaarlijkse hoeveelheden per soort afvalstof te vermelden. Geef de naam van de onderneming die het gevaarlijk afval inzamelt.

2.5. Werkingsuren van de onderneming (of de werf):

De uitvoeringsplannen, het werkingsschema, de lijst met machines, producten en afvalstoffen worden bijgevoegd als bijlage 5.

KADER VIII : LOZEN VAN AFVALWATER

De punten 2, 3 en 4 niet invullen voor tijdelijke inrichtingen (werven)

1. Waterverbruik

Totaal jaarlijks verbruik : m^3

Maak, indien nodig, onderscheid tussen het verbruik van water afkomstig van het verdelingsnetwerk, van een watervoerende laag of van het nemen van oppervlaktewater.

2. Aanwending van het water

2.1.	Voor de sanitaire installaties van de onderneming en/of van de woning:	m^{3*}
2.2.	Voor het eigen gebruik van de onderneming (met inbegrip van het onderhoud en reiniging)	m^{3*}
2.3.	Voor koelinrichtingen :	m^{3*}

* Verbruik per jaar, maand, dag of uur.

3. Lozingspunten

Gelieve voor elk waterlozingspunt, de lokalisatie van de openbare riool of de naam van de waterloop waarin het afvalwater geloosd wordt te vermelden.

Straat/Laan : Nr^* (in het rioolplan)

Naam van de waterloop:

N.B. De afvoerleidingen en de lozingspunten worden op het uitvoeringsplan (kader VII) vermeld.

* In te vullen door de gemeente

4. Analyse van het afvalwater

In het geval dat de exploitatie in werking is, beschikt u over analyseresultaten van het afvalwater ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, het analyseprotocol bijvoegen als bijlage 6.

De gemeente of het BIM behoudt zich het recht de uitvoering van wateranalyses op te leggen tijdens de onderzoeksperiode van het dossier, op kosten van de aanvrager.

KADER IX : EFFECTENRAPPORTEN

Wanneer het project (in de zin van artikel 3 van de ordonnantie van 5 juni 1997 inzake milieuvergunningen) afzonderlijk of in combinatie met andere projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dan worden de effecten op het gebied op een specifieke manier bestudeerd gelet op de behoudsdoelstellingen van deze zone.

DOSSIERKOSTEN

De aanvrager dient als bijlage 7 een kopie toe te voegen van het betalingsbewijs van de dossierkosten (€ 125), te storten op rekeningnr. GBK 091-2310961-62 van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de vermelding "aanvraag klasse II".

BIJLAGEN

De aanvrager dient erover te waken dat de bijlagen worden genummerd en voorgesteld overeenkomstig deze lijst (nr. en volgorde).

De referenties van de bijkomende bijlagen zullen aan de onderstaande lijst worden toegevoegd.

De aanvrager zal erover waken dat alle vereiste bijlagen worden afgegeven en dat de met de documenten overeenstemmende rubrieken worden aangekruist.

1		Aanvraag om stedenbouwkundige vergunning, stedenbouwkundige en milieuvergunning (kader III.2)
2		Bestaande milieu- of exploitatievergunning (kader III.3)
3		Attest van de verzekeringsinstelling met het bewijs dat de aanvrager/ exploitant over een verzekering beschikt die de beroepsaansprakelijkheid dekt (kader V.3)
4		Kadastraal plan en inplantingsschema (kader VII.1)
5		Uitvoeringsplannen, werkingsschema en lijst van de machines, produkten en afvalstoffen (kader VII.2)
6		Analyseprotocol voor afvalwater (kader VIII.4)
7		Betalingsbewijs voor dossierkosten

Ik, ondergetekende,
volledig en juist is.

verklaar dat bovenvermelde informatie

Opgemaakt te

op (datum)

Handtekening.

Bijlage 3: Aanvraagformulier voor een klasse 1B milieuvergunning

GEMEENTE

ADRES VAN DE GEMEENTEDIENST

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

**AANVRAAGFORMULIER
VOOR EEN MILIEUVERGUNNING
INRICHTINGEN VAN KLASSE IA OF 1B**

KADER I : VERPLICHT IN TE VULLEN DOOR HET GEMEENTEBESTUUR

REFERENTIE VAN HET DOSSIER :

DATUM VAN AANKOMST :

Adres van de exploitatie :

Naam van de aanvrager :

STEDEBOUWKUNDIGE VOORSCHRIFTEN :

De inrichting bevindt zich in de zone of de perimeter :

- G.B.P:
- G.m.O.P. :
- Goedgekeurd B.B.P. :
- Goedgekeurd basisdossier van B.B.P. :

KADER II : VOORBEHOUDEN AAN HET BRUSSELS INSTITUUT VOOR MILIEUBEHEER

Dossiernummer :

Referentienummer van de onderneming :

NACE-code :

Behandelende beambte :

KADER III : IDENTIFICATIE VAN DE AANVRAAG

1. Aard van het gevraagde document (Kruis één van de twee mogelijkheden aan)

- ☐ milieuvergunning zonder voorafgaandelijk milieu-attest
- ☐ milieuvergunning volgend op een milieu-attest

Voeg in dit geval de kopij van het milieu-attest en, indien nodig, de kopij van het stedenbouwkundig attest in bijlage 1 bij.

2. Situatie van de aanvrager

Is de aanvrager een publiekrechtelijk rechtspersoon of betreft de aanvraag inrichtingen van openbaar nut (zie BR Brussel, 24.6.1993, B.S. van 2.9.1993) ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

3. Stedenbouwkundige vergunning

Vereist het project, samen met de aanvraag om een milieuvergunning, het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning ?

(Dit is ondermeer het geval wanneer het bouwen, het verbouwen, het wijzigen van het gebruik of de bestemming van een goed noodzakelijk is.)

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, gelieve een kopij van het aanvraagformulier om een stedenbouwkundige vergunning bij te voegen als bijlage 2.

4. Handeling onderworpen aan een milieuvergunning

Betreft uw aanvraag : (Kruis één van de twee mogelijkheden aan)

- ☐ een vernieuwing van de vergunning (de oude vergunning als bijlage 3 bijvoegen)
- ☐ een nieuwe vergunning :

In het geval van een nieuwe vergunning, gelieve één van de zes volgende mogelijkheden aan te kruisen :

- ☐ nieuwe inrichtingen
- ☐ uitbreiding of verbouwing van inrichtingen
- ☐ verplaatsing van inrichtingen
- ☐ opstarten of heropstarten van inrichtingen ten aanzien waarvan van de vergunning niet binnen de voorgeschreven termijn gebruik gemaakt is
- ☐ opnieuw opstarten van inrichtingen waarvan de exploitatie gedurende twee opeenvolgende jaren werd onderbroken
- ☐ voortzetting van de exploitatie van recentelijk ingedeelde inrichtingen

KADER IV : IDENTIFICATIE VAN DE AANVRAGER OM EEN MILIEUVERGUNNING

Vul rubriek 1 of rubriek 2 in

Vul tevens rubriek 3 in

1. In het geval van een onderneming of een administratieve overheid

Ondertekenaar van de aanvraag

Naam :

Voornaam :

Functie :

Rechtspersoon

Benaming :

Juridische vorm :

Adres van de zetel :

Gemeente :

Postnummer :

Straat :

Nr :

Bus :

Persoon met wie het BIM, in het kader van de aanvraag, contact kan opnemen

Naam :

Voornaam :

Functie :

Tel. :

Fax :

Bij voorkeur contact openemen op de volgende dagen/uren :

2. In het geval van een natuurlijke persoon (zelfstandige,...)

Naam :

Voornaam :

Gemeente :

Postnummer :

Straat :

Nr :

Bus :

Tel. :

Fax :

3. Is de aanvrager de toekomstige exploitant van de betrokken activiteit ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Indien niet, gelieve eventueel de identiteit en het adres van de exploitant te vermelden

KADER V : IDENTIFICATIE VAN DE BIJ DE AANVRAAG BETROKKEN ONDERNEMING

1. Hoofdactiviteit

Activiteit van de onderneming die ingedeelde inrichtingen omvat :

BTW-nummer :

R.Z.S-nummer :

Totaal aantal personen (loontrekkenden, zelfstandigen, vrijwilligers, inwonenden, enz...) die prestaties verrichten in dit bedrijf

Vloeroppervlakte (*) van het geheel van de bij de aanvraag betrokken gebouwen, opslagplaatsen, lokalen: m².

(*) Som van de overdekte vloeren met een vrije hoogte van ten minste 2,20 meter van alle lokalen, behalve de lokalen gelegen beneden het terreinniveau die voor parkeerplaatsen, kelders, technische voorzieningen en opslagplaatsen bestemd zijn.

De vloerafmetingen worden buitenwerks gemeten tussen de onbeklede buitenwanden van de gevelmuren, de de vloeren worden geacht door te lopen, dus zonder rekening te houden met de onderbreking door scheidingswanden en binnenmuren, of door kokers, trappenhuizen en liftschachten.

2. Ligging

Gemeente :

Postnummer :

Straat :

Nr :

Bus :

3. Juridische inlichtingen

3.1. Is de aanvrager : (Kruis één van de 4 mogelijkheden aan)

- ☐ eigenaar
- ☐ mede-eigenaar
- ☐ huurder
- ☐ ander, verduidelijk :

van het gebouw of een deel van het gebouw dat de door de aanvraag betrokken onderneming bevat ?

3.2. Is de exploitant (indien hij iemand anders is dan de aanvrager) :

- ☐ eigenaar (Kruis één van de 4 mogelijkheden aan)
- ☐ mede-eigenaar
- ☐ huurder
- ☐ ander, verduidelijk :

van het gebouw of een deel van het gebouw dat de door de aanvraag betrokken onderneming bevat ?

3.3. Beschikt de aanvrager en/of de exploitant over een verzekering beroepsaansprakelijkheid ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, gelieve een attest van de verzekeringsinstelling bij te voegen als bijlage 4.

KADER VI : DE INGEDEELDE INRICHTINGEN

Gelieve in onderstaande tabel de indelingsrubrieken en de inrichtingen waarvoor een milieuvergunning wordt aangevraagd te vermelden.

(Zie de ordonnantie van 22 april 1999 tot vaststelling van de lijst der ingedeelde inrichtingen van klasse I.A. (Staatsblad van 05/08/99) en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de lijst der ingedeelde inrichtingen van klasse I.B., II en III (Staatsblad van 07/08/99))

Rubr. Nr.	Benaming van de inrichtingen	Bereikte drempel¹	Klasse

(1) Vermogen (kW, kCal, kVA), grootte, inhoud (l, m³), aantal (vb. parkeerplaatsen) enz.

KADER VII : BESCHRIJVING VAN HET TERREIN EN VAN DE INRICHTINGEN

1. Ligging van de exploitatie in haar omgeving

- Een uitsnede van het kadastraal plan toevoegen, met de percelen of delen van percelen die zich binnen een straal van 50 meter rond de perimeter van de onderneming bevinden.
 - Een leesbaar (') vestigingsschema van de onderneming bijvoegen - waarvan de nauwkeurigheid afhangt van het belang van de exploitatie - zodat het mogelijk is een evaluatie te maken van de inplanting van het project in de nabije omgeving. Dit plan dient de volgende punten te vermelden:
 - a) de oriëntatie;
 - b) het tracé van de aanpalende wegen met hun naam, de parkeerzones en de aanplantingen in de nabijheid van de onderneming, de richting van het autoverkeer;
 - c) de inplanting, het aantal bovengrondse niveau's en het gebruik van de aanpalende gebouwen binnen een straal van minstens 50 meter rond de perimeter van de onderneming (gebruik desgevallend het kadastraal plan);
 - d) de aanduiding van beken, bronnen, watervlakten, vochtige zones en moerassen binnen een straal van 50 meter rond de perimeter van de onderneming.
- (') in het geval van een gemengd project dat een stedenbouwkundige vergunning vereist, gelieve het vestigingsplan bij te voegen op een schaal van 1/250ste, aanwezig in de aanvraag om een stedenbouwkundige vergunning.

Het kadastraal plan en het vestigingsschema worden bijgevoegd als bijlage 5.

2. Beschrijving van de inrichtingen van de onderneming

2.1. De plannen van de inrichtingen

De uitvoeringsplannen bijvoegen, opgesteld volgens een leesbare schaal van minstens 1/100ste.

De plannen omvatten :

- a) een grondplan van alle niveaus, met inbegrip van de ondergrondse en tussenliggende niveaus waar zich de ingedeelde inrichtingen (machines, toestellen, enz...) bevinden waarvan de juiste ligging wordt aangeduid, alsook de gebieden aanpalend aan het (de) gebouw(en) en/of terrein(en) die de inrichting bevatten;
- b) alle significatieve dwarse en overlangse doorsnede die informatie geven over de verschillende niveauhoogten, zowel ten opzichte van het natuurlijke niveau van het terrein als dat van de openbare weg.

De plannen dienen informatie te geven over:

- de schikking van de installaties, machines, toestellen, apparaten en de lokalisatie van de verschillende activiteiten van de onderneming, alsook de verbrandingsinstallaties;
- de afvoerleidingen voor rookgassen en andere uitwasemingen;
- de afvoerleidingen en de lozingspunten in de riool of elders;
- de opslag- of stockeerruimten van materialen en produkten: brandstoffen, grondstoffen, produkten, afvalwater, afvalstoffen;
- de ligging van de parkings en het aantal staanplaatsen, de laad-/losplaatsen, de manoeuvreerzones voor zwaar vervoer binnen de inrichting.

Alle kenmerkende foto's van het terrein doorgeven die toelaten de bestaande situatie correct te evalueren. De foto's, in kleuren genummerd, worden op aanvraag in vier exemplaren geleverd, en worden tevens op een apart blad gekleefd.

2.2. In grote lijnen de activiteiten van de onderneming beschrijven en, indien nodig, de volgende punten verduidelijken:

- het werkings- of fabricatieschema (binnenkomende en buitengaande goederen in de logische volgorde van fabricatie);
- de lijst van de geïnstalleerde en/of nog te installeren machines, toestellen en motoren, met hun inhoud, vermogen, merk, type, jaar van ingebruikname (indien mogelijk de technische fiche leveren).

De uitvoeringsplannen, het werkingschema, de foto's, de lijst met machines en technische fiches worden bijgevoegd als bijlage 6.

KADER VIII: VERBRANDINGSINSTALLATIES

Gelieve in onderstaande tabel de verbrandingsinstallaties te vermelden, ongeacht of deze ingedeeld zijn of niet.

Soort installatie (1)	Aard van de brandstof (2)	Warmte-vermogen in kW of kCal/h (3)	Jaar van ingebruik name	Aanwen- ding (4)

- (1) Vermelden of het gaat om een verwarmingsketel (met warm water of stoom (in dit geval, het vermogen in liter en de maximaal toegelaten druk vermelden)), een oven, een brander, een verbrandingsinstallatie,...
- (2) Kolen, cokes, benzine, diesel, residuële fuel, stookolie, vloeibaar petroleumgas (LPG), aardgas, elektrische stroom, enz...
- (3) Steeds naast het cijfer de gekozen eenheid vermelden: kW of kcalh
- (4) Vb. verwarming van lokalen, verwarming van werkplaatsen, kookoven, pyrolyse van gassen, ...

In het geval dat u over een onderhouds- en/of regelingsattest beschikt, voeg dit toe als bijlage 7. Het BIM behoudt zich het recht voor om het voorleggen van een attest te eisen tijdens de onderzoeksperiode van de aanvraag.

KADER IX : OPGESLAGEN PRODUCTEN

Vermeld in de onderstaande tabel de permanent of tijdelijk in de inrichting opgeslagen producten (grondstoffen, afgewerkte producten, onderhoudsproducten, enz.), met uitzondering van de afvalstoffen.

Aard, benaming en/of merk van het product	Maximale opgeslagen hoeveelheden (1)	Lokalisatie (2)	Soort opslag (3)

(1) Vermeld steeds de eenheid: kg, ton, ...

(2) Verwijs naar een referentie op het plan van de inrichtingen.

(3) Vermeld de soort van opslag, met verduidelijking of het om een opslag buiten of binnen gaat: bulk, silo, zakken, containers, houders of tanken al dan niet ondergronds, vaten, karton, enz...

KADER X : AFVALSTOFFEN

Vermeld in de onderstaande tabel alle geproduceerde, al dan niet gevaarlijke, afvalstoffen en hun opslagplaats.

Benaming of eigenschap	Oorsprong	Soort opslag en opslagplaats (1)	Geproduceerde hoeveelheid (2)	Verwijderingswijze (3)

- (1) Het plan van de inrichtingen vermeldt, met een referentie die in deze tabel hernomen wordt, de opslagplaats van de afvalstoffen.
- (2) In m³, ton, liter of andere. Gelieve per keuze het dagelijks, wekelijks, maandelijks of jaarlijks voortgebrachte gemiddelde te vermelden.
- (3) Voor de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen, afvalolie en PCB's, gelieve de gegevens van de erkende onderneming waaraan u het afval overhandigt, te vermelden.

KADER XI : KWALITEIT VAN DE BODEM

Beschikt u over een analyseprotocol voor de bodemkwaliteit van het terrein waarop uw onderneming zich bevindt ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, voeg dit analyseprotocol toe als bijlage 8.

Het BIM behoudt zich het recht voor om te vragen bodemanalyses te laten uitvoeren tijdens de onderzoekstermijn van het dossier, op kosten van de aanvrager.

KADER XII : LOZEN VAN AFVALWATER

1. Waterverbruik

Totaal jaarlijks verbruik : m^3

Maak, indien nodig, onderscheid tussen het verbruik van water afkomstig van het verdelingsnetwerk, een watervoerende laag of van het nemen van oppervlaktewater.

2. Aanwending van het water

2.1. Voor de sanitaire installaties van de onderneming
en/of van de woning: m^{3*}

2.2. Voor het eigen gebruik van de onderneming (met inbegrip van onderhoud en reiniging): m^{3*}

2.3. Voor koelinrichtingen: m^{3*}

* Verbruik per jaar, maand, dag of uur.

3. Lozingspunten

Gelieve voor elk lozingspunt, de lokalisatie van de openbare riool of de naam van de waterloop waarin het afvalwater geloosd wordt, te vermelden.

Straat/Laan: Nr (in het rioolplan):

Naam van de waterloop:

N.B. De afvoerleidingen en de lozingspunten worden op het uitvoeringsplan (kader VII) vermeld.

4. Analyse van het afvalwater

In het geval dat de onderneming in werking is, beschikt u over analyseresultaten van het afvalwater ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, het analyseprotocol bijvoegen als bijlage 9.

Het BIM behoudt zich het recht voor de uitvoering van wateranalyses te vragen tijdens de onderzoekstermijn van het dossier, op kosten van de aanvrager.

5. Afvalwaterzuivering

Wordt (of zal) het afvalwater behandeld (worden) in een zuiveringsstation behorend tot de onderneming :

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja : - vermogen van de installatie m^3/u m^3/d
- behandelingswijze (buffervolume, biologische behandeling, mechanische behandeling, fysico-chemische zuivering (koolwaterstoffenafscheider, vetafscheider, ...))

KADER XIII : LOZINGEN IN DE LUCHT

Vermeld, met uitzondering van de verbrandingsinstallaties, de machines, installaties, lokalen die over een ventilatie, afzuigings- of verwijderingssysteem van de verontreinigde lucht beschikken.

Soort installatie	Geloosde stoffen	Hoogte, diameter en vorm van de schoorstenen (1)	Zuiveringssysteem (2)

(1) Het plan van de installaties vermeldt, met een referentie die in deze tabel wordt hernomen, iedere schoorsteen, verluchtingsopening.

(2) Vb.: filter, actieve koolfilter, pyrolyse, enz...

Indien u over een analyseprotocol voor lozingen in de lucht beschikt, gelieve het bij te voegen als bijlage 10. Het BIM behoudt zich het recht voor om analyses betreffende lozingen in de lucht te laten uitvoeren tijdens de onderzoekstermijn van het dossier, op kosten van de aanvrager.

KADER XIV: WAGENPARK - LADEN - LOSSEN - PARKEREN

Evaluatie van het aantal voertuigen dat zich dagelijks naar de terreinen van de onderneming* begeeft (personeel, klanten, leveranciers, dienstvoertuigen, enz...)

Aard (1)	Aantal	Totaal aantal bewegingen (binnen- of buitengaan) per dag.
1. 2. 3. 4. ...		

(1) Auto's, bestelwagens (< 3,5 ton), vrachtwagens (type, tonnage).

* met inbegrip van de aangrenzende wegen.

KADER XV : WERKINGSUREN

1. Vermeld de werkingsuren van de onderneming (uren/dagen) :
 - verduidelijk, indien nodig, per activiteit of werkplaats;
 - verduidelijk of er in ploegen gewerkt wordt, en vermeldt de uren en het aantal betrokken werkposten.
2. Indien de onderneming openstaat voor het publiek, de openingsuren voor het publiek vermelden.
3. Vermeld het tijdstip van aankomst en vertrek van de goederen, alsook de los- en laadplaatsen (aanduiden op het uitvoeringsplan van kader VII).
4. Vermeld welke toestellen steeds noodzakelijkerwijze ononderbroken moeten werken (air-conditioning,) of die buiten de perioden van activiteit van de onderneming in werking kunnen zijn.

KADER XVI : BESCHERMING TEGEN BRAND

1. Beschikt u over een preventierapport betreffende uw onderneming en verstrekt door de brandweerdienst ?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, gelieve een kopij bij te voegen als bijlage 11.

2. Beschikt u over een conformiteitsattest met het AREI (Algemeen Reglement voor de Electriche Installaties) voor uw onderneming? In het geval van een bestaande inrichting, voeg het conformiteitsattest verplicht toe (bijlage 12).

Dit attest dient overeen te stemmen met de huidige situatie van de inrichtingen - alle wijzigingen aan de inrichtingen aangebracht na de laatste controle vereisen een nieuw attest.

3. Beschikt u over een veiligheidsstudie voor de exploitatie?

JA/NEEN (Schrappen wat niet past)

Zoja, gelieve dit bij te voegen als bijlage 13.

4. Geef een gedetailleerde beschrijving (per procédé of per werkplaats) van de preventie maatregelen tegen brand en ontploffing.

KADER XVII : BESCHRIJVING VAN DE MILIEU-EFFECTEN VAN HET PROJECT

Kader XVII enkel invullen in geval van inrichtingen van klasse 1A en 1B die geen voorwerp uitmaakten van een voorafgaandelijk milieu-attest.

Krachtens de artikelen 18 en 37 van de Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen, vult dit kader het milieu-effectenverslag (zie kaders VIII tot XIV) of de voorbereidende nota voor een effectenstudie aan.

Dit document, met het geheel van de hieronder vermelde gegevens, wordt bijgevoegd als bijlage 14.

1. Rechtvaardiging en niet-technische samenvatting van de aanvraag

- beschrijf de door het project beoogde doelstellingen;
- vermeld op bondige wijze de verschillende beoogde oplossingen inzake de keuze van het terrein, de aangewende fabricatieprocédés, de omvang van het bedrijf;
- geef een benaderend tijdschema voor de afwerking van het project.

2. Opsomming van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen en voorschriften

3. Andere mogelijke effecten van het project

Beschrijf, ter aanvulling van de vormen van hinder en oplossingen vermeld in kaders VII tot XIII, de positieve en negatieve weerslag van de onderneming op:

- het behoud en de verbetering van het landschap en het onroerend erfgoed, de ontwikkeling van de aanplantingen;
- de levenskwaliteit in de buurt (openbare ruimten, verkeer, veiligheid, geluidshinder, enz...)
- het sociaal en economisch vlak (tewerkstelling, enz...)

Wanneer het project (in de zin van artikel 3 van de ordonnantie van 5 juni 1997 inzake milieuvergunningen) afzonderlijk of in combinatie met andere projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dan worden de effecten op het gebied op een specifieke manier bestudeerd gelet op de behoudsdoelstellingen van deze zone.

4. Maatregelen om de hinder te beperken

Hebt u algemene of specifieke maatregelen getroffen om de door uw onderneming veroorzaakte milieuhinder te beperken en/of te vermijden, of zult u dit doen ?

JA/NEEN

(schrappen wat niet past)

Zoja, vermeld dan om welke maatregelen het gaat, door tussen de volgende mogelijkheden te kiezen:

- Het rendement van de verbrandingsinstallaties verhogen of het energieverbruik ervan verminderen, van verwarmingsketel of brandstof veranderen, de thermische isolatie van de gebouwen verbeteren ?
- Het verbruik of de verspilling van produkten (grondstoffen, onderdelen, enz...) in uw onderneming verminderen ?
- Toevallige bodemverontreinigingen door vloeistoffen en andere stoffen voorkomen en de gevolgen van toevallige bodemverontreiniging beperken (waterbestendigheidssystemen, lekdetectoren, enz...) ?
- De hoeveelheid geproduceerde afvalstoffen verminderen, het sorteren, recycleren en hergebruiken van afvalstoffen bevorderen, de bodemverontreiniging door afvalstoffen vermijden ?
- Het waterverbruik en/of de vervuiling van afvalwater beperken (met name door waterzuivering, het recycleren ervan in het produktieproces, enz...) ?
- Zorgen voor een betere afstelling van de installaties, voor een betere evacuatie en/of verspreiding van de lozingen in de lucht, voor een zuiveringssysteem voor de lozingen, een betere opmeting van de lozingen ?
- De met de onderneming samenhangende verkeersproblemen - verkeerstoename, parkeerproblemen, blokkeren van de openbare weg tijdens het laden en lossen van goederen - verminderen ?
 - Voorbeelden: het laden en lossen in de onderneming zelf, nabijheid van openbaar vervoer, aanpassing van het aantal parkeerplaatsen, keuze van in- en uitgangen van het parkeerterrein.
- Het lawaai verminderen door het aanbrengen van geluidsisolatie (op machines, ventilatoren, vloeren, muren, enz...).

5. Niet-technische samenvatting van punten 1 tot en met 4

Maakt een duidelijke en voor iedereen toegankelijke synthese van het project, de doelstellingen en de

voordelen ervan, de erdoor veroorzaakte vormen van hinder en de maatregelen die genomen zullen worden om de hinder te verminderen

DOSSIERKOSTEN

De aanvrager dient als bijlage 16 een kopie toe te voegen van het betalingsbewijs van de dossierkosten (€ 2.500 voor een aanvraag om een milieuvergunning voor een inrichting van klasse 1A waarvoor geen voorafgaand milieu-attest werd aangevraagd; € 1.250 voor een aanvraag om een milieuvergunning voor een inrichting van klasse 1A waarvoor een voorafgaand milieu-attest werd aangevraagd; € 250 voor een aanvraag om een milieuvergunning voor een inrichting van klasse 1B), te storten op rekeningnummer GBK 091-2310961-62 van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met als mededeling "vergunning van klasse 1A met attest, vergunning van klasse 1A zonder attest of vergunning van klasse 1B".

BIJLAGEN

De aanvrager dient erover te waken dat de bijlagen worden genummerd en voorgesteld overeenkomstig deze lijst (nr en volgorde).

De referenties van de bijkomende bijlagen zullen aan de onderstaande lijst worden toegevoegd.

De aanvrager zal erover waken dat alle vereiste bijlagen worden afgegeven en dat de met de documenten overeenstemmende rubrieken worden aangekruist.

1	Milieu-attest (en stedenbouwkundig attest) (kader III.1)
2	Aanvraag om een stedenbouwkundige vergunning (kader III.3)
3	Bestaande vergunningen (kader III.4)
4	Attest van de verzekeringsinstelling met het bewijs dat de aanvrager/exploitant over een burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering beschikt (kader V.3)
5	Kadastraal plan en vestigingsschema (kader VII.1)
6	Uitvoeringsplannen, werkingsschema, lijst met de machines, foto's, technische fiches (kader VII.2)
7	Onderhouds- of regelingsattesten van de verwarmingsketels (kader VIII)
8	Analyseprotocol voor bodem (kader XI)
9	Analyseprotocol voor afvalwater (kader XII.4)
10	Analyseprotocol voor lozingen in de lucht (kader XIII)
11	Attesten betreffende brandpreventie (kader XVI.1)
12	Conformiteitsattest met het AREI (kader XVI.2)
13	Veiligheidsstudie (kader XVI.3)
14	Milieu-effectenverslag (kader XVII)
15	Inhoud van het bestek van de effectenstudie of voorbereidende nota voor een effectenstudie (kader XVII)
16	Betalingsbewijs voor dossierkosten

Ik ondergetekende,
en juist is.

verklaar dat de bovenvermelde informatie volledig

Opgemaakt te

op (datum)

Handtekening.

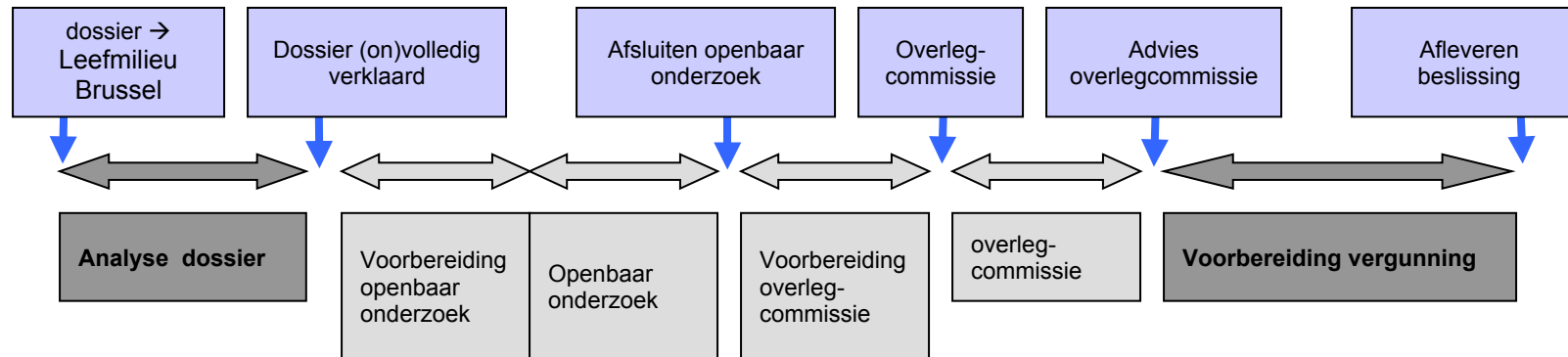
Bijlage 4: Checklist gevraagde gegevens en bijlagen bij een aanvraag

	Klasse 3	Klasse 2	tijdelijke	Attest 1A of 1B	1Bvergunning 1A of 1B
Identificatie van de aanvraag (→ type project)	x	x	x	x	x
voorafgaand attest					b
aanvraag stedenbouwkundige vergunning (indien gemengd)		B		B	B
stedenbouwkundige vergunning		b	b		
bestaande milieu- of exploitatievergunning		b	b		b
Identificatie van de aanvrager	x	x	x	x	x
Identificatie van de bij de aanvraag betrokken onderneming (de school)	x	x	x	x	x
verzekeringsattest burgerlijke aansprakelijkheid		b	b		b
Lijst van de ingedeelde inrichtingen	x	x	x	x	x
Beschrijving van het terrein en de inrichtingen	x	x	x	x	x
kadastraal plan		B	B		B
vestigingsschema		B	B	B	B
uitvoeringsplannen	B	B	B		B
werkings- of fabricatieschema met lijst van de machines	B	B		b	B
beschrijving van algemene preventieve maatregelen	B				
Informatie van de verbrandingsinstallaties (verwarming, ...)					x
onderhouds- of regelingsattesten					b
Informatie over de opgeslagen producten					x
lijst hoeveelheid opgeslagen producten (olie, verf, ...)		B	B		
Informatie over de afvalstoffen					x
lijst jaarlijkse hoeveelheid gevaarlijk afval (per soort)		B	B		
naam erkende ophaler gevaarlijk afval					
Informatie over de kwaliteit van de bodem					x
analyseresultaten bodemkwaliteit					b
Informatie over het lozen van afvalwater	x	x	x		x
analyseresultaten afvalwaterlozing		b			b
Informatie over lozingen in de lucht					x
analyseresultaten lozingen in de lucht					b
Informatie over het wagenpark en de mobiliteit					x
Informatie over de werkingsuren					x
werkingsuren		B	B		
Informatie over de brandveiligheid	x				x
advies van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp (indien vereist)	B				
preventierapport verstrekt door brandweerdienst					b
conformiteitsattesten AREI (bestaande inrichtingen)					B
veiligheidsstudie van de exploitatie					b
beschrijving preventiemaatregelen					B
Beschrijving van de milieueffecten				x	x
milieueffectenverslag of voorbereidende nota milieueffectenstudie				B	B
Andere					
informatie vereist door sectorale regelgevingen	B				
betalingsbewijs dossierkosten		B	B	B	B

X : informatie in te vullen op aanvraagformulier
B : verplichte bijlage

b : mogelijke bijlage

Bijlage 5: Schema met de maximumtermijnen

20						(1)	Klasse 3
25						30*	Tijdelijke inrichtingen
10	15	15			45	60	Klasse 2, privé
10	15	15			45	80	Klasse 2, publiek
20					45 (verlengbaar met 45 dagen)	45	Vergunning na attest
20	15	15	15	15	45 (verlengbaar met 45 dagen maar niet langer dan 160)	160	klasse 1B zonder attest
20	Speciale procedure: 2 x openbaar onderzoek en overlegcommissie					450	Klasse 1B of 1A met effectenstudie

(*) 60 dagen als een advies vereist is

De termijnen zijn uitgedrukt in kalenderdagen, niet in werkdagen. De maximumtermijn voor het afleveren van de beslissing wordt berekend vanaf de datum van het ontvangstbewijs van een volledig dossier.

(1) De uitbating mag worden aangevat na ontvangst van het ontvangstbewijs

Donkergrijs kader: uitgevoerd door Leefmilieu Brussel of door de gemeente naargelang de bevoegdheden (Klasse 3, klasse 2 privé = gemeente)

Lichtgrijs kader: uitgevoerd door de gemeente

Bijlage 6: Opslag gevaarlijke of ontvlambare producten alsook gasflessen

GAS (ongeacht de risico's) → afhankelijk van het type gas!		Hoeveelheid	Rubrieken	klasse	voorbeeld/ meest gangbare verbindingen
In de handel verkrijgbaar butaan, propaan en hun mengsels	Vast reservoir	300 – 3.000l	69a	2	
		> 3.000l	69b	1B	
	Verplaatsbare houder	300-1.000l	74a	2	
		> 1.000l	74b	1B	
Opslagplaatsen voor andere gassen dan butaan – propaan en hun mengsels	Vaste reservoirs	300-1.000l	72a	2	Zuurstof (O ₂), stikstof (N ₂), kooldioxide (CO ₂), acetyleen (C ₂ H ₂), waterstof (H ₂), helium (He), argon (Ar), stikstofoxide (N ₂ O ₂)
		1.000l - 1.000.000l	72b	1B	
		> 1.000.000l	225	1A	
	Verplaatsbare houder	300-1.000l	74a	2	
		> 1.000l	74b	1B	

Tabel II

ONTVLAMBARE VLOEISTOFFEN (vloeistoffen met risico's R10, 11 en 12) → het vlampunt van de vloeistof opzoeken in de technische fiches om de juiste rubriek te kiezen! (technische fiches: zie http://www.cdc.gov/niosh/ipcs/french.html)			Hoeveelheid	Rubrieken	klasse	voorbeeld/ meest gangbare verbindingen
Zeer licht ontvlambaar (vlampunt < 0°C) Licht ontvlambaar (vlampunt < 21°C)	R12,R11	Ondergrondse tank	< 500l	88,1a	2	aceton, isopropylalcohol, benzeen, benzine, ethanol, ether, methanol, thinner, toluen, tetrahydrothiofeen.
		Niet-ondergrondse tank (+ vat, flessen, ...)	50< x<500l	88,1a	2	
		Ondergronds of niet-ondergronds reservoir	> 500l	88,1b	1B	
Ontvlambaar (vlampunt tussen 21°C en 55°C)	R10	Ondergrondse tank	< 500l	88,2a	3	terpentijnolie, lampolie, white spirit, kerosine, xyleen, azijnzuur,
		Niet-ondergrondse tank (+ vat, flessen, ...)	100< x<500l	88,2a	3	
		Ondergronds of niet-ondergronds reservoir	500<x<10.000l	88,2b	2	
		Ondergronds of niet-ondergronds reservoir	>10.000l	88,2c	1B	

Ontvlambaar (vlampunt tussen 55°C en 100°C)	R10	Ondergrondse tank	< 10.000l	88,3a	3	Diesel, stookolie, naftaleen,
		Niet-ondergrondse tank (+ vat, flessen, ...)	3.000<X<10.000l	88,3a	3	
		Ondergronds of niet-ondergronds reservoir	10.000<x<50.000l	88,3b	2	
		Ondergronds of niet-ondergronds reservoir	> 50.000l	88,3c	1B	
Licht ontvlambaar (vlampunt > 100°C)	R10	Ondergrondse tank	< 10.000l	88,4a	3	Zware en extra zware stookolie
		Niet-ondergrondse tank (+ vat, flessen, ...)	3.000<X<10.000l	88,4a	3	
		Ondergronds of niet-ondergronds reservoir	10.000<x<100.000l	88,4b	2	
		Ondergronds of niet-ondergronds reservoir	> 100.000l	88,4c	1B	

Tabel III

Specifieke NIET-ONTVLAMBARE VASTE STOFFEN of VLOEISTOFFEN → controleer eerst of het gaat om één van de hieronder opgesomde specifieke stoffen.		Hoeveelheid	Rubrieken	klasse	voorbeeld/ meest gangbare verbindingen
Specifieke ontplofbare stoffen (stoffen opgesomd in de volgende kolom)	Opslagplaatsen voor feest- en seinvuurwerk met x kg pyrotechnische sas	0,5 - 25 kg	59,a	2	Airbags: 1 airbag = 30-100g pyrotechnische sas
		> 25 kg	59,b	1B	
	Opslagplaatsen voor springstoffen - salpeterkruit en rookzwak kruit	2-50 kg	59,a	2	
		> 50 kg	59,b	1B	
	Opslagplaatsen voor springstoffen – veiligheidslonten voor mijnwerkers	10-500 kg	59,a	2	
		> 500 kg	59,b	1B	
	Opslagplaatsen voor springstoffen – kruit in veiligheidspatronen voor draagbare wapens	10-500 kg	59,a	2	
		> 500 kg	59,b	1B	
	Opslagplaatsen voor springstoffen – Flobertpatronen zonder kruit en slaghoedjes voor veiligheidspatronen voor draagbare wapens	5.000 - 200.000	59,a	2	
		> 200.000	59,b	1B	

Specifieke stoffen
(stoffen opgesomd in
de volgende kolom)

Opslagplaatsen voor lijm		5 en 50 ton	36,a	2	
		> 50 ton	36,b	1B	
Opslagplaatsen voor aardpek, pek, teer, asfalt		5 en 50 ton	17,a	2	Teerpek: R45
		> 50 ton	17,b	1B	Aardpek: niet gevaarlijk
Opslagplaatsen voor asbest in de vorm van vrij mineraal		-	7	1B	Gevaar: toxisch (T), R45, R48/23
Opslagplaatsen voor meststoffen (inclusief volledig chemische meststoffen), mest, varkensmengmest		300 kg tot 50 ton	66,a	2	
		> 50 ton	66,b	1B	
Opslagplaatsen voor bestrijdingsmiddelen (krachtens het KB van 28 februari 1994)	bestrijdingsmiddelen klasse A	≤ 100 kg	112,a	2	
		> 100 kg	112,b	1B	
	bestrijdingsmiddelen klasse B of niet-ingedeelde bestrijdingsmiddelen	100 - 1.000 kg	112,a	2	
		>1000 kg	112,b	1B	
Opslagplaatsen voor farmaceutische producten (met uitzondering van voorraden in apotheken)		50 - 100 m²	129,a	3	
		100 - 2.000 m²	129,b	2	
		> 2.000 m²	129,c	1B	
Opslagplaatsen voor cellulosevernissen of celluloseverven en andere ontvlambare vernissen of verven		500 - 5.000 l	154,a	2	
		> 5.000 l	154,b	1B	
arseentrioxide, arseen (III) zuur of zouten daarvan		>100 kg	121,d	1B	
4,4-Methyleen-bis (2-chlooraniline) en/of de zouten daarvan, in poedervorm		> 10 kg			
Methylisocyanaat		> 150 kg			
kooloxichloride (fosgeen)		> 300 kg			
arseentrihydride (arsine)		> 200 kg			
fosfortrihydride (fosfine)		> 200 kg			
polychloordiben-zofuranen en polychloordibenzodioxinen (met inbegrip van TCDD, uitgedrukt in TCDD-equivalent)		> 1 kg			
De volgende carcinogenen: 4-aminobifenyyl en/of de zouten daarvan, benzidine en/of de zouten daarvan, di(chloormethyl)-ether, chloormethyleter en methyleter,					

Tabel IV

Niet-specifieke NIET-ONTVLAMBARE VASTE STOFFEN of VLOEISTOFFEN → Baseer u op de risicozinnen!		Hoeveelheid	Rubrieken	klasse	voorbeeld/ meest gangbare verbindingen
Springstoffen (andere) <i>(andere stoffen dan die welke hierboven in rubriek 59 worden vermeld)</i>		100 < X ≤ 300 kg	121,a	3	nitroglycerine
		300 < X ≤ 1.000 kg	121,b	2	
		> 1.000 kg	121,c	1B	
	 E : R1, R2, R3, R4, R5, R6				

Andere stoffen of bereidingen <i>(andere stoffen dan die welke hierboven in rubriek 121,d worden vermeld)</i>	Stoffen <u>uitsluitend</u> beschouwd <u>als</u> : Ontvlambaar: R10,R17 Schadelijk (Xn): R20, R21, R22, R48, R65. Irriterend (Xi): R36, R37, R38	300 - 1.000 kg	121,a	3	Ontvlambaar: Schadelijk: barium (oplosbare verbindingen), chloroform, methyleenchloride, nikkel, natriumbisulfiet. Irriterend: Pentachloornitrobenzeen
		1.000 - 5.000 kg	121,b	2	
		> 5.000 kg	121,c	1B	
	Andere stoffen: Zeer licht ontvlambaar: R12 Licht ontvlambaar: R11 Zeer toxisch (T+): R26 R27, R28 Toxisch (T): R23, R24, R25, R39. Oxiderend (O): R7,R8, R9. Bijtend (C): R34,R35 Sensibiliserend: R42,R43 Kankerverwekkend: R 40, R45, R49. Mutageen: R46,R47 Toxisch voor de voortplanting: R60, R61, R62, R63. Milieugevaarlijk (N): R50, R51, R52, R53, R54, R55, R56, R57, R58, R59. Andere: R14, R15, R16, R18, R19, R29, R30, R31, R32, R33, R41, R44, R64, R66,R67, R68.	100 - 300 kg	121,a	3	Zeer toxisch: broom, fluor, nicotine Toxisch: arsenicum, methylbromide, chloor, benzychloride, zwavelchloride, cresol, DDT, fenol, zwaveldioxide Bijtend: azijnzuur, fosforzuur, zwavelzuur, broom, zwavelchloride, fluor, NaClO, HCl Milieugevaarlijk: bifenyl, broom, methylbromide, chloor, zwavelchloride, DDT, jodium, naftaleen Oxiderend: azijnzuur
		300 - 1.000 kg	121,b	2	
		> 1.000 kg	121,c	1B	

Hoofdstuk 12: Afkortingen - Verklarende woordenlijst

12.1. Afkortingen

ARAB	Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming
AREI	Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties
BAO	Brussels Agentschap voor de Onderneming
BAT	Best Available Technologies
BBT	Best Beschikbare Techniek
BBP	Bijzonder BestemmingsPlan
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
BIM	Brussels Instituut voor Milieubeheer - Leefmilieu Brussel
BIWD	Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie
BIWM	Brusselse Intercommunale Watermaatschappij (nu Vivaqua)
BRIS	Brusselse Intercommunale voor Sanering
BROH	Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting
BS	Belgisch Staatsblad
CBS	College van Burgemeester en Schepenen
CFK	Chloorfluorkoolstof
DBMH	Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp
FOD	Federale Overheidsdienst
FANC	Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle
FAVV	Federaal Voedselagentschap voor Voedselveiligheid
GBP	Gewestelijk Bestemmingsplan
GemOP	Gemeentelijk Ontwikkelingsplan
GewOP	Gewestelijk Ontwikkelingsplan
GOMB	Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
HCFK	Chloorfluorkoolwaterstof of hydrochloorfluorkoolstof
HFK	Fluorkoolwaterstof
HK	Koolwaterstof
PCB's	PolyChloorBifenylen
PCE	Provinciale Controle Eenheden
PCT's	Polychloorterfenylen
PET	Polyethyleentereftalaat
PEHD	Polyethyleen high density
PMD	Plastiek, Metaal en Drankkartons
PVC	PolyVinylChloride
KVA	KiloVoltAmpère (is een eenheid die een vermogen uitdrukt)
KW	KiloWatt
MOS	Milieuzorg Op School
NME	Natuur- en MilieuEducatie

REG	Rationeel EnergieGebruik
-----	--------------------------

12.2. Verklarende woordenlijst

Aangifte	Voor inrichtingen van klasse 3 is geen milieuvergunning nodig, een aangifte bij de gemeente volstaat
Aanvrager	De natuurlijke of rechtspersoon die een vraag voor een milieuattest of – vergunning indient.
Algemene uitbatingsvoorwaarden 'ARAB'-regelgeving	Voorwaarden die betrekking hebben op elke uitbating van een ingedeelde inrichting De Regentsbesluiten die o.a. de regelgeving van de uitbatingsvergunningen vastlegde: Besluit van de Regent houdende goedkeuring van de titels I en II van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming van 11 februari 1946 Besluit van de Regent houdende goedkeuring van de titels III, IV en V van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming van 27 september 1947
Bacharah-index	Zwartingsgetal of rookindex; de mate waarin een gas na verbranding roet nalaat
Besluit	Zie uitvoeringsbesluit
Bestendige deputatie	De bestendige deputatie voert de besluiten van de provincieraad uit en beslist over alle zaken die tot het dagelijks bestuur van de provincie behoren. De vergelijking kan gemaakt worden gemaakt met de regering op federaal vlak : het parlement maakt de wetten, de regering voert die wetten uit.
Bevoegde instantie	De instantie die gemachtigd is om een milieuattest of –vergunning af te leveren: de gemeente of Leefmilieu Brussel al naar gelang van de klasse van de inrichting.
Brandweerstand	Geeft aan hoe lang een materiaal bestand moet zijn tegen vuur of hitte van een bepaalde intensiteit (gemeten volgens opgelegde normen)
Broeikasgas	Gas dat bijdraagt tot het broeikaseffect op Aarde. Het broeikaseffect doet de gemiddelde temperatuur op de Aarde stijgen. Voorbeelden van broeikasgassen: CH ₄ (methaan) en CO ₂ ; gefluoreerde broeikasgassen: CFK's, HCFC's, HFK's
Brusselse Hoofdstedelijke Raad	Ook wel Brussels Parlement genoemd, de wetgevende macht van het Brussels Gewest
Brusselse Hoofdstedelijke Regering	De uitvoerende macht van het Brussels gewest
Commodo-incommodo	Uitbatingsvergunning
Diëlektricum	Stof of materiaal dat o.a. als eigenschap heeft dat het een zeer slechte elektrische geleider is. Daarom worden diëlektrica ook als isolator gebruikt.
Dierlijk afval	Dode dieren of dode vis, het geheel of delen ervan, producten van dierlijke oorsprong, die niet voor rechtstreekse menselijke consumptie bestemd zijn, met uitzondering van dierlijke uitwerpselen, keukenafval en etensresten
Dossier	<ul style="list-style-type: none"> a. de aanvraag voor een milieuattest of –vergunning en de aanvullingen die door de aanvrager in de loop van het onderzoek van de aanvraag worden aangebracht b. alle documenten die naar aanleiding van het onderzoek van de aanvraag door de administratie worden opgesteld
Exploitatie	De constructie, het in werking stellen, het in werking houden, het gebruiken of onderhouden van een inrichting
Gemengd project	Wanneer uw project een stedenbouwkundige én een milieuvergunning klasse 1B of 1A vereist. In dit geval dient u de twee vergunningsaanvragen

Ingedeelde inrichtingen	<p>gelijktijdig in te dienen. Er zal slechts één openbaar onderzoek plaatsvinden. U kunt de Stedenbouwkundige vergunning slechts uitvoeren nadat u ook de milieuvergunning hebt verkregen en vice versa.</p> <p>Activiteiten, machines, constructies, enz. die hinder kunnen veroorzaken en die daarom zijn opgenomen in de lijst van ingedeelde inrichtingen zoals vastgelegd door de ordonnantie van 22/04/1999 en het besluit van de Brusselse regering van 04/03/1999</p>
Klassen van inrichtingen	De inrichtingen worden ondergebracht in 4 klassen in functie van de aard en het belang van de gevaren en de hinder die ze kunnen veroorzaken: klassen 1A, 1B, 2 en 3
Licht ontvlambare stoffen	Stoffen en preparaten waarvan het vlampunt lager is dan 21°C.
Minerale olie	Minerale olie is een mengsel van verschillende stoffen. Minerale olie bestaat uit een reeks koolwaterstoffen. De lichte oliesoorten bestaan uit korte ketens. Deze zijn relatief vluchtig en hebben een hoge oplosbaarheid. Minerale olie is lichter dan water en vormt een drijflaag op het grondwater van puur product. Een deel van de stoffen in minerale olie lost op in het grondwater en zal zich zo verspreiden. Voorbeelden zijn benzine, diesel, huishoudbrandolie. Minerale olie kan door micro-organismen worden afgebroken.
Melding	Zie aangifte
Ordonnantie	De Brusselse Hoofdstedelijke Raad, ook wel het Brussels Parlement genoemd, oefent de wetgevende macht uit door middel van ordonnanties. De ordonnanties hebben, behalve in bepaalde omstandigheden, dezelfde rechtskracht als decreten en federale wetten.
Pararegionale instelling	Gewestelijke openbare instelling (op federaal vlak spreekt men van een parastatale)
PCB's/PCT's	Giftige stoffen die kunnen gebruikt worden als isolatievloeistof en als koelvloeistof
PCB's-bevattende apparaten	Alle apparaten die PCB's bevatten of hebben bevat, zoals transformatoren, condensatoren, recipiënten die resthoeveelheden bevatten en niet zijn gereinigd. Tenzij redelijkerwijs het tegendeel kan worden aangenomen, worden apparaten die mogelijks PCB's bevatten als PCB's-bevattende apparaten beschouwd
Ontploffbare stoffen	Stoffen die kunnen ontploffen bij contact met een vlam of gevoeliger zijn voor stoten of wrijvingen
Ontvlambare stoffen	Stoffen en preparaten waarvan het vlampunt lager is dan of gelijk is aan 55°C, maar minstens 21°C
Ozonafbrekende stoffen	Stoffen (bv. CFK's, HCFK's) die verantwoordelijk zijn voor het afbreken van de ozonlaag in de stratosfeer. De stratosfeer beschermt ons tegen UV-stralen
Project	De inrichting waarvoor een aanvraag voor een milieuvergunning of –attest of een aangifte wordt ingediend
Rubriek	De ingedeelde inrichtingen staan in een lijst ondergebracht in (sub)rubrieken, elke met hun eigen rubrieknummer
Sectorale uitbatingsvoorwaarden	Uitbatingsvoorwaarden die betrekking hebben op specifieke sectoren, activiteiten of inrichtingen
Statische transformator	Een transformator is een statisch (d.w.z. zonder bewegende onderdelen) elektrisch apparaat bestaande uit magnetisch gekoppelde spoelen
Subrubriek	Zie rubriek
Technische uitbatingsvoorwaarden	Uitbatingsvoorwaarden voor een specifieke inrichting
Titularis	Vergunninghouder
Uitbatingsvergunning	De voorloper van de milieuvergunning
Uitbatingsvoorwaarden	De technische bepalingen die de onderneming/school in acht moet nemen

Uitvoeringsbesluiten	bij het uitbaten van de ingedeelde inrichtingen Worden opgesteld door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, het zijn concretisering van de ordonnanties
Vlampunt	De laagste temperatuur waarop de vlam de vrijgekomen dampen boven het monster (stof/vloeistof/preparaat) doet ontvlammen.
Zeer licht ontvlambare stoffen	Stoffen en preparaten waarvan het vlampunt lager is dan 0°C en het kookpunt gelijk aan of lager dan 35°C.

Leefmilieu Brussel is de benaming, naar het publiek toe, van het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM), de administratie voor leefmilieu en energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In alle administratieve en juridische handelingen wordt de wettelijke benaming «BIM» gebruikt.